

Energimarknadsinspektionens

ÅRSREDOVISNING

2021

Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

Energimarknadsinspektionen (Ei) är en myndighet med uppdrag att arbeta för väl fungerande energimarknader.

Det övergripande syftet med vårt arbete är att Sverige ska ha väl fungerande distribution och handel av el, fjärrvärme och naturgas. Vi ska också ta tillvara kundernas intressen och stärka deras ställning på marknaderna.

Konkret innebär det att vi har tillsyn över att företagen följer regelverken. Vi har också ansvar för att utveckla spelreglerna och informera kunderna om vad som gäller. Vi reglerar villkoren för de monopolföretag som driver elnät och naturgasnät och har tillsyn över företagen på de konkurrensutsatta energimarknaderna.

Energimarknaderna behöver spelregler – vi ser till att de följs.

Innehåll

Generaldirektören har ordet	5
Förkortningar	7
Året i korthet	9
Årsredovisningens disposition	25
Så här redovisar vi våra mål och hur de har uppnåtts.....	25
Uppdrag och styrning	26
Vision och mål	28
Ei:s målmodell	28
Uppföljning av mål och aktiviteter	28
Förklaring av Ei:s prestationsredovisning	30
Resultatredovisning	31
Så här användes pengarna och det här vill vi uppnå	32
Det här vill Ei uppnå med sitt arbete.....	33
Tillsyn och prövning	34
Mål för 2021 inom tillsyn och prövning.....	34
Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – tillsyn och prövning.....	35
Prestationer och jämförelser	44
Exempel på årets prestationer	46
Tillstånd	62
Mål för 2021 inom tillståndsområdet.....	62
Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – tillstånd.....	63
Prestationer och jämförelser	64
Exempel på årets prestationer	65
Regelutveckling	69
Mål för 2021 inom regelutveckling	70
Effekt och resultatmål samt aktiviteter 2021 – regelutveckling	70
Exempel på årets prestationer	77
Föreskrifter	85
Kundinformation	86
Mål för 2021 inom kundinformation	87
Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – kundinformation	87
Prestationer och jämförelser	90
Exempel på årets prestationer	91
Intern verksamhetsstyrning	95
Mål för 2021 inom intern verksamhetsstyrning.....	95
Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – intern verksamhetsstyrning.....	96
Organisation.....	100

Samverkan och dialog	110
Samverkan enligt instruktionen	110
Samråd, remisser och referensgrupper	111
Samverkan i nätverk	112
Dialogmöten, seminarier och utbildningar.....	113
Övrig samverkan.....	115
Fakta och sammanställningar.....	116
Finansiell redovisning.....	119
Finansiell redovisning.....	120
Resultaträkning	120
Balansräkning	120
Resultaträkning.....	121
Balansräkning.....	122
Anslagsredovisning.....	124
Tilläggsupplysningar och noter	125
Tilläggsupplysningar.....	125
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	135
Ledningsgrupp.....	136

Generaldirektören har ordet

I hela världen har 2021 liksom 2020 präglats av den pågående pandemin. För Ei:s del har detta betytt arbete från hemmet under stora delar av året för i princip samtliga medarbetare. Trots detta har arbetet kunnat flyta på som vanligt både nationellt och internationellt.

Det digitala formatet fungerar också mycket väl för seminarier. Under 2021 arrangerade Ei ett stort antal webbsända seminarier för att få feedback i olika regeringsuppdrag men också för att diskutera framtidsfrågor. För oss är det glädjande att intresset att delta varit mycket högt och jag vill passa på att tacka alla myndigheter, organisationer och företag för er värdefulla input.

Anne Vadasz Nilsson, generaldirektör

Under 2020 startade vi en plattform för dialog som vi kallar EFFEKT-dialogen. Syftet var att nå många intressenter och att fokusera på kundens bidrag på marknaderna. Det senare är ett område som vi under 2021 arbetat särskilt intensivt med. Vi har bland annat varit ledande i ett internationellt samarbete om efterfrågeflexibilitet och levererat ett regeringsuppdrag där vi tittat på smarta elnät och efterfrågeflexibilitet ur ett samhällsekonomiskt lönsamhetsperspektiv. Vi har även lämnat lagförslag på hur reglerna kring oberoende aggregatorer bör utformas. Under slutet av 2021 sköt också elpriset i höjden som aldrig förr. Enligt vår uppfattning är det viktigt att kunder som är intresserade ska kunna påverka sin förbrukning genom flexibilitet. Arbetet med detta område kommer därför att fortsätta på Ei även under kommande år.

Tyvärr har klagomålen på de oseriösa elhandelsföretagen ökat under året. Trots att företagen är få lyckas de ställa till oreda på marknaden och enskilda kunder riskerar att hamna i kläm. Under året har vi bedrivit tillsyn om företagen har brutit mot ellagens bestämmelser. Dessa ärenden är dock relativt få eftersom det ofta rör sig om oschyssta affärsmetoder som är olagliga enligt andra regelverk. Utöver vår egen tillsyn har vi därför samarbetat med en rad andra myndigheter. Vi har också tagit fram förslag på områden där vi tycker ellagen bör stärkas för att motverka oseriösa aktörer. En rapport om detta kommer att publiceras i början av 2022.

Sverige befinner sig i en energiomställning som gör att kravet på överföring av el ökar. Detta innebär bland annat att Ei har tagit emot dubbelt så många ansökningar om nya nätkoncessioner som tidigare. Förutom att arbeta med våra egna processer har vi också under 2021 fått ett flerårigt regeringsuppdrag för att pröva nya koordinerade arbetssätt med andra myndigheter för att korta de totala ledtiderna.

2021 har varit ett intensivt år på Ei. Utöver det som beskrivits ovan har vi också hanterat ett stort antal tillsyns- och prövningsärenden samt genomfört ett antal regeringsuppdrag. Detta hade inte varit möjligt utan Ei:s kunniga medarbetare som dessutom också har en stor vilja att ständigt utveckla verksamheten.

Anne Vadasz Nilsson
Generaldirektör

Förkortningar

- ACER** Agency for the Cooperation of Energy Regulators. Byrån hjälper de nationella tillsynsmyndigheterna inom energiområdet att utöva sin verksamhet på EU-nivå och samordnar vid behov deras arbete, samt fattar beslut i ärenden som berör hela EU-området.
- CACM** Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning. Det engelska namnet är Capacity allocation and congestion management (CACM).
- CEER** Council of European Energy Regulators. CEER är en organisation för självständiga nationella tillsynsmyndigheter inom Europeiska unionen och EEA (European Economic Area).
- DCC** Kommissionens förordning (EU) 2016/1388 av den 17 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter för anslutning av förbrukare. Det engelska namnet är Demand connection (DCC).
- DSO** Förkortning av engelskans Distribution System Operator. Regionnäts- och lokalnätsföretag på svenska.
- EB** Kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el. Det engelska namnet är Electricity balancing (EB).
- Ei** Energimarknadsinspektionen
- ER** Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet. Det engelska namnet är Emergency and restoration (ER).
- FCA** Kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet. Det engelska namnet är Forward capacity allocation (FCA).

- HVDC** Kommissionens förordning (EU) 2016/1447 av den 26 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av system för högspänd likström och likströmsanslutna kraftparksmoduler. Det engelska namnet är Requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules (HVDC).
- ISGAN** International Smart Grid Action Network är en internationell plattform för utveckling och kunskapsutbyte inom området smarta elnät.
- NordREG** Nordic Energy Regulators. NordREG är ett samarbete mellan de nordiska tillsynsmyndigheterna för energi.
- OECD** Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling och en förkortning av det engelska namnet Organisation for Economic Co-operation and Development.
- REMIT** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi. REMIT är en förkortning av EU-förordningen Regulation on wholesale energy market integrity and transparency. Förordningen förbjuder marknadsmanipulation och insiderhandel.
- RfG** Kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer. Det engelska namnet är Requirements for generators (RfG).
- SO** Kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem. Det engelska namnet är Transmission system operation (SO).
- PCI** Förkortning av engelskans Project of Common Interest. På svenska projekt av gemensamt intresse. En lista över projekt som är av gemensamt intresse för att öka leveranssäkerheten och försörjningstryggheten för el och gas inom EU fastställs av EU-kommissionen.

Året i korthet

JANUARI

Webbinarier om förändringar i inrapporteringen till Elpriskollen

Från och med den 1 mars 2021 ska Elpriskollen visa avtal till alla kunder med en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh. Det betyder att Elpriskollen utvecklas till att även omfatta avtal till juridiska personer och att elhandelsföretag kommer rapportera in fler avtal till Elpriskollen. Ei håller webinarier för rapportörer till Elpriskollen för att presentera den nya föreskriften som styr inrapporteringen, och visar förändringar på Elpriskollen och i inrapporteringsverktyget ELIN.

Seminarium Nätavgifter för mindre produktionsanläggningar

Ei arbetar med ett regeringsuppdrag som handlar om att se över och analysera regelverket och de ekonomiska förutsättningarna för vissa mindre elproduktionsanläggningar. Vid ett seminarium berättar Ei mer om projektet och diskuterar en rad frågor kopplade till uppdraget.

Seminarium inom ramen för EFFEKT-dialogen

Ei håller ett seminarium inom ramen för EFFEKT-dialogen där huvudtemat är kundens bidrag till efterfrågeflexibilitet. Seminariet är öppet för alla aktörer/partner som är intresserade av EFFEKT-dialogens huvudfrågor, det vill säga att öka efterfrågeflexibiliteten och öka kapaciteten i elnäten.

Ei fastställer värdet av förlorad last

Ei beräknar, i enlighet med elmarknadsförordningen, värdet av förlorad last (value of lost load, VoLL) för Sverige. VoLL är en uppskattning av det högsta elpris som kunder är villiga att betala för att undvika elavbrott. För att fastställa värdet ska olika kundkategoriers kostnader för elavbrott värderas. Värderingen görs enligt en metod som ACER fattade beslut om i oktober 2020. Ei fastställer värdet av VoLL till 7 869 EUR/MWh. I samband med beslutet publicerar Ei även en promemoria som beskriver beräkningarna av VoLL och den metod som använts, *Beräkning av värdet av förlorad last (VoLL) - Ei PM2021:01*

Ei leder internationellt arbete om kundflexibilitet

Smarta elnät och flexibilitetsmarknader är ett aktuellt ämne i många delar av världen. International Smart Grid Action Network (ISGAN) är en av de organisationer som arbetar med flexibilitetsmarknadsfrågorna inom sitt arbetsområde Annex 9. Ei leder under det närmaste året den del av ett

arbetsområdet som handlar om kundflexibilitet (Consumer focused flexibility). Arbetet bedrivs inom ramen för EFFEKT-dialogen och på så sätt får Ei ett internationellt perspektiv på de frågor som EFFEKT-dialogen fokuserar på.

FEBRUARI

Workshop om teknisk potential och kostnader för flexibilitetsresurser

Ei arrangerar tillsammans med konsultföretaget DNV GL en workshop med huvudtemat *Kartläggning av teknisk potential och kostnader för flexibilitetsresurser i Sverige*. Workshopen sker inom ramen för Ei:s regeringsuppdrag som handlar om att utvärdera samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät. På workshopen presenterar Ei regeringsuppdraget och det övergripande projektet och DNV GL presenterar resultat och analyser som gjorts av teknisk potential och kostnader för olika typer av flexibilitetsresurser. Huvuddelen av workshopen är avsedd för diskussion och för att hämta in åsikter från branschen.

Elnätens spänningskvalitet granskas

Under våren inleder Ei tillsyn av spänningskvaliteten i elnäten. I tillsynen får ett trettiotal elnätsföretag till exempel besvara frågor om de haft någon spänningsproblematik i sina nät, om de fått in kundklagomål gällande spänningskvalitet och hur de säkerställer att de uppfyller de krav som finns i Ei:s föreskrifter. För att få ett så brett urval som möjligt väljs både små och stora företag och nät både i städer och landsbygd ut för tillsyn. Resultatet av tillsynen redovisas i en rapport i slutet av året.

Webbseminarium om Ei:s granskning av risksäkringsmöjligheter i svenska elområden

Ei arrangerar ett webbseminarium om sin granskning av risksäkringsmöjligheter i svenska elområden. Vid seminariet berättar Ei om granskningen och om det samråd som pågår med aktörer som har möjlighet att lämna synpunkter. Information om EU-förordningen om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (FCA) och processen efter samrådet står också på agendan.

Ei granskar att elnätsföretag följer EU-lagstiftning om anslutning av generatorer

Ei inleder en tillsyn för att säkerställa att elnätsföretag följer kraven i EU-förordningen om nätanslutning av generatorer (RfG) och i Ei:s föreskrifter. Som ett första steg får ett mindre antal elnätsföretag svara på frågor om hur de hanterar anslutning av produktionsanläggningar till elnätet enligt reglerna i EU-förordningen RfG.

Ei överklagar förvaltningsrättens domar i elnätsmålen

Hösten 2019 tog Ei beslut om intäktsramar för 2020–2023, det vill säga vilken nivå på avgifter som elnätsföretagen får ta ut av sina kunder. Av cirka 175 elnätsföretag överklagade 120 företag. I februari 2021 meddelar Förvaltningsrätten i Linköping domar i målen och ger elnätsföretagen rätt. Förvaltningsrätten menar att bestämmelserna i intäktsramsförordningen strider mot ellagen och tredje elmarknadsdirektivet och återförvisar därför målen till Ei för beräkning och fastställande av nya intäktsramar för tillsynsperioden. Ei vill att frågan prövas i högre instans så att även kammarrätten får ta ställning till de principiella frågeställningarna i målen och överklagar därför domarna. I överklagandet begär Ei även att kammarrätten inhämtar förhandsavgörande från EU-domstolen, eftersom det i grunden handlar om att elnätsföretagen anser att de svenska bestämmelserna om intäktsramar inte är förenliga med EU-rätten.

Ei förstärker med nya medarbetare för att snabba på koncessionshanteringen

Ei får femton extra miljoner extra i budgeten för 2021 och fyra extra miljoner extra för 2022. Förstärkningen gör det möjligt att utöka antalet medarbetare som handlägger tillståndsärenden och att därmed kunna öka takten i koncessionshanteringen. Nu är elva nya medarbetare på plats och fokus ligger främst på att besluta de förlängningsärenden som väntar på besked – cirka 230 stycken. De gäller befintliga ledningar där tillståndet har eller snart kommer att upphöra. Efter detta kommer mer resurser att kunna läggas på nya ärenden som kommer in. Tillskottet ger på sätt och vis möjlighet att möta den ökande elektrifieringen och det växande investeringsbehovet inom elnätsområdet.

MARS

Ei ordnar tillsammans med IEA ett internationellt seminarium om vätgasens och syntetiska bränslets roll i ett flexibelt kraftsystem

Ei arbetar med IEA som Sveriges representant som medansvarig i kampanjen Power System Flexibility (PSF) under Clean Energy Ministerial (CEM). I mars ordnas ett internationellt seminarium kring vätgasens roll i det flexibla kraftsystemet där bland annat Hybrit-projektet presenterar sina tankar och studier kring hur industriomställningen kan bli en möjliggörare för ett flexibelt kraftsystem.

Ei granskar hur elnätsföretagen informerar sina kunder vid byte av elhandlare och vid inflyttning

Ei inleder en tillsyn för att säkerställa att elnätsföretagen följer ellagen och Ei:s föreskrifter när det gäller att informera kunden vid leverantörsbyte och vid flytt till ny bostad. Det är bland annat viktigt för att säkerställa att det inte sker ett

leverantörsbyte mot kundens vilja eller vetskap. Samtliga elnätsföretag ingår i granskningen.

Seminarium om samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät

Ei arrangerar ett seminarium för att informera om och diskutera det pågående arbetet i regeringsuppdraget att utvärdera samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät. På programmet står bland annat Ei:s syntesanalys och nyttor som beskrivs kvalitativt. Vid seminariet presenterar även konsultföretaget DNV GL resultaten från sitt uppdrag inom projektet som är inriktat på teknisk potential och kostnader samt nätanalys.

Ei lämnar förslag till hur EU-regelverket om oberoende aggregering kan genomföras i ellagen

Ei har genomfört en fördjupad utredning av hur EU-regelverket om oberoende aggregering bör genomföras i ellagen och lämnar nu sin rapport till Infrastrukturdepartementet. Rapporten innehåller förslag som möjliggör att aggregatorer kan agera oberoende, samtidigt som de tar ekonomiskt ansvar för de obalanser som aggregeringen kan orsaka. Förslagen innebär att förutsättningar skapas för ett harmoniserat regelverk för oberoende aggregering, i enlighet med NordREG:s förslag.

Studie ska ge tips om metoder för kunddialog

Ei har identifierat ett behov av en systematisk dialog direkt med energikunder, då enskilda kunder sällan är med i de dialoger som förs om energimarknadernas utveckling. Det är svårt att veta hur kunderna egentligen ser på sin roll och på vilket sätt de vill bidra till energisystemet. Ei inleder en studie som ska hämta information om hur andra myndigheter inom energiområdet arbetar med att få fram och ta hand om synpunkter från kunderna. Studien ska också ge förslag på hur en eller flera av de metoder som identifierats kan tillämpas i svenska förhållanden. Studien genomförs av DNV på uppdrag av Ei inom ramen för EFFEKT-dialogen.

Ei utvecklar reglerna kring incitamentsreglering

Ei arbetar med att utveckla regelverken kring incitament i intäktsramsregleringen inför 2024–2027. Arbetet är uppdelat i två olika projekt. Det första handlar om att utveckla de befintliga incitamenten för kvalitet och/eller effektivt nätutnyttjande. Det andra handlar om att utveckla nya incitament för flexibilitetstjänster.

Ei utreder oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden

Ei har de senaste åren sett en ökning av antalet klagomål om oschyssta affärsmetoder och upplever att problematiken och utvecklingen är mycket allvarlig. Ei startar därför ett projekt för att utreda oschyssta affärsmetoder som används av elhandlare på den svenska elhandelsmarknaden. Målet med projektet

är att ta fram åtgärdsförslag för att förbättra marknadens funktion och för att förhindra att elhandlare använder de affärsmetoder som bedöms vara mest problematiska för kunden. Exempel på förbättringsåtgärder som projektet ska titta närmare på är behov av kompletterande lagstiftning, översyn av elmarknadens processer och branschinitiativ.

Nu kan även företag jämföra elavtal på Elpriskollen

Ei har utvecklat Elpriskollen så att även företag och andra juridiska personer med en årsförbrukning under 100 000 kWh kan jämföra elavtal. Dessutom finns det nu möjlighet för elhandlare att visa flexibilitetsavtal. Med förändringen på Elpriskollen skapas en ökad transparens på elmarknaden genom att priser blir publika och enklare kan jämföras.

Beslut om 15 minuters avräkningsperiod i de nordiska länderna

Ei beviljar Svenska kraftnät undantag frångenomförandet av 15 minuters avräkningsperiod för obalanser till och med den 21 maj 2023.

Tillsynsmyndigheterna i Danmark och Finland har godkänt motsvarande undantag för systemansvariga för överföringssystem i sina respektive länder.

Ei:s e-tjänst för koncessionsansökan är på plats

Ei lanserar en e-tjänst, Dinkel, som riktar sig till företag som ska ansöka och har ansökt om nätkoncession. I e-tjänsten kan elnätsföretag ansöka bland annat om nätkoncession för linje och också få tillgång till en företagsportal där de kan följa sina ärenden. Båda funktionerna är ett led i Ei:s arbete med att försöka underlätta för företagen att lämna in kompletta ansökningar men också i att skapa ökad insyn i handläggningsprocessen.

Ändringar i fyra EU-förordningar för el

Den 15 mars träder ett antal ändringar i kraft gällande fyra EU-förordningar för el, nämligen CACM, FCA, EB och SO. Ändringarna förtydligar bland annat att nationella tillsynsmyndigheter och ACER är ansvariga för antagandet av de slutliga texterna till villkor eller metoder. Det innebär att tillsynsmyndigheterna och ACER har rätt att se över och ändra förslagen från systemansvariga för överföringssystem (TSO) eller från nominerade elmarknadsoperatörer (NEMO) för att säkerställa att de är i linje med målen i de fyra elförordningarna och att de bidrar till marknadsintegration, icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en väl fungerande elmarknad.

Rapport om el- och gasnätreglering i europeiska länder

CEER publicerar den årliga rapporten Regulatory Frameworks for European Energy Networks som ger en bild över hur regleringen av el- och gasnät ser ut i Europa. Bland annat beskrivs vilka delar intäktsramen består av, hur kapitalbasen

beräknas, vilka incitament som finns och vilken kalkylränta som används. De flesta EU-länder, Storbritannien, Nordirland, Island och Norge finns med i rapporten.

Utredning om krav på spänningskvalitet i ett föränderligt elsystem

Sedan en tid tillbaka arbetar Ei med att revidera föreskrifterna om leveranskvalitet (EIFS 2013:1), både i de delar som avser leveranssäkerhet (avbrott) och i de som avser spänningskvalitet. För att få underlag i arbetet gav Ei företaget DNV GL i uppdrag att genomföra en utredning om krav på spänningskvalitet i ett föränderligt elsystem. Utredningen har sammanfattats i en rapport.

NordREG publicerar rapport om elnätstariffer

Samarbetsorganisationen NordREG, där Ei är en av medlemmarna, publicerar en rapport om tariffutformning i de nordiska länderna. Rapporten *Electricity distribution tariffs* är en beskrivning av dagens tariffutformning. En liknande rapport publicerades av NordREG för ett antal år sedan och mycket har hänt sedan dess. De förändringarna som skett i samhället, bland annat i form av ökad elektrifiering inom industri- och fordonssektorn, kräver mer kostnadsriktiga nättariffer för att bidra till ett effektivt nätutnyttjande.

Ei föreslår nya regler för mindre produktionsanläggningar

Ei föreslår nya regler för mindre produktionsanläggningar i en rapport som överlämnas till regeringen. Rapporten är resultatet av ett regeringsuppdrag att göra en översyn av regelverket och de ekonomiska förutsättningarna för vissa mindre elproduktionsanläggningar.

Regeringen presenterar slutsatser från förstudien för den nationella elektrifieringsstrategin

Ei har sedan hösten 2020 ingått i en arbetsgrupp inom Infrastrukturdepartementet som arbetar med att ta fram en nationell elektrifieringsstrategi. Under hösten och vintern 2020–2021 har en förstudie gjorts genom att föra en bred dialog med berörda intressenter. Slutsatser från förstudiens dialoger och arbete presenteras på ett möte den 30 mars. Under våren och sommaren fortsätter arbetsgruppen sina analyser av identifierade hinder och åtgärdsförslag.

Ei granskar ursprungsmärkning på elhandelsfakturor

Ei har fortsatt granskningen av elens ursprungsmärkning för fyra elhandelsföretag, ett arbete som inleddes 2019 och till största del genomfördes 2020. Kunder ska på sin faktura eller i samband med fakturan få tydlig information om den el de köpt. De företag som fortsatt granskas har inte redovisat sin ursprungsmärkning på ett korrekt sätt eller inkommit med de underlag som efterfrågats och behöver därför komma in med ytterligare information eller rättelser till Ei.

APRIL

Energimarknadsinspektionens nya webbplats lanseras

Ei lanserar sin nya webb som är mer tillgänglig och har förbättrad navigation och sökfunktion. Den nya webben har också, en tydligare listning av exempelvis dokument och är i högre grad anpassad till mobilen.

Sammanfattning av Ei:s marknadsövervakning 2020

Ett av Ei:s uppdrag är att övervaka så att det inte förekommer insiderhandel eller marknadsmanipulation på de svenska grossistmarknaderna för energi. Ei publicerar en promemoria som sammanfattar det arbete som gjordes under 2020.

Lag (2021:311) om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet

Riksdagen säger ja till regeringens förslag att det införs ett särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet. Syftet är att skapa drivkrafter för elnätsföretagen att investera för att öka kapaciteten i elnäten. De nya reglerna gäller nätföretag som har ett outnyttjat underskott i förhållande till intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015. De innebär att nätföretag som har ett outnyttjat underskott ska kunna ansöka om ett särskilt investeringsutrymme för tillsynsperioderna 2020–2023 och 2024–2027. Energimarknadsinspektionen får besluta att ett sådant företag har ett särskilt investeringsutrymme. De nya reglerna börjar gälla den 1 juni 2021.

MAJ

Ei upplyser på Elpriskollen om tillsynsbeslut för elhandelsföretag

Ei:s har i sin tillsyn uppmärksammat att ett elhandelsföretag brister i de delar som handlar om att lämna avtalsvillkor till kunder som tecknar elavtal med företaget via telefonförsäljning. I samband med att tillsynsbeslutet fattas läggs det upp en upplysning på Elpriskollen, en tillsynssymbol, för att informera om detta på samtliga avtal från det aktuella elhandelsföretaget. Det här är första gången som tillsynssymbolen används av Ei. Tillsynssymbolen finns kvar tills samtliga åtgärder som krävs enligt föreläggandet har genomförts. Om beslutet upphävs eller ändras av domstol tas symbolen bort.

Ei håller workshop om samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering

Ei genomför på uppdrag av Regeringskansliet en digital workshop där temat *Samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering* behandlas ur olika aspekter. Deltagarna består av arbetsgruppen för elektrifieringsstrategin, Konjunkturinstitutet, Boverket och Naturvårdsverket.

Ei föreslår en tillförlitlighetsnorm för Sverige

I regleringsbrevet för 2020 fick Ei i uppdrag att föreslå en tillförlitlighetsnorm i enlighet med artikel 25.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 om den inre marknaden för el (elmarknadsförordningen).

Tillförlitlighetsnormen ska på ett transparent sätt ange den nödvändiga nivån för ett lands försörjningstrygghet och beräknas utifrån en metod som beslutats av ACER. Ei lämnar nu sin rapport *Ei:s förslag till tillförlitlighetsnorm för Sverige - artikel 25 i EU:s elmarknadsförordning (Ei R2021:05)* till regeringen.

Ei lämnar rapporten Utvärdering av kostnader och nyttor av smarta elnät till regeringen

Ei har sedan 2020 haft i uppdrag att utvärdera samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät jämfört med andra alternativ. Den 31 maj lämnar Ei sin analys till regeringen i rapporten *Utvärdering av kostnader och nyttor av smarta elnät (Ei R2021:06)*. Utvärderingen omfattar olika scenarier av sammansättningen av elproduktionen i det nordiska elkraftsystemet samt av ökad elektrifiering i samhället.

Ei har analyserat indikatorer för utvecklingen av smarta elnät

Ei har under ett år arbetat med att analysera vilka indikatorer som är lämpliga för att övervaka och utvärdera utvecklingen av smarta elnät i Sverige. Nu är rapporten som beskriver resultatet av analysen klar: *Indikatorer för utvecklingen av smarta elnät (Ei R2021:07)*. Listan består både av helt nya indikatorer, som Ei inte har samlat in tidigare, och av indikatorer som Ei redan idag samlar in.

JUNI

Ei får regeringsuppdrag att utreda tillståndskrav för vissa ledningar som byggs med nätkoncession för område

Regeringen föreslår i propositionen Moderna tillståndsprocesser för elnät (prop. 2020/21:188) vissa ändringar som innebär att det kan bli möjligt att bygga fler ledningar på högre spänningsnivåer än hittills med stöd av nätkoncession för område. För starkströmsledningar som byggs med stöd av nätkoncession för linje finns bestämmelser om bedömning av projektets miljökonsekvenser i ellagen. När det gäller luftledningarna som byggs med stöd av nätkoncession för område saknas sådana bestämmelser. Ei får nu i uppdrag att lämna författningsförslag till regeringen om Ei bedömer att det krävs för att säkerställa att det svenska regelverket överensstämmer med MKB-direktivet när det gäller bedömningen av ett projekts miljökonsekvenser eller tillståndskrav. Uppdraget ska lämnas till regeringen senast den 1 december 2021.

Ei granskar anslutningsskyldigheten

Ei begär att de tre största elnätsföretagen ska svara på frågor som handlar om hur lång tid det tar att ansluta kunder till elnätet, vilka rutiner de har kring anslutning och vad de gör för att korta anslutningstiden. Bakgrunden till granskningen är att antalet frågor och anmälningar till Ei när det gäller långa anslutningstider har ökat de senaste åren. Frågorna handlar bland annat om hur lång tid man som kund ska behöva vänta. Lagstiftningen och förarbetena kring detta ger dock inget exakt svar. Ei hoppas att granskningen kan mynna ut i någon slags vägledning för vad Ei tycker är en skälig tid för anslutning. Granskningen kommer att sammanfattas i en promemoria.

Inspirationsseminarium inom ramen för EFFEKT-dialogen

Ei anordnar ett digitalt inspirationsseminarium för cirka 140 deltagare med temat *I väntan på åtgärder för ökad kapacitet – vad kan vi göra så länge?* På seminariet lyfts goda exempel fram där aktörer berättar om hur de arbetar under det ”planeringsgap” som har uppstått. Ei ger en aktuell bild av de förslag som Ei har lämnat, var i processen de är och vilka projekt som pågår just nu.

Ei publicerar promemoria om elnätstariffer

Ei:s arbete med att ta fram föreskrifter för hur nättariffer ska utformas fortsätter, ett arbete som påbörjades 2019. Nu publicerar Ei promemorian *Elnätstariffer – Statusrapport från teori mot verklighet (Ei PM2021:03)* som främst handlar om prissignaler och kostnadsfördelning. Aktörer i branschen ges möjlighet att lämna synpunkter på promemorian inför det fortsatta arbetet med föreskrifterna.

Ändringar i ellagen ska göra det lättare att bygga ut elnätet

Riksdagen säger ja till regeringens förslag om ändringar i bland annat ellagen. Ändringarna ska bidra till att det blir enklare att bygga ut elnäten i Sverige. Förfarandet ska bli mindre krävande för både elnätsföretagen och de berörda myndigheterna. Lagändringarna börjar gälla den 1 augusti 2021.

Sveriges el- och naturgasmarknad 2020

Ei publicerar en sammanfattning av föregående års utveckling på den svenska el- och naturgasmarknaden. Rapporten *Sveriges el- och naturgasmarknad 2020 (Ei R2021:08)* omfattar regleringsfrågor, konkurrensfrågor och frågor om försörjningstrygghet. Strukturen på rapporten har tagits fram i samarbete med övriga europeiska tillsynsmyndigheter och EU-kommissionen.

CEM12 genomförs digitalt

Clean Energy Ministerial genomför sitt tolfte möte digitalt med Chile som värd. Ei deltar och medverkar i en presentationsfilm för delevetet *Three years of power system flexibility* där perspektiv från olika delar av världen lyfts fram inom området

för hur flexibilitet kan användas för att hantera utmaningen med klimatförändringar.

JULI

Ei håller seminarier på den digitala Almedalsveckan

I år är Almedalen ett helt digitalt evenemang och Ei deltar med två seminarier. Det ena handlar om kunden som nyckelspelare på framtidens energimarknad och det andra om om resurstillräcklighet och kapacitetsmekanismer. Medarbetare på Ei deltar även som talare på andra arrangörers evenemang.

Ei genomför studie av prisutveckling på den svenska fjärrvärmemarknaden

Under våren har professor Jörgen Hellström genomfört en studie åt Ei om prisutvecklingen på den svenska fjärrvärmemarknaden mellan åren 2009 och 2019. I studien utreds vilka faktorer som ligger bakom prisbildningen på fjärrvärmemarknaden samt hur prisutvecklingen för konkurrerande uppvärmningsalternativ påverkar fjärrvärmepriserna. I utredningen analyseras också vilka förändringar i priser som införandet av branschinitiativet Prisdialogen medfört.

Ei vill digitalisera mera och förenkla för företagen genom regeländring

Varje år rapporterar Sveriges elnäts-, naturgas- och fjärrvärmeföretag in uppgifter om företagets verksamhet till Ei. Ei tar även emot ett stort antal koncessionsansökningar. För att förenkla för företagen och göra hanteringen mer digitaliserad lämnar Ei ett förslag till regeringen om vissa ändringar i regelverket.

Ei inleder tillsyn mot Svenska kraftnät

Ei inleder tillsyn av hur Svenska kraftnät uppfyller den så kallade 70-procentregeln i EU:s elmarknadsförordning. Svenska kraftnät ska enligt artikel 16.8 säkerställa att gränsöverskridande överföringskapacitet tilldelas den inre marknaden för el. Tillgången till gränsöverskridande överföringskapacitet är viktig för att kunna stärka handeln inom unionen. Enligt 70-procentregeln ska minst 70 procent av överföringskapaciteten tilldelas marknaden samtidigt som driftssäkerhetsgränserna respekteras med hänsyn till oförutsedda händelser.

Ei godkänner etableringen av ett nordiskt regionalt samordningscentrum

Ei godkänner Affärsverket svenska kraftnäts förslag till etablering av ett nordiskt regionalt samordningscentrum med vissa ändringstillägg. Ett regionalt samordningscentrum har till uppgift att samordna arbetet mellan de regionala transmissionsnätoperatörerna inom flera områden, bland annat i frågor som handlar om kapacitetsberäkning, säkerhetsanalys, nätmodeller, regionala prognoser och avbrottsplanering.

ACER och CEER presenterar den årliga marknadsövervakningsrapporten för EU:s grossistmarknad för gas

ACER och CEER presenterar hur EU:s grossistmarknad för gas har utvecklats under 2020 i den årliga marknadsövervakningsrapporten, *Gas Wholesale Markets Volume*.

AUGUSTI

SEPTEMBER

EU-domstolen meddelar dom

EU-domstolen meddelar dom i ett överträdelseärende som avser Tyskland. I domen fastställs bland annat att den nationella tillsynsmyndigheten enligt elmarknadsdirektivet och gasmarknadsdirektivet, fått särskilda befogenheter och att myndigheterna ska vara oberoende utan instruktioner för att kunna fatta sina beslut självständigt. Domen innebär att EU:s elmarknadsdirektiv implementerats på ett delvis felaktigt sätt i Tyskland. Det finns flera likheter mellan den tyska och den svenska lagstiftningen vilket gör att domen är intressant för svenska förhållanden.

Ei beslutar om certifiering av Swedegas AB

Ei beslutar om omcertifiering av Swedegas AB som äger och driver det svenska transmissionsnätet för naturgas. Bakgrunden är att Swedegas ägarförhållanden ändrades 2019. Enligt det europeiska gasmarknadsdirektivet måste då en ny bedömning gällande certifiering göras.

Projekt korta ledtiderna

Ei får i uppdrag av regeringen att tillsammans med Lantmäteriet och relevanta länsstyrelser utveckla och testa nya arbetssätt för en koordinerad process för hantering av de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet. Ei ska leda arbetet och redovisa uppdraget till Infrastrukturdepartementet senast den 1 maj 2023.

Ei:s tillsyn av RfG fortsätter – information till elnätsföretag

I sin tillsyn av att elnätsföretag följer kraven i kommissionsförordningen om nätanslutning av generatorer (RfG) har Ei har ställt frågor till fyra utvalda elnätsföretag av olika storlek. Bland annat har Ei frågat om de avtalsvillkor som nätföretagen använder vid anslutning. Ei har också frågat om publicering av information om överensstämmelseprovning. Vid granskningen har Ei upptäckt brister vad gäller efterlevnaden av reglerna och informerar därför nu om några punkter som är viktiga att tänka på.

OKTOBER

Svenska kraftnät ansöker om undantag från 70-procentkravet

Svenska kraftnät ansöker till Ei om ett undantag från kravet i elmarknadsförordningen (EU) 2019/943 på att alltid tillgängliggöra 70 procent av sammanlänkningskapaciteten för marknadsaktörer. Ei kommer nu att handlägga ärendet i enlighet med artikel 16.9 i elmarknadsförordningen.

Samråd om utvärderingen av den gemensamma balanseringszonen för svensk-danska gasmarknaden

Ei bjuder in till skriftligt samråd om utvärderingen av den gemensamma balanseringszonen för Sverige och Danmark. Etableringen av en gemensam balanseringszon har sin grund i att gasmarknaden i Sverige bättre skulle uppfylla kriterierna i EU-kommissionens förordning nr 312/2014, om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas. Utvärderingen har tagits fram gemensamt av Swedegas och Energinet som är transmissionsnätsoperatörer för detta område med systembalansansvar för respektive land.

Workshop om hinder för efterfrågeflexibilitet

Enligt elförordningen ska Ei varje år följa upp vilka tekniska krav och andra villkor som finns för tillhandahållandet av tjänster för efterfrågeflexibilitet. Ei väljer i år, liksom förra året, att genom en öppen inbjudan till marknadsaktörer genomföra undersökningen i workshopformat.

NOVEMBER

Ei beslutar att ledningsnät i solcellspark med anslutningsledningar undantas från kravet på nätkoncession

Ledningsnätet i en planerad solcellspark i Helsingborgs kommun omfattas inte av kravet på nätkoncession. Ei slår fast i ett beslut att ledningsnätet istället räknas som ett icke koncessionspliktigt nät (IKN). Det här är det första beslut som Ei fattar gällande ledningsnät i solcellsparker.

Ei har granskat spänningskvaliteten i elnäten

Under året har Ei genomfört en planlagd tillsyn där myndigheten har granskat uppgifter som elnätsföretagen rapporterat in till Ei för åren 2016–2020. Ei har bland annat tittat på hur elnätsföretagen arbetar med spänningskvalitet och hur de ser på utvecklingen av spänningskvaliteten i det egna elnätet. Elnätsföretagen har också fått svara på ett antal frågor om hur de ser på sina möjligheter att långsiktigt säkerställa en god spänningskvalitet i överföringen av el. Resultatet finns nu sammanfattat i en promemoria.

Ei publicerar vägledning om elnätsföretags kundinformation vid leverantörsbyte

Under 2021 har Ei granskat hur elnätsföretagen lämnar information till sina kunder vid leverantörsbyte och vid val av elleverantör vid inflyttning. I granskningen har det framkommit en hel del brister som handlar om att många företag inte informerar kunderna på rätt sätt eller i rätt tid vid val av elleverantör i samband med en inflytt eller vid ett leverantörsbyte. För att få fler att göra rätt publicerar Ei nu en vägledning till elnätsföretagen.

Tillsynen mot Svenska kraftnät avseende överföringsbegränsningar fortsätter

Sedan mars 2021 har Svenska kraftnät begränsat den överföringskapacitet som tilldelas marknaden. Begränsningarna gäller framför allt från Finland till Sverige (elområdena FI och SE3). Ei inledde därför under sommaren 2021 tillsyn av hur Svenska kraftnät uppfyller 70-procentregeln. Utifrån granskningen konstaterar Ei att regeln inte helt har uppfyllts och beslutar att Svenska kraftnät ska komma in med ytterligare information.

Nasdaq Spot utsedd till nominerad elmarknadsoperatör – NEMO

Ei tar beslut om att utse Nasdaq Spot AB till nominerad elmarknadsoperatör – NEMO. I och med beslutet får Nasdaq Spot utföra den gemensamma dagen föremarknadskopplingen i samtliga svenska elområden. Att Ei tar beslut om att utse nominerade elmarknadsoperatörer beror på regler från EU som trädde i kraft i augusti 2015 – Kommissionens förordning (EU) 2015/1222, även kallad CACM.

Den europeiska el- och gasmarknaden 2020 har analyserats

Varje år publicerar de europeiska organisationerna ACER och CEER en gemensam rapport, *Market Monitoring Report*, med fokus på konsumentfrågor, grossistmarknaden för el och grossistmarknaden för gas. Varje område presenteras i varsin delrapport som finns att läsa på ACER:s webbplats.

Kammarrätten prövar elnätsföretagens intäktsramar 2020–2023

I slutet av februari 2021 meddelade förvaltningsrätten i Linköping domar i de mål som handlar om elnätsföretagens intäktsramar för åren 2020–2023. Ei överklagade domarna och nu meddelar Kammarrätten i Jönköping att de tar upp målen för prövning.

Ei får förlängd tid för regeringsuppdrag

I juni fick Ei i uppdrag av regeringen att utreda tillståndskrav för vissa ledningar som byggs med nätkoncession för område. Uppdraget skulle redovisas den 1 december 2021 men förlängs till den 1 februari 2022. Att Ei begär mer tid för uppdraget beror bland annat på att Ei önskar mer tid för att analysera konsekvenserna av förslaget och för att hämta in synpunkter från Naturvårdsverket.

Kortare ledtider för elnätsutbyggnad – nu ska pilotprojekten väljas ut

I september 2021 fick Ei i uppdrag av regeringen att tillsammans med Lantmäteriet och relevanta länsstyrelser utveckla och testa nya koordinerade arbetssätt för hanteringen av de tillstånd som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet. Ei har tillsatt två projektledare som har påbörjat arbetet med att välja ut projekt som ska hanteras inom ramen för regeringsuppdraget för att testa nya arbetssätt för att försöka korta ledtiderna. Såväl regionnätsföretag som Svenska kraftnät har nominerat ett antal nätutvecklingsprojekt och fem kommer väljas ut. Urvalet kommer bli klart i början av 2022.

NordREG håller möte om gränsöverskridande elhandel i Norden

Ei arrangerar tillsammans med de danska, norska och finska tillsynsmyndigheterna inom NordREG ett digitalt seminarium om gränsöverskridande elmarknadsfrågor. Vid seminariet presenterar tillsynsmyndigheterna sitt arbete och de nordiska transmissionsnätsoperatörerna, Epex Spot respektive NordPool samt marknadsaktörer informerar om sin verksamhet. Syftet med seminariet är att informera och dela erfarenheter om aktuella frågor med stor betydelse för en väl fungerande elhandel i Norden.

DECEMBER

Ei sammanfattar granskningen av hur lång tid det tar att ansluta en kund till elnätet

Ei har utifrån de svar som inkommit i granskningen av hur lång tid det tar att ansluta kunder till elnätet sammanställt en promemoria. Granskningen har gett Ei en bild av hur de tre största elnätsföretagen arbetar med anslutningsprocesser. Utifrån erfarenheter från granskningen och från Ei:s kontakt med kunder lämnar Ei ett antal uppmaningar till elnätsföretagen.

Ei godkänner föreslagna ändringar i balansansvarsavtal för den svensk-danska gasmarknaden

Ei godkänner ändringar i balansansvarsavtalet för den svensk-danska gasmarknaden. Ei har haft löpande diskussioner med sin danska motsvarighet Forsyningstilsynet. Ei har även haft samråd med marknadsaktörerna för gas, samt granskat avtalsvillkoren och har kommit fram till att de uppfyller kriterierna om objektivitet och icke-diskriminering. Ei godkänner därför Swedegas ansökan.

Tillsyn avseende leveranssäkerheten i elnäten

Ei har under 2021 genomfört en tillsyn av leveranskvaliteten i de lokala elnäten. Leveranssäkerheten har granskats med utgångspunkt i de uppgifter som elnätsföretagen redovisat i den årliga avbrottsrapporteringen för 2020 i förhållande till de regler om leveranssäkerhet som finns i ellagen och i Ei:s föreskrifter om krav som ska vara uppfyllda för att överföringen av el ska vara av god kvalitet. Nu publiceras en promemoria som sammanfattar granskningen.

Ei arrangerar nordiskt seminarium om REMIT

Ei arrangerar, tillsammans med de danska, norska och finska tillsynsmyndigheterna för energi, ett digitalt seminarium om REMIT. Seminariet fokuserar på EU-förordningen om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (REMIT) och därmed också på den senaste vägledningen inom området som utfärdats av ACER. Syftet med seminariet är att diskutera samt utbyta erfarenheter och synpunkter angående aktuella REMIT-frågor från olika perspektiv.

Ei har tagit fram förslag på föreskrifter om tariffutformning

Sedan 2019 har ett projekt pågått på Ei med syfte att ta fram föreskrifter om hur nättariffer ska utformas för att främja ett effektivt utnyttjande av elnätet. Nu har projektet lett fram till att det finns ett förslag på föreskrifter och intressenter har möjlighet att lämna synpunkter på föreskrifterna innan de beslutas.

Ei tar steg för att förbättra långsiktiga risksäkringsmöjligheter

Ei ger konsultföretaget Merlin & Metis i uppdrag att ta fram konkreta och kostnadseffektiva åtgärder som kan vara aktuella för att öka risksäkringsmöjligheterna på terminsmarknaden. Syftet med analysen är att få en uppfattning om vad det praktiskt skulle innebära att förstärka risksäkringsmöjligheterna i det nuvarande existerande handelssystemet med systempriskontrakt och EPAD-kontrakt och vad det tids- och kostnadsmässigt skulle innebära att införa ett handelssystem med långsiktiga överföringsrättigheter i Sverige. Sådan kunskap behövs för att Ei tillsammans med andra tillsynsmyndigheter i EU ska kunna fatta koordinerade beslut om risksäkringsmöjligheter i enlighet med artikel 30 i FCA-förordningen. Konsultrapporten ska vara klar i mars 2022.

EU-kommissionen föreslår ändrad lagstiftning för gas

EU-kommissionen antar förslag till ändringar i EU-regelverket för gas (det så kallade gasmarknadspaketet). Ändringarna innebär en anpassad lagstiftning för EU:s gasmarknad. Syftet med de ändringar som nu föreslås i lagstiftningen är att minska koldioxidutsläppen och främja vätgas, förnybar och koldioxidsnål gas samt att säkerställa energitrygghet för Europas medborgare. Målet är att EU ska minska växthusgasutsläppen med 55 procent till 2030 och bli klimatneutrala till 2050.

Årlig rapport om leveranssäkerheten i Sveriges elnät

Elnätsföretagen rapporterar varje år in uppgifter till Ei om hur många och hur långa elavbrott de haft i sina nät samt annan information som behövs för intäktsramsregleringen och för Ei:s tillsyn. Baserat på elnätsföretagens inrapporterade avbrottsdata publicerar Ei nu en sammanställning av leveranssäkerheten i Sveriges lokal- och regionnät som ger en bild av hur det såg ut 2020, historiska trender och specifika brister avseende leveranssäkerheten.

Nu är den årliga undersökningen om hinder för efterfrågefleksibilitet klar

I oktober genomförde Ei en workshop för att undersöka om marknadsaktörer upplever att elnätsföretag ställer tekniska krav eller villkor som gör de svårt att tillhandahålla tjänster för efterfrågefleksibilitet, eller om det finns andra hinder som gör det svårt att erbjuda flexibilitetstjänster. Ei har nu sammanställt kraven och publicerar undersökningen i form av en årlig rapport.

Årsredovisningens disposition

Årsredovisningen består av en resultatredovisning och en finansiell redovisning. Den finansiella redovisningen består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning samt noter och sammanställning över väsentliga uppgifter.

Årsredovisningen inleds med en sammanfattning av årets händelser, en beskrivning av Ei:s uppdrag, vision och mål samt en förklaring till Ei:s prestationsmodell.

Resultatredovisningens disposition utgår från Ei:s fyra verksamhetsgrenar. Varje verksamhetsgren redovisas under ett eget kapitel i årsredovisningen. I resultatredovisningen finns även ett kapitel som benämns intern verksamhetsstyrning. Verksamhetsgrenarna är:

- Tillsyn och prövning
- Tillstånd
- Regelutveckling
- Kundinformation

Så här redovisar vi våra mål och hur de har uppnåtts

Ei:s resultatmål, de aktiviteter som Ei genomfört för att nå målen samt en bedömning av hur aktiviteterna bidragit till måluppfyllelsen finns beskrivet i en tabell under respektive verksamhetsgren/kapitel. Hur Ei har utformat sina mål beskrivs under kapitlet *Vision och mål*.

I årsredovisningen bedöms hur väl aktiviteterna genomförts enligt följande:

- Aktiviteterna har påbörjats
- Aktiviteterna har genomförts till cirka 50 procent
- Merparten av aktiviteterna har genomförts
- Alla aktiviteter har genomförts

Uppdrag och styrning

Vårt uppdrag är att arbeta för väl fungerande energimarknader.

Ei är en tillsynsmyndighet som arbetar på uppdrag av regeringen (Infrastrukturdepartementet). Ei:s uppdrag styrs genom instruktionen (2016:742), det årliga regleringsbrevet och särskilda regeringsuppdrag. Verksamheten utgår från den svenska energipolitiken och arbetet bidrar till att regeringens och riksdagens energipolitik för väl fungerande energimarknader genomförs.

Enligt instruktionen ansvarar Ei för tillsyn och regelgivning enligt följande lagar:

- ellagen (1997:857)
- naturgaslagen (2005:403)
- lagen (1978:160) om vissa rörledningar
- fjärrvärmelagen (2008:263)
- lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter.

Dessutom har Ei uppgifter enligt förordningen (1994:1806) om systemansvaret för el, lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar, lagen (2011:710) om certifiering av transmissionsnätsföretag för el och lagen (2011:711) om certifiering av vissa naturgasföretag.

Ei har även uppgifter enligt ett antal EU-förordningar och direktiv inom energiområdet. Av dessa kan särskilt nämnas:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 av den 5 juni 2019 om inrättande av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU.

Ei har även en roll som nationell tillsynsmyndighet enligt flera kommissionsförordningar.

I Ei:s uppdrag ingår bland annat att bedriva tillsyn över marknaderna för el, naturgas och fjärrvärme samt att pröva och ge tillstånd att bygga och använda elledningar. Vad gäller tillstånd för gasledningar bereder Ei ärenden åt regeringen som fattar beslut. Ytterligare en uppgift för Ei är att ge förslag på lagändringar och andra åtgärder som kan utveckla energimarknaderna.

Ei deltar även i utvecklingen av energimarknaderna inom Norden och Europa och samarbetar med övriga europeiska tillsynsmyndigheter samt med byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (ACER) i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar på el- och naturgasmarknaderna och undanröja hinder för en gränsöverskridande handel med el och naturgas.

Ei har också som uppgift att genom kunskapsspridning öka medvetenheten och aktiviteten på energimarknaderna. Ei bidrar till medvetna och mer aktiva konsumenter och kunder genom information om hur el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna fungerar, vilket regelverk som gäller samt vilka möjligheter och rättigheter man har som kund.

Ei har även ett uppdrag att främja efterfrågefleksibilitet på elmarknaden och att verka för energieffektivitet och effektiv konkurrens på elmarknaden och naturgasmarknaden.

Vision och mål

Vår vision är att skapa förutsägbarhet på ständigt föränderliga marknader.

Energimarknaderna befinner sig i ständig förändring. Nya regelverk inom EU, omställningen av energisystemen, teknikutveckling och nya aktörer påverkar förutsättningarna. Det innebär att Ei:s uppdrag att arbeta för väl fungerande marknader både handlar om att säkra spelreglerna idag och om att långsiktigt utveckla och trygga marknadernas funktion. Att skapa förutsägbarhet betyder att företag och kunder ska veta vad som gäller för att kunna vara aktiva parter på marknaderna idag. De ska också kunna känna sig trygga i att marknaderna kommer att fungera även imorgon.

Ei:s målmodell

För att belysa hur Ei arbetar med målstyrning har Ei en målkedja. Målkedjan är ett hjälpmedel för att få en tydlig struktur att arbeta efter i alla delar av Ei:s verksamhet. Genom att strukturera arbetet på det här sättet skapas en röd tråd som binder ihop Ei:s arbete från visionen ner till aktiviteterna.

Uppföljning av mål och aktiviteter

Utöver visionen har Ei tagit fram effekt- och resultatmål för att styra verksamheten. Effektmålen beskriver de effekter Ei vill uppnå på energimarknaderna och önskvärd effekt kan endast uppnås om resultatmålen uppfylls. Ei har formulerat effekt- och resultatmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. I årsredovisningen redovisar Ei hur aktiviteterna som är kopplade till resultatmålen har uppfyllts under året.

Utifrån Ei:s instruktion har myndigheten identifierat fyra verksamhetsgrenar: tillsyn och prövning, tillstånd, regelutveckling samt kundinformation. Till varje

verksamhetsgren finns ett antal effekt- och resultatmål. Det finns även mål för intern verksamhetsstyrning.

Effekt- och resultatmålen är formulerade utifrån områden där Ei vill åstadkomma en förflyttning, det vill säga där myndigheten vill bli bättre. För att nå målen har ett antal aktiviteter satts upp. Resultatet av förflyttningen redovisas under respektive verksamhetsgren i årsredovisningen.

Förklaring av Ei:s prestationsredovisning

Prestationsredovisningen är baserad på redovisad tid och på övriga kostnader som är kopplade till en viss typ av verksamhet. Redovisningen är mätbar och speglar Ei:s verksamhet. Prestationerna redovisas i volym och kostnad.

Ei:s prestationsredovisning för 2021 består av cirka 100 prestationskoder som täcker hela Ei:s verksamhet. I årsredovisningen redovisas ett antal prestationer som är utvalda utifrån följande tre kriterier:

- Prestationerna ska tillsammans stå för mer än 80 procent av Ei:s nedlagda tid och kostnader för kärnverksamheten.
- Prestationerna ska ha en volym som går att mäta, till exempel antal beslut eller antal rapporter.
- Prestationerna ska vara jämförbara mellan åren. Alla prestationer är inte mätbara i volym. Ei har därför valt att lägga samman vissa prestationer och redovisa en total kostnad för en viss verksamhet. Kostnaderna avser dock enbart nedlagd tid och kostnad under 2021.

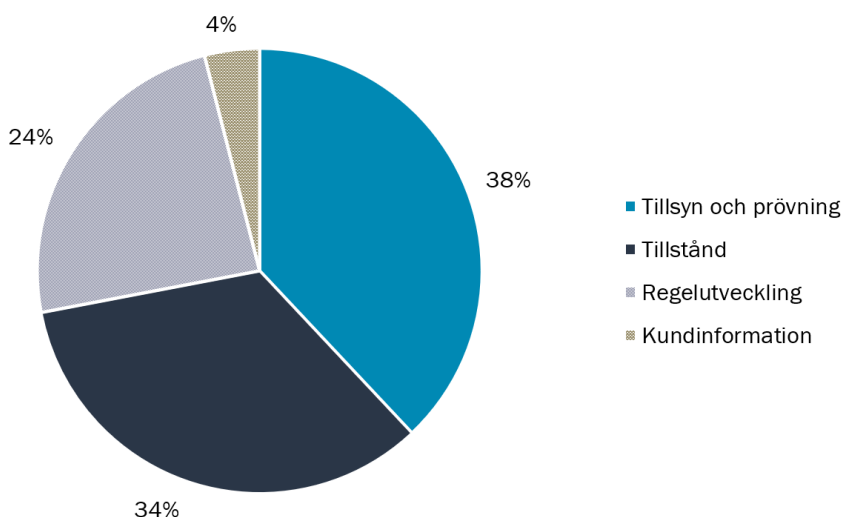
Kostnaderna per prestation har beräknats utifrån den tid som medarbetarna redovisat på respektive prestationskod och övriga bokförda kostnader i redovisningen kopplade till prestationskoderna. Kostnad för nedlagd tid per prestation inkluderar kostnad för personal samt overheadkostnad. Till varje prestation (eller sammanslagning av prestationer) har det kopplats en volym, till exempel antal beslut eller antal rapporter. Volymerna baseras på antalet avslutade ärenden i ärendehanteringssystemet (iipax One). De avslutade ärendena är kopplade till respektive prestationskod utifrån klassificeringsstrukturen i iipax One.

För att få en kontinuitet över tid redovisas i årsredovisningen de prestationer där myndigheten lagt mest tid. Myndighetens mål för 2021 däremot, visar vilken förflyttning Ei vill göra. Aktiviteterna som är kopplade till målen följs upp kontinuerligt. Den gemensamma nämnaren mellan Ei:s mål och prestationerna är sättet de är kopplade till verksamhetsgrenarna. Resultatredovisningen är därför uppbyggd utifrån Ei:s verksamhetsgrenar.

Resultatredovisning

Så här användes pengarna och det här vill vi uppnå

Ei finansieras till största delen av anslag, men en liten del av verksamheten (tillsyn enligt REMIT-förordningen) är avgiftsfinansierad. Ei bedriver sin verksamhet enligt instruktionen och regleringsbrevet och den totala kostnaden för verksamheten 2021 uppgick till cirka 158 miljoner kronor (mnkr).

Ei har en stor bredd av uppgifter. Kostnaderna finns redovisade i kapitlet om respektive verksamhetsgren. Några exempel på större uppgifter som tagit mycket tid i anspråk under 2021 är bland annat arbetet att pröva de koncessionsansökningar som kommer in. Ei har under året hanterat en stor mängd ärenden, varav många varit omfattande komplexa ärenden, som tagit mycket resurser i anspråk i form av utredningsarbete och dialog med berörda parter. Ei har även lagt ner stort arbete på att starta upp äldre ärenden om förlängning av koncession. Ei:s arbete med koncessionsansökningar har kostat 53 mnkr.

Regeringsuppdrag och projekt inom verksamhetsgrenen regelutveckling har sammanlagt kostat cirka 17 mnkr.

Det internationella arbetet är omfattande. Bland annat har Ei fattat ett stort antal beslut om villkor och metoder för de EU-förordningar som sedan tidigare antagits av EU-kommissionen. Många av besluten koordineras även med andra europeiska tillsynsmyndigheter. Arbetet med beslut enligt EU-förordningar har tillsammans med det arbete som Ei utfört inom organisationerna ACER, CEER och NordREG kostat cirka 25 mnkr.

Under året har ett stort arbete gjorts med att göra Elpriskollen mer användarvänlig för besökaren. Med ett ökat antal avtalstyper på Elpriskollen har besökarens behov av vägledning genom sajten ökat. Ei har under året även genomfört informationsinsatser i syfte att öka kännedomen om jämförelsesajten och i strävan att få fler konsumenter att göra medvetna val och få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter. Kostnaden för arbetet med Elpriskollen har uppgått till cirka 3 mnkr.

Det här vill Ei uppnå med sitt arbete

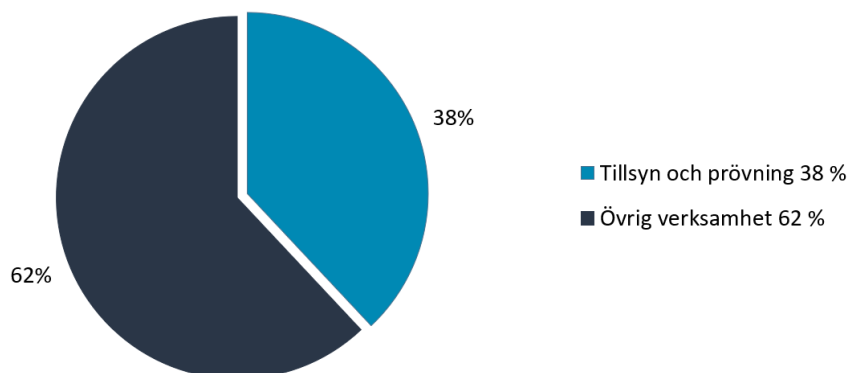
Ei:s arbete handlar i mångt och mycket om att utveckla regler, pröva ansökningar om elnätsutbyggnad och genom tillsyn se till att elmarknaden fungerar på ett bra sätt. För att kunna följa upp att det arbete som Ei utför ger resultat har myndigheten satt upp både effekt- och resultatmål. I kapitlen för respektive verksamhetsgren visas vilka steg som har tagits under 2021 för att nå upp till målen.

Dessa effekter vill Ei uppnå med sitt arbete:

- Marknadens aktörer agerar på lika villkor.
- Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.
- Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses.
- Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna.
- Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter.
- Kunderna bidrar till omställningen till ett hållbart energisystem.

Tillsyn och prövning

Av Ei:s totala kostnad på 158 mnkr står verksamhetsgrenen för cirka 60 mnkr

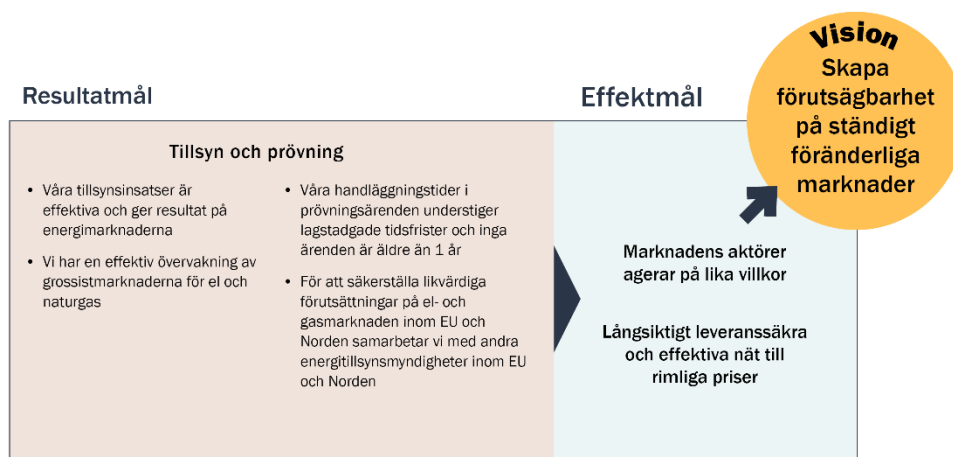
Inom verksamhetsgrenen tillsyn och prövning granskar Ei hur de regelverk som myndigheten har tillsyn över följs. Även tillsyn över bestämmelser med stöd av föreskrifter som Ei har utfärdat ingår i verksamhetsgrenen, liksom att bedriva tillsyn och fatta beslut enligt EU-förordningarna inom energiområdet.

Ei behandlar även ärenden som rör anslutningsavgifter. Det innebär att Ei prövar om den avgift som en kund får betala för att ansluta sig till elnätet är skälig. Även frågor rörande andra typer av anslutningsvillkor prövas.

Ei:s tillsynsområde omfattar de tre energislagen el, naturgas och fjärrvärme. Ei bedriver både planlagd och indikationsstyrd tillsyn.

Mål för 2021 inom tillsyn och prövning

I denna årsredovisning har Ei valt att bedöma resultatmålen utifrån hur väl aktiviteterna är genomförda. Aktiviteterna ligger till grund för att vi på sikt ska nå våra effektmål.

Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – tillsyn och prövning

Ei har formulerat effektmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. Nedan beskrivs hur Ei har arbetat under 2021 med aktiviteter och resultatmål för att åstadkomma en förflyttning i riktning mot effektmålen inom området.

Resultatmål – Våra tillsynsinsatser är effektiva och ger resultat på energimarknaderna

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Genomföra tillsyn av elnätsföretagens regelefterlevnad gällande bland annat mätning, leverans- och spänningskvalitet, kommissionsförfordningar, hinder för efterfrågefleksibilitet med mera.</p>	<p>1. Ei har under året genomfört tillsyn av leverans- och spänningskvalitet och resultaten har publicerats i varsin promemoria. Den årliga tillsynen kring hinder för efterfrågefleksibilitet har genomförts genom en workshop med berörda aktörer och resultatet har sammanfattats i en rapport. Tillsyn har även bedrivits kring kommissionsförfordningar och mätning.</p> <p>Bedömning: Genom sina tillsynsinsatser har Ei bidragit till att nätföretagen vidtar tillräckliga åtgärder för att säkerställa en god kvalitet i elöverföringen vilket bidrar till långsiktigt leveranssäkra nät. Vidare har tillsynen kring mätning, med fokus på elnätsföretagens information till kunden vid leverantörsbyte, och hinder för efterfrågefleksibilitet bidragit till effektiva nät till rimliga priser.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Genomföra tillsyn för att motverka oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden.</p>	<p>2. De tillsynsinsatser som var planerade för 2021 med syfte att motverka oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden har genomförts. Inom tillsynen har Ei samverkat med myndigheter såsom Polismyndigheten, Skatteverket och Konsumentverket.</p> <p>Bedömning: Ei har haft ökad tillsyn inom området oschysst elhandel och inlett tillsynsärenden dels mot elhandelsföretag som har fått många klagomål, dels mot aktörer som förmedlar och säljer elavtal som tecknas med ett annat elhandelsföretag. Tillsynsarbetet ger förutsättningar för att marknads aktörer ska kunna agera på lika villkor.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>3. Utveckla en ny plattform för elnäts-, gasnäts- och fjärrvärmeföretagens inrapportering av uppgifter där fokus är att förenkla för företagen att lämna in de uppgifter som behövs för tillsynen.</p>	<p>3. Utvecklingen av en ny plattform för företagens inrapportering av uppgifter har löpt på enligt plan under 2021.</p> <p>Bedömning: Den nya plattformen kommer förenkla för företagen att lämna in de uppgifter som behövs för tillsynen enligt gällande regelverk. Tillsynsinsatserna bidrar till långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>4. Genomföra en studie av prisbildning och prisutveckling på den svenska fjärrvärmemarknaden.</p>	<p>4. Studien har genomförts och en slutrapport har publicerats.</p> <p>Bedömning: Studien syftar till att öka kunskapen om prisutvecklingen och vilka faktorer som ligger bakom prisbildningen på marknaden.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>5. Informera intressenter om Ei:s tillsyn och prövning i syfte att skapa förståelse och för ökad regelefterlevnad.</p>	<p>5. Beslut, rapporter och inbjudningar till workshops med mera publiceras löpande på ei.se. Under 2021 har Ei bland annat sammanställt en promemoria som sammanfattar all tillsyn som gjorts kring elnätsverksamheten. Promemorian har publicerats i januari 2022. Vid behov har Ei även publicerat förtydligande nyheter kring regelverk i de fall då tillsynsinsatsen visat att efterlevnaden varit sämre än förväntat.</p> <p>Bedömning: Genom att löpande publicera beslut på ei.se ökar förutsättningarna för att marknadsaktörer, andra myndigheter med flera enkelt kan ta del av resultatet av Ei:s tillsyn och prövning. Rapporter, inbjudningar till workshops, nyheter med mera publiceras också löpande för att underlätta för aktörerna att ta del av den uppföljning och övervakning som Ei och övriga tillsynsmyndigheter i Europa genomför årligen. Förhoppningen är att informationen ska underlätta i tolkning av regelverk.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>6. Ta fram tillsynsmetod och genomföra tillsyn över inrapporteringen av nya avtal (timavtal och avtal för förbrukning upp till 100 000 kWh) på Elpriskollen.</p>	<p>6. Ei har under året startat tillsyn av timavtal. Insatsen kommer avslutas i början av 2022. Därefter kommer tillsynen av avtal för förbrukning upp till 100 000 kWh påbörjas, för att kunna ta tillvara erfarenheter från den första tillsynsinsatsen.</p> <p>Bedömning: Båda tillsynsinsatserna handlar om granskning av avtal som inte kan verifieras på elhandlarnas webbplatser vilket har inneburit att tillsynsmetoden har behövt anpassas och granskningen har tagit längre tid än beräknat. Tillsynen ökar tillförlitligheten i de inrapporterade uppgifterna och resulterar i ökad kvalitet och regelefterlevnad.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
7. Tillsyn av tidsåtgång för anslutning	<p>7. För att undersöka hur regelverket kring anslutning av kunder till elnätet efterlevs har Ei begärt att de tre största elnätsföretagen ska svara på frågor.</p> <p>Bedömning: Genom tillsynen har Ei fått en bild av hur de tillfrågade elnätsföretagen arbetar med anslutningsprocesser och myndigheten har fått tillfredsställande svar på de frågor som ställts. Tillsynen är avslutad och granskningen finns sammanfattad i en promemoria där Ei också lämnar ett antal uppmaningar till elnätsföretagen.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Resultatmål – Vi har en effektiv övervakning av grossistmarknaderna för el och naturgas

Aktivitet 2021	Bedömning
1. Genomföra tillsyn på grossistmarknaden för el i syfte att säkerställa korrekt information och upptäcka respektive utreda ärenden om misstänkt insiderhandel eller otillbörlig marknadspåverkan.	<p>1. Ei har löpande övervakning över anmälningar enligt REMIT, granskar transparensmeddelanden enligt transparensförordningen samt publicerar en årsrapport för marknadsövervakning som ger en samlad bild av övervakningen per år. Ei har anmält ett ärende till Ekobrottsmyndigheten under året.</p> <p>Bedömning: Tillsynsinsatserna syftar till ökad regelefterlevnad och kvalitet, vilket bidrar till att transparensen och förtroendet ökar för grossistmarknaden.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Regeringsuppdrag om att föreslå en tillförlitlighetsnorm för el i enlighet med elmarknadsförordningen.</p>	<p>2. Ei har föreslagit en tillförlitlighetsnorm för Sverige på 0,99 timmar per år. Regler om tillförlitlighetsnormen återfinns i artikel 25 i elmarknadsförordningen och bygger på en metod som ACER tagit fram. Rapporten har redovisats till regeringen i enlighet med uppdraget.</p> <p>Bedömning: Tillförlitlighetsnormen ska på ett transparent sätt ange den nödvändiga nivån för medlemsstatens försörjningstrygghet i de fall landet har eller avser ha en kapacitetsmekanism. En tillförlitlighetsnorm på 0,99 timmar per år motsvarar ett mål på tillförlitlighet där produktion och import av el ska kunna täcka hela det förväntade förbrukningsbehovet 99,989 procent av tiden. Kravet på tillförlighetsnorm följer av EU-gemensamma regler och bidrar till att marknadens aktörer agerar på lika villkor.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Resultatmål – Våra handläggningstider i prövningsärenden understiger lagstadgade tidsfrister och inga ärenden är äldre än 1 år

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Inga ärenden om nätnyttoersättning ska vara äldre än ett år vid årets slut.</p>	<p>1. I de fall ett elnätsföretag och en ägare av en produktionsanläggning är oense om nätnyttoersättningen kan ärendet prövas av Ei enligt en metod som togs fram 2020 och som finns beskriven på ei.se.</p> <p>Bedömning: Samtliga ärenden som har kommit in under året har prövats av Ei. Metoden Ei använder vid prövning av nätnyttoersättningen bidrar till en ökad transparens mot ägaren av produktionsanläggningen samt en ökad tydlighet för nätföretagen.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Inga prövningsärenden av anslutningar ska vara äldre än ett år vid årets slut.</p>	<p>2. I de fall en kund och ett elnätsföretag är oense om avgiften för att ansluta till elnätet kan ärendet prövas av Ei.</p> <p>Bedömning: Målet att inga anslutningsärenden ska vara äldre än ett år har inte helt uppnåtts. Ei har gjort en kraftsamling och avslutat en rad äldre ärenden under året men en handfull ärenden kvarstår, bland annat på grund av att de haft en hög komplexitet.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>3. Uppdatera värden som ligger till grund för schablonmetoden.</p>	<p>3. Ei har i en promemoria fastställt en metod för att beräkna den högsta skäligen anslutningsavgiften för anslutningar till elnätet avseende en säkringsstorlek om 16–25 A. Ei uppdaterar kostnaderna i schablonmetoden varje år.</p> <p>Bedömning: Metoden Ei använder vid prövning av anslutningsavgifter bidrar till en ökad transparens mot kunderna samt en ökad tydlighet för nätföretagen.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>4. Marknadsförordningar CACM, EB, FCA</p>	<p>4. Ei har fullgjort myndighetens uppgifter enligt CACM, EB och FCA.</p> <p>Bedömning: Ei har under året i samråd med övriga berörda tillsynsmyndigheter prövat de metoder och villkor som ska handläggas och beslutas av Ei samt deltagit i handläggningen av de ärenden som istället ska beslutas av ACER. Arbetet har bidragit till enhetliga metoder och villkor för elhandeln inom de regioner som Sverige deltar i respektive inom EU, ökad transparens och förutsägbarhet på grossistmarknaden.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
5. Anslutnings- & driftförfordningar: RfG, DCC, ER, SO, HVDC	<p>5. Ei har fullgjort myndighetens uppgifter enligt RfG, DCC, ER, SO och HVDC</p> <p>Bedömning: Ei:s arbete med genomförande av EU-förordningarna om drift av och anslutning till elnätet har bidragit till ett mer driftsäkert elsystem och därmed en ökad leveranssäkerhet. Genom tagna beslut har Ei också bidragit till att enhetliga regler gäller avseende anslutning till elnätet och därmed att aktörer agerar på lika villkor.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor och Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p>

Resultatmål – För att säkerställa likvärdiga förutsättningar på el- och gasmarknaden inom EU och Norden samarbetar vi med andra energitillsynsmyndigheter inom EU och Norden

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Genomföra de nya uppgifter som följer av beslutade rättsakter inom ramen för lagstiftningspaketet Ren Energi för alla i Europa och uppgifter i enlighet med beslutade EU-förordningar.</p>	<p>1 a. Ei har fullgjort myndighetens uppgifter enligt elmarknadsförordningen.</p> <p>Bedömning: Ei deltar löpande i ACER:s arbetsgrupper där analys och samråd sker i ärenden som följer av beslutade EU-förordningar. Under året har ACER bland annat beslutat om systemdriftsregioner enligt elmarknadsförordningen artikel 36. Vidare har Ei bland annat prövat undantagsansökningar från Affärsverket svenska kraftnät avseende artikel 6 och 16 elmarknadsförordningen som innehåller möjlighet för den nationella tillsynsmyndigheten att fatta beslut om vissa nationella undantag. Syftet med reglerna är att säkerställa att undantag enbart meddelas om särskilda förutsättningar föreligger så att marknadens aktörer agerar på lika villkor. Vidare har Ei beslutat om en VoLL enligt artikel 23.6 och godkänt etableringen av ett nordiskt regionalt samordningscentrum enligt artikel 35. Ett regionalt samordningscentrum har till uppgift att samordna arbetet mellan de regionala transmissionsnätoperatörerna inom flera områden, bland annat i frågor som handlar om kapacitetsberäkning, säkerhetsanalys, nätmodeller, regionala prognoser och avbrottsplanering.</p> <p>1 b. Ei har arbetat förberedande i väntan på bemyndiganden i flera fall avseende nya uppgifter enligt Ren Energipaketet (såsom smarta elnätsindikatorer). Arbetet med att förbereda införandet av Ren energipaketet har också skett genom dialogmöten med övriga tillsynsmyndigheter i de arbetsgrupper som Ei deltar i inom ramen för NordREG, CEER och ACER.</p> <p>Bedömning: Ei:s arbete leder till gemensamma tolkningar av det regelverk som är beslutat på EU-nivå och som ska genomföras i EU-länderna.</p> <p>Effekt mål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor och Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. ACER/CEER Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets in 2020 - Energy Retail and Consumer Protection Volume</p>	<p>2. Ei har bidragit med underlag till den övervakningsrapport som ACER och CEER tagit fram och som är en granskning av el- och gasmarknaden med rekommendationer till förändringar. Rapporten fokuserar på konkurrensen på slutkundsmarknaden och kundens ställning.</p> <p>Bedömning: Ei:s arbete leder till gemensamma tolkningar av det regelverk som är beslutat på EU-nivå och som ska genomföras i EU-länderna. Arbetet innebär också att övervakningen av el- och gasmarknaderna inom EU kan samordnas.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>3. NordREG RMWG (Retail Market Working Group) gör en nordisk studie på temat "Unfair commercial practices".</p>	<p>3. Ei leder NordREG:s grupp om konsumentfrågor, Retail Market Working Group, vars arbete syftar till att stärka kundernas ställning på de nordiska slutkundsmarknaderna för el. Under 2021 har en nordisk studie på temat "Unfair commercial practices" påbörjats.</p> <p>Bedömning: Studien belyser vilka oschyssta affärsmetoder som förekommer på elhandelsmarknaden i de nordiska länderna. Studien ger förutsättningar för ett fortsatt arbete för att minska förekomsten av oschyssta affärsmetoder på marknaden så att alla aktörer agerar på lika villkor.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>
<p>4. NordREG RMWG monitoring workshop</p>	<p>4. I november genomfördes NordREG RMWG:s årliga workshop om tillsyn, i år med fokus på oschyssta affärsmetoder och övervakning av prisjämförelseverktyg. Ei deltog tillsammans med representanter för de andra nordiska tillsynsmyndigheterna.</p> <p>Bedömning: Genom workshopen har Ei kunnat utbyta erfarenheter om hur detaljhandelsmarknaderna kan övervakas mer effektivt vilket bidrar till att marknadens aktörer agerar på lika villkor.</p> <p>Effektmål: Marknadens aktörer agerar på lika villkor</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
5. NordREG-seminarium om gränsöverskridande elhandel	5. I november genomförde NordREG ett årligt återkommande seminarium om gränsöverskridande elhandel. Denna gång var fokus införandet av en ny kapacitetsberäkningsmodell, tilldelning av nätkapacitet mellan de nordiska länderna, konkurrensen mellan elbörser med mera.

Prestationer och jämförelser

Här presenteras de viktigaste uppdragen inom verksamhetsgrenen tillsyn och prövning samt de prestationer som myndigheten har lagt mest tid på under året.

I tabellen har Ei valt att jämföra de prestationer som är desamma som föregående år för att få en jämförbarhet.

Tabell 1. Jämförelse prestationer tillsyn och prövning 2019–2021*

Prestationer tillsyn och prövning	Volym 2021	Kostnad 2021 tkr	Volym 2020	Kostnad 2020 tkr	Volym 2019	Kostnad 2019 tkr
Anslutningsärenden	49	3 696	79	3 000	42	3 000
Intäktsramar	182	4 674	444	14 254	252	18 454
Tillsyn leveranskvalitet	46	5 614	96	5 242	43	6 323
Anmälningsärenden	57	1 020	34	815	47	1 336
Kundnära bestämmelser	42	3 926	31	2 894	12	1 984
Tillsyn EU-förordningar el, gas och marknad exkl. transparensförordningen**	93	18 022	88	18 040	29	16 176

*Volymuppgifterna i tabellen avser avslutade ärenden i Ei:s ärendehanteringssystem.

**I kostnaden ingår även arbete med rapporter och yttranden inom tillsynsområdet som Ei deltagit i inom ACER.

Förklaring av volym och kostnad i tabellen ovan

Antalet avslutade anslutningsärenden har minskat. Det faktiska utfallet av handläggningen är dock inte lägre än tidigare. Sett till antalet beslutade ärenden 2021 var utfallet 73 ärenden. Under året har inte heller några domstolsärenden avseende prövning av anslutningsvillkor avslutats vilket brukar utgöra en viss del av antalet avslutade ärenden. Det faktiska utfallet har således ökat något vilket till stor del beror på att Ei har tillfört mer resurser till handläggningen av prövningsärenden. Handläggningen har fokuserat på att hitta former för hanteringen av de ärenden som har en mer komplex natur vilket lett till att dessa kunnat hanteras mer effektivt.

Kostnaden per avslutat ärende för 2021 är högre än 2020 och 2019. Detta beror på att flertalet ärenden varit komplexa och därför tagit tid. Det faktiska antalet beslutade ärenden under året har dessutom, som tidigare nämnts, varit högre än

antalet avslutade ärenden vilket ger en faktisk lägre kostnad per ärende. Under året har tillfälliga resurser tillförts för att hantera en större mängd ärenden som inkom under sommaren. I kostnaden ingår även uppdateringar av Ei:s schablonmetod samt utvecklingsarbete och samordning.

Beslut om nya intäktsramar fattas vart fjärde år och året därefter beslutar Ei om de slutliga intäktsramarna efter justeringar som sker efter varje år. Av detta skäl så varierar antalet ärenden som Ei hanterar från år till år. I år har Ei omprövat beslut om elnätsföretagens intäktsramar för perioden 2020-2023 avseende vilket belopp som ska föras över från tidigare tillsynsperiod. Utöver detta har ytterligare enstaka omprövningar gjorts efter ansökan av enskilda elnätsföretag. Därför är volymen och kostnaden lägre än för åren 2020 och 2019. I det totala antalet beslut avseende intäktsramar i tabellen ovan ingår 85 ärenden där företagen ansökte om följdändring under 2019. Dessa ansökningar hanterades i samband med de beslut om vilket belopp elnätsföretagen skulle få föra över till 2020–2023. Ei har även fattat beslut om vilket belopp gasnätsföretagen ska få föra över till 2019–2022.

I leverans kvalitet ingår den tillsyn som baseras på elnätsföretagens årliga avbrottsrapportering. Dessutom bedriver Ei tillsyn av leveranssäkerheten efter anmälan från elnätskunder. Kostnaden för 2021 inkluderar dels arbetet att bearbeta och granska avbrottsdata för 2020 som rapporterades in under 2021 och som mynnat ut i tillsyn, dels kostnaden för rapporterna om leveranssäkerhet i Sveriges elnät 2020 (*Ei R2021:11*), tjänster för efterfrågefleksibilitet (*Ei R2021:13*) och tillsyn avseende leveranssäkerheten i elnäten 2020 (*Ei PM2021:06*). Under 2020 färdigställdes två promemorior avseende leveranssäkerhetstillsyn, för år 2018 och 2019, vilket förklarar minskningen i antal ärenden mellan 2020 och 2021.

Ei genomför planerade tillsynsinsatser, men startar också tillsyn när det kommer in en anmälan till Ei eller annan indikation på att lagen inte följs. Sedan några år har det givits möjlighet för fysiska och juridiska personer att göra anmälningar till Ei när de upplever att el-, naturgas- eller fjärrvärmeföretag inte fullgör sina skyldigheter enligt gällande regler. Ei kan konstatera att antalet anmälningsärenden successivt har ökat mellan åren.

Under 2020 inleddes tillsyn, med avseende på kundnära bestämmelser, mot företag som har fått många klagomål. Granskningen fokuserade på försäljningsskedet, avtalstecknandet och avtal vars löptid går ut. Ei har under 2021 fortsatt tillsynen mot några av de aktörer som förmedlar elavtal. Tillsyn har också inletts för att granska hur energikoncerner i sin kommunikation från kundtjänst säkerställer att elnäts- och elhandelsföretag hålls åtskilda så att kunderna förstår vilket företag de kommunicerar med. Jämfört med 2020 har Ei bedrivit fler tillsynsärenden vilket också medför att kostnaden 2021 är högre, däremot är kostnaden per ärende densamma.

Uppgifterna enligt EU-förordningarna är komplexa och kräver ingående analys med flera olika kompetenser inblandade. Ärendena om prövning av metoder och villkor eller undantag kräver vanligen samarbete och flera samråd med andra energitillsynsmyndigheter inom EU. I de fall energitillsynsmyndigheterna inte kommer överens lämnas ärendet till ACER. I dessa fall fortsätter Ei:s arbete med ärendet men inom ramen för samarbetet mellan energitillsynsmyndigheterna i ACER. I vissa fall är det ACER som prövar metoder och villkor. I dessa fall deltar Ei och övriga tillsynsmyndigheter i handläggningen. För att ACER ska kunna meddela sitt beslut krävs att en tillräcklig majoritet av medlemmarna i ACER:s tillsynsnämnd är positiva till förslaget. De beslut som fattas av ACER är komplexa och avser prövning av metoder och villkor som ska gälla i alla eller i vart fall många EU-länder. För att Ei ska kunna ta välgrundad ställning till ACER:s förslag till beslut i tillsynsnämnden krävs ett omfattande analysarbete även av Ei.

Exempel på årets prestationer

Prövning av anslutningsavgifter

Om en kund anser att hen har fått betala för mycket för att ansluta sig till elnätet kan kunden begära att Ei prövar om avgiften är skälig. Även frågor rörande andra typer av anslutningsvillkor prövas. För att pröva om en anslutningskostnad är skälig använder sig Ei ofta av en schablonmetod. Under året har de ekonomiska delarna i metoden bearbetats till 2021 års prisläge. Den uppdaterade versionen kommer att börja tillämpas under verksamhetsåret 2022.

Resultat: Jämfört med åren innan 2019 är en större andel av de prövningsärenden som kommer in till Ei mer komplexa. Det innebär att ärendena inte kan avgöras med hjälp av schablonmetoden i lika stor utsträckning som tidigare. Även användandet av schablonmetoden har blivit mer komplext då den numera innefattar ett moment att utreda i vilken grad anslutningskostnaden ska fördelas på fler kunder. Detta hanterades tidigare genom en schabloniserad delning men det förfarandet har underkänts i domstol. Dessa faktorer har bidragit till att den genomsnittliga handläggningstiden för anslutningsärendena har förlängts jämfört med innan 2019. Under sommaren 2021 inkom en större mängd prövningsärenden från en och samma part. Med anledning av detta har Ei under hösten kraftsamlat genom att tillföra extra resurser för anslutningsärendena för att hantera inflödet och minska risken för att ärendehandläggningen drar ut på tiden. Under 2021 har Ei avslutat 49 ärenden som klassats som anslutningsärenden. Antalet beslutade ärenden uppgick dock till 73 stycken. Anledningen till att ärendena beslutats men inte avslutats är framförallt att delgivningskvitton från parterna i ärendena inte kommit in och de därför inte kan avslutas.

Ei granskar anslutningsskyldigheten

Under åren 2017 till och med april 2021 har Ei tagit emot 20 anmälningar om att det tagit lång tid att genomföra en anslutning. Från 2017 till och med 2020 har Ei:s konsumentrådgivning fått in 81 klagomål om tid för anslutning. Ei har mot bakgrund av detta granskat den tid det tar för de tre största elnätsföretaget att ansluta kunder till elnätet. En avgränsning har gjorts till säkringsnivån 16–25 ampere där de allra flesta hushållskunderna är anslutna. Tillsynen har genomförts genom att Ei har ställt ett antal frågor till nätföretagen.

Resultat: Lagstiftningen och förarbetena kring anslutningstiden ger inget exakt svar på hur lång tid en anslutning får ta. Nätföretagen har dock ett ansvar att hålla tiderna så korta som möjligt och företagen som ingår i granskningen har gett exempel på åtgärder som vidtas för att hålla nere anslutningstiderna.

Granskningen har gett Ei en bild av hur de tre största elnätsföretagen arbetar med anslutningsprocesser och myndigheten har fått tillfredsställande svar på de frågor som ställts. Analys och slutsatser av granskningen presenteras i promemorian *Granskning av tidsåtgång för anslutning till elnätet (Ei PM2021:05)* där Ei också lämnar ett antal uppmaningar till nätföretagen.

Ei omcertifierar Swedegas AB

Under året har Ei beslutat om omcertifiering av Swedegas AB som äger och driver det svenska transmissionsnätet för naturgas. Bakgrunden är att Swedegas ägarförhållanden ändrades 2019. Enligt det europeiska gasmarknadsdirektivet måste då en ny bedömning gällande certifiering göras. Framförallt ska Ei se så att det inte finns några påverkansmöjligheter mellan transmissionsnätsföretaget och företag inriktade på produktion eller handel med gas. Enligt lag måste dessa företag vara åtskilda och ett transmissionsnätsföretag måste vara oberoende gentemot handels- och produktionsföretag.

Resultat: Ei bedömer att den nya ägarstrukturen för Swedegas inte strider mot åtskillnadsreglerna i gasmarknadsdirektivet och naturgaslagen. Ei:s beslut innebär därmed att Swedegas behåller sin certifiering från 2012.

Energiföretagens inrapportering till Ei

Elnätsföretag, gasnätsföretag och fjärrvärmeföretag är skyldiga att varje år rapportera in ett antal uppgifter till Ei.

Resultat: Uppgifterna från företagen publiceras för ökad transparens och de används också för att analysera respektive marknad. Under året har en utökad granskning gjorts av de tekniska data som rapporterats i årsrapporten vilket har medfört en kvalitetshöjning som har sparat tid i efterföljande tillsynsinsatser. Uppgifterna från elnätsföretag och gasnätsföretag ligger också till grund för Ei:s beslut om företagens intäktsramar.

Tillsynsinsats elnät

Ei genomför årligen en eller flera större tillsynsinsatser. Tillsynsinsatserna är antingen indikationsstyrda eller mer omfattande och djupgående i form av planlagd tillsyn.

Resultat: Under 2021 har Ei genomfört tillsyn på sju områden rörande elnät. De frågor som Ei tittat närmare på under 2021 handlar om hur nätföretagen följer reglerna i mätföreskrifterna, leveranskvaliteten i elnäten och spänningskvaliteten i elnäten. Ei har också tittat på hur elnätsföretagen följer kraven i regelverken för nätanslutning av generatorer, tidsåtgång för anslutning till elnätet, natttariffer samt övervakningsplaner. Årets tillsynsinsatser visar att företagen i stort följer de regler som finns på elmarknaden.

Granskning av elnätsföretagens avbrottsdata

Varje år ska elnätsföretagen skicka in uppgifter om föregående års elavbrott.

Resultat: Avbrotten redovisas på kundnivå och ligger till grund för Ei:s tillsyn och för myndighetens årliga rapport om leveranssäkerheten i Sverige. Uppgifterna används också i den så kallade kvalitetsjusteringen av elnätsföretagens intäktsramar. I samband med inrapporteringen granskar Ei riktigheten i de uppgifter som lämnas.

Tillsyn över 2020 års elavbrott

Ei har under 2021 genomfört en tillsyn av leveranskvaliteten i de lokala elnäten under 2020. Leveranssäkerheten har granskats med utgångspunkt i de uppgifter som elnätsföretagen redovisat i den årliga avbrottsrapporteringen för 2020 i förhållande till de regler om leveranssäkerhet som finns i ellagen och i Ei:s föreskrifter om krav som ska vara uppfyllda för att överföringen av el ska vara av god kvalitet. Det var 35 elnätsföretag som valdes ut för tillsyn. Elnätsföretagen har för de anläggningspunkter som drabbats av 24-timmarsavbrott förelagts att lämna uppgifter om avbrottsorsak, åtgärd och tidplan för åtgärdande för varje enskilt 24-timmarsavbrott. För de anläggningspunkter som drabbats av fler än 11 långa oaviserade avbrott har elnätsföretaget förelagts att lämna uppgifter om de vanligast förekommande avbrottsorsakerna för varje enskild anläggningspunkt, uppgifter om de åtgärder som planeras i syfte att förbättra leveranssäkerheten samt en tidplan för åtgärderna.

Resultat: Tillsynen av 2020 års elavbrott är beskriven i promemorian *Tillsyn avseende leveranssäkerheten i elnäten (Ei PM2021:06)*. Det har skett en minskning i antal avbrott från 2019 till 2020. Under 2019 drabbades Sverige av stormen Alfrida, som orsakade många elavbrott. Inga större stormar eller andra betydande väderhändelser förekom under 2020 där trädpåfall var den vanligaste orsaken till avbrott. De vanligaste åtgärderna som redovisats för att komma tillrätta med

leveranssäkerhetsproblemen har varit att genomföra reparationer och ersätta luftledningarna med markförlagd kabel.

Det finns ett stort behov av fortsatt tillsyn av leveranskvaliteten i elnäten. Ei kommer årligen genomföra tillsyn av elnätens leveranssäkerhet. En bra kvalitet på de uppgifter som redovisas av elnätsföretagen vid den årliga avbrottsrapporteringen är en förutsättning för tillsynen. De resultat och slutsatser som framkommer vid tillsyn som denna bidrar till regelutvecklingen inom leverans kvalitetsområdet.

Spänningskvalitet i elnäten

Ei har under 2021 genomfört en planlagd tillsyn av spänningskvaliteten i elnäten. Målsättningen med tillsynen har varit att följa upp att elnätsföretagen genomför åtgärder som främjar leveranskvaliteten genom spänningskvaliteten i elnätet på både kort och lång sikt. Tillsynen bygger på att elnätsföretagen redogör för hur de svarat och agerat på de kundklagomål som inkommit under perioden 2016–2020. Sammanlagt valdes 29 elnätsföretag ut för tillsyn, och i urvalet eftersträvades en blandning av små och stora elnätsföretag samt att både landsbygdsnät och nät i städer fanns representerade. Tillsammans har de utvalda elnätsföretagen cirka 25 procent av alla kunder i Sverige. För att kunna bedöma elnätsföretagens möjlighet att långsiktigt säkerställa en god spänningskvalitet i överföringen av el förelade Ei de företag som valdes ut för tillsyn att besvara ett antal frågor.

Resultat: Elnätsföretagens svar har analyserats och presenteras i promemorian *Spänningskvalitet i elnäten (Ei PM2021:04)*. Promemorian ger en bild av hur spänningskvaliteten ser ut i de utvalda elnätsföretagens elnät. Den kan även vara ett stöd för elnätsföretagen som arbetar proaktivt med att förbättra spänningskvaliteten i det egna elnätet.

Tillsyn av hur kraven i RfG efterlevs

Ei har ett krav från regeringen att redovisa hur myndigheten har arbetat och vilka insatser som planeras för att säkerställa att kraven i kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer (RfG) efterlevs. Reglerna i RfG anger kraven för nätanslutning av kraftproduktionsanläggningar.

Resultat: En förstudie om hur reglerna i RfG uppfylls av elnätsföretagen har genomförts 2021. Syftet var att anpassa metoden för kommande tillsyn och ta fram principer för urval för tillsynen, men också att komma i gång snabbare med tillsyn. Under februari 2021 öppnade Ei tillsyn mot fyra systemansvariga elnätsföretag. I ett fall lämnade Ei ett föreläggande, och efter att företaget åtgärdat kraven i föreläggandet avslutades tillsynen. Ei:s granskning visar att det finns frågor hos de systemansvariga för distributionssystem vad gäller reglerna för anslutning enligt

RfG. För att förtydliga detta har Ei publicerat en nyhet på ei.se. Ei planerar att fortsätta med liknande tillsyn under kommande år.

En utförligare beskrivning av tillsynen och andra insatser som Ei utfört för att tillse att kraven efterlevs har lämnats in till Infrastrukturdepartementet i en egen skrivelse.

Publicering av data på den nationella portalen för öppna data

Sedan 2020 publicerar Ei data på den nationella portalen för öppna data. Ei ser kontinuerligt över vilka uppgifter som är lämpliga att publicera som öppna data och hur man bäst når ut med dem via ei.se, den nationella portalen för öppna data och en portal på EU-nivå för öppna data.

Öppna data är information som finns tillgänglig för vem som helst att använda, återanvända och dela med sig av, så att andra kan utveckla den och skapa nytta för fler. Informationen tillgängliggörs utan begränsningar i form av upphovsrätt, patent eller sekretess. Vidareutnyttjande av myndigheters information regleras i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen). PSI står för Public Sector Information, det vill säga offentlig information. Syftet med lagen är att främja utvecklingen av en informationsmarknad genom att underlätta enskildas användning av handlingar som tillhandahålls av myndigheter.

Resultat: Ei:s data över elavbrott på aggregerad nivå, elnätsavgifter, elhandelspriser och elhandelsavtal publiceras på den nationella portalen för öppna data. Ei arbetar aktivt med öppna data i enlighet med direktiv och rekommendationer från EU och regeringen. På den nationella portalen för öppna data gjordes under 2021 4 418 filnedladdningar och 6 017 hämtningar av data genom API-anrop. Från ei.se gjordes 8 448 unika filnedladdningar under andra halvåret 2021.

Rapport om Sveriges el- och naturgasmarknad

Varje år sammanfattar Ei föregående års utveckling på den svenska el- och naturgasmarknaden. Rapporten beskriver hur el- och naturgasmarknaden utvecklas i Sverige och omfattar regleringsfrågor, konkurrensfrågor och frågor om försörjningstrygghet. Strukturen på rapporten har tagits fram i samarbete med övriga europeiska tillsynsmyndigheter och EU-kommissionen. Rapporten finns också på engelska.

Resultat: Den engelska versionen *Sweden's electricity and natural gas market 2020 (Ei R2021:10)* skickades till CEER enligt plan för att publiceras tillsammans med övriga medlemsstaters nationella rapporter på CEER:s webbplats. Rapporten *Sveriges el- och naturgasmarknad 2020 (Ei R2021:08)* finns publicerad på ei.se.

Ei granskar elens ursprungsmärkning

Ei har i en planlagd tillsyn som inleddes 2019 granskat 23 elhandelsföretag för att se hur de ursprungsmärker sin el. Elhandelsföretag ska visa för sina kunder, på faktura och webbsidor, hur elen är producerad och vilken miljöpåverkan den har haft. Elhandelsföretag kan garantera ursprunget på den el de säljer genom att köpa ursprungsgarantier. Ei valde ut ett antal företag för att få ett brett urval. Av de 23 utvalda företagen hör 17 till landets 30 största elhandelsföretag. Tillsammans har elhandelsföretagen som ingår i tillsynen över 4 miljoner kunder. Urvalet är också gjort med hänsyn till geografisk spridning över landet samt fördelning mellan stora, mellanstora och små elhandelsföretag.

Resultat: Målet med tillsynen är att ta reda på hur elhandelsföretagen lever upp till ellagens krav och att redovisningen av ursprungsmärkning sker på rätt sätt. Detta är väsentligt för ursprungsmärkningens transparens och trovärdighet. Av de 23 granskade företagen kunde Ei avsluta tillsynen mot 19 företag under 2020 utan att vidta några åtgärder. För övriga fyra företag fortsatte Ei granskningen under våren 2021 eftersom de inte hade redovisat sin ursprungsmärkning på ett korrekt sätt eller inkommit med underlag som efterfrågats. Granskningen av ett av elhandelsföretagen ledde till att Ei beslutade om ett föreläggande att åtgärda bristerna, vilket också skedde inom angiven tidsfrist så att ärendet kunde avskrivas. De övriga ärendena skrevs av utan föreläggande efter att elhandelsföretagen inkommit med ytterligare information eller rättelser till Ei.

Granskning enligt ellagens kundnära bestämmelser

Ei genomför planerade tillsynsinsatser, men kan också starta tillsyn när det kommer in en anmälan till Ei eller annan indikation på att lagen inte följs. Under 2020 inleddes tillsyn mot företag som har fått många klagomål, bland annat via myndighetens konsumentforum Konsumentkontakt. Granskningen fokuserade på försäljningsskedet, avtalstecknandet och avtal vars löptid går ut. Tillsynen har omfattat sex elhandelsföretag. Ei har under 2021 fortsatt tillsynen mot några av de aktörer som förmedlar elavtal. Tillsyn har också inletts för att granska hur energikoncerner i sin kommunikation från kundtjänst säkerställer att nät- och elhandelsföretag hålls åtskilda så att kunderna förstår vilket företag de kommunicerar med.

Resultat: Flera av företagens försäljningsprocesser och rutiner för att teckna avtal har granskats. Ett företag förelades att ändra hur man lämnar avtalsvillkor till konsumenter vid telefonförsäljning. När det gäller företagen som förmedlar avtal har tillsynen till stor del handlat om att ta reda på vilken verksamhet företagen bedriver och om Ei kan granska företagen. I flera fall har företagen inte medverkat i tillsynen och Ei har då behövt använda vite som påtryckningsmetod. Två företag har inte längre någon verksamhet inom energiområdet. Ei kommer under 2022

fortsätta med tillsyn över nya företag och företag som får många klagomål från kunderna.

Tillsyn över inrapporterade uppgifter till Elpriskollen

Ei har särskilda rutiner för tillsynen över de prisuppgifter och leveransavtal som elhandelsföretagen rapporterar in till Ei:s jämförelsesajt för elhandelsavtal, Elpriskollen. Rutinen innebär att om Ei upptäcker fel i inrapporterade uppgifter så startar en tillsynsprocess i fyra steg, där det slutliga steget är vitesföreläggande. Processen avbryts dock när/om rätt uppgifter rapporteras in.

Resultat: Syftet med tillsynen är att öka tillförlitligheten i de inrapporterade uppgifterna. Det är viktigt att alla uppgifter som rapporteras in är korrekta och stämmer överens med de uppgifter som finns på elhandelsföretagets webbplats. Målet är ökad kvalitet och regelefterlevnad. En tydlig process gör det även enklare att kommunicera med elhandelsföretag som rapporterar fel. Under 2021 har 77 elhandelsföretag kontaktats med uppmaning om att rätta felaktigheter. Alla företag har rättat sig efter den första kontakten.

Tillsyn över inrapporterade prisuppgifter för timprisavtal

Under 2021 har Ei tagit fram en ny tillsynsmetod och genomfört tillsyn över inrapporteringen av timavtal på Elpriskollen. Anledningen är att elhandelsföretagen ofta inte visar sina timprisavtal på sin webbplats och Ei kan därför inte säkerställa priset utifrån den normala tillsynsprocessen. I stället valdes 30 elhandelsföretag ut i en tillsynsinsats som startades under april. Ei förelade dessa 30 elhandelsföretag att skicka in dokumentation som styrkte att prisuppgifterna för ett avtal vid ett givet datum stämde överens med det pris som elhandelsföretaget tillämpade mot kunder för det aktuella datumet.

Resultat: I slutet av 2021 hade Ei fått in svar från alla 30 elhandelsföretag och kunde påbörja granskningen av underlagen som elhandelsföretagen hade skickat in. Ei begärde därefter in komplettering i nio ärenden. Granskningen kommer fortsätta under 2022 och resultatet kommer mynna ut i en promemoria samt information till varje enskilt elhandelsföretag.

Tjänster för efterfrågefleksibilitet

Elnätsföretag får enligt ellagen inte ställa krav som gör att företag inte kan erbjuda tjänster för ändrad elförbrukning/tjänster för efterfrågefleksibilitet. Enligt elförordningen (2013:208) har Ei i uppdrag att sammanställa och offentliggöra de tekniska krav och andra villkor som elnätsföretagen ställer för tjänster i form av ändrad elförbrukning. Ei har också undersökt om elhandelsföretag och energitjänsteföretag upplever att det finns några hinder för att erbjuda den typen av tjänster.

Resultat: Ei genomför undersökningen varje år. Ei har i år, liksom förra året, valt att genom en öppen inbjudan till marknadsaktörer genomföra undersökningen av hinder för efterfrågefleksibilitet i workshopformat. Undersökningen visar att det inte finns några tekniska krav eller villkor som hindrar efterfrågefleksibilitet, däremot finns det andra generella hinder. Resultatet av undersökningen presenteras i rapporten *Tjänster för efterfrågefleksibilitet (Ei R2021:13)*.

Planlagd tillsyn av mätning

Mätning, beräkning och rapportering av mätvärden är grundläggande för en väl fungerande elmarknad. Att kunden får tillgång till mätvärden och relevant information om sin förbrukning är bland annat viktigt för att främja efterfrågefleksibilitet. Ei har under 2021 granskat hur elnätsföretagen efterlever den bestämmelse i mätföreskrifterna som anger att ett elnätsföretag ska meddela elanvändaren (kunden) utan dröjsmål vid mottagande av fullständig anmälan av påbörjande av elleverans (kunden har valt elleverantör i samband med flytt till ny bostad/inflytt) och övertagande av elleverans (leverantörsbyte). Ei öppnade tillsyn mot samtliga elnätsföretag.

Resultat: I tillsynen har Ei uppmärksammat ett antal brister och med anledning av det publicerat tre nyheter och en vägledning på Ei:s webbplats. Ei har också förelagt 11 elnätsföretag att vidta åtgärder. Granskningen fortsätter under 2022 av hur ett fyrtiotal elnätsföretag utformat sina meddelanden och Ei planerar även för mer tillsyn under de kommande åren.

Leveranssäkerhet i Sveriges elnät 2020

Ei sammanställer varje år en rapport om leveranssäkerheten i Sveriges elnät. Årets rapport bygger på statistik för 2020.

Resultat: Den genomsnittliga leveranssäkerheten i lokalnäten var god under 2020. Sett till oaviserade avbrott längre än tre minuter var den genomsnittliga avbrottstiden per en elnätskund cirka 75 minuter, men variationen är hög mellan elnätskunderna. Cirka 52 procent av elnätskunderna hade inga oaviserade avbrott längre än tre minuter medan cirka 8 procent hade fler än tre avbrott. Under 2020 drabbades inte Sverige av några stora stormar eller andra större leveranssäkerhetspåverkande händelser. Rapporten kan ge incitament och stöd till elnätsföretag som arbetar med att förbättra leveranssäkerheten i sina nät. Den är också viktig för att öka kunskapsnivån om elnätets leveranssäkerhet i samhället. Leveranssäkerheten för 2020 beskrivs i rapporten *Leveranssäkerheten i Sveriges elnät 2020 (Ei R2021:11)*. Sammanställningen används som ett underlag för Ei:s tillsyn och regelutveckling. Utifrån statistiken i denna rapport har 39 tillsynsärenden öppnats.

Ny metod för prövning av nätnyttoersättning

Elnätsföretagens ersättning till elproducenter vid inmatning av el, den så kallade nätnyttoersättningen, regleras i 3 kap. 15 § ellagen (1997:857). I de fall ett elnätsföretag och en ägare av en produktionsanläggning är oense om ersättningen kan ärendet prövas av Ei.

Resultat: Ei har under 2021 fattat nio beslut enligt den metod som togs fram under 2020.

Ei inleder tillsyn mot Svenska kraftnät

Ei har under året inlett tillsyn av hur Svenska kraftnät uppfyller den så kallade 70-procentregeln i EU:s elmarknadsförordning. Svenska kraftnät ska enligt artikel 16.8 säkerställa att gränsöverskridande överföringskapacitet tilldelas den inre marknaden för el. Tillgången till gränsöverskridande överföringskapacitet är viktig för att kunna stärka handeln inom unionen. Enligt 70-procentregeln ska minst 70 procent av överföringskapaciteten tilldelas marknaden samtidigt som driftssäkerhetsgränserna respekteras med hänsyn till oförutsedda händelser.

Resultat: I granskningen har Ei konstaterat att 70-procentregeln inte helt har uppfyllts. Ei har också beslutat att Svenska kraftnät ska komma in med ytterligare information. Tillsynen fortsätter därför under 2022.

Tillsyn enligt REMIT

Ei har i uppdrag att bedriva tillsyn enligt lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter, som i sin tur hänvisar till en EU-förordning som kallas REMIT (Regulation on wholesale energy market integrity and transparency). Förordningen förbjuder insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan på de europeiska grossistmarknaderna för energi. Enligt förordningen ska Ei samarbeta med ACER vid utredning av ett misstänkt brott. I ett senare skede överlämnar Ei ärendet till Ekobrottsmyndigheten om det finns skäl att anta att det skett en överträdelse av förordningen.

Resultat: Ei är ansluten till ACER:s centrala system med inrapporterade transaktionsdata från marknadsaktörerna. Under 2021 har Ei granskat flera misstänkta överträdelser. I det fall granskningen resulterar i att det finns anledning att anta att överträdelser av förbuden om marknadsmissbruk eller insiderhandel har skett, ska Ei anmäla ärendet till åklagare. Under 2021 har ett ärende anmälts till åklagare.

Parallellt med detta arbete har Ei fortsatt att informera marknadsaktörerna om REMIT samt utveckla rutiner och riktlinjer för samverkan med ACER och övriga energitillsynsmyndigheter på europeisk och nordisk nivå inom området.

Under 2021 sammanfattade Ei det arbete som utförts inom marknadsövervakningsområdet 2020 i promemorian *Marknadsövervakning 2020 (Ei PM2021:02)*. Syftet med promemorian är att stärka förtroendet för marknaden genom att öka insynen i hur Ei:s arbete går till.

Tillsyn enligt transparensförordningen

Ei har tillsynsansvar över förordning (EU) nr 543/2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna (transparensförordningen). Syftet med förordningen är att ge elmarknadens aktörer, oavsett storlek, samma tillgång till information, vilket är en förutsättning för att marknadsaktörerna ska kunna agera på elmarknaden på lika villkor.

Resultat: Ei har under 2021 haft en löpande tillsyn av de uppgifter som aktörerna offentliggör i form av marknadsmeddelanden om otillgänglighet i produktion, förbrukning och överföringskapacitet. Denna tillsyn sker samordnat med övriga tillsynsmyndigheter i Norden och Baltikum. Om Ei upptäcker avvikande marknadsmeddelanden granskas dessa närmare och Ei kan besluta om ett föreläggande om rättelse. I syfte att öka kunskapen om transparensregelverket informerar Ei om regelverket på ei.se och vid möten med marknadsaktörerna.

Oberoende observatörer

Vissa av de svenska kärnkraftverken är samägda av ett fåtal energiföretag. För att motverka otillbörligt samarbete finns en uppförandekod som bland annat anger vilken information som inte får utbytas mellan företagen exempelvis vid styrelsemöten. De berörda företagen har tagit fram uppförandekoden i dialog med Ei och Konkurrensverket.

Enligt koden ska Ei utse en oberoende observatör i vardera av de samägda kärnkraftsbolagens styrelser. De berörda företagen ska årligen skicka in en rapport till Ei. Denna rapport ska innehålla en summering av hur arbetet utifrån koden har fungerat under året i respektive kärnkraftverk.

Resultat: Under 2021 har representanterna för de samägda kärnkraftverkens styrelser rapporterat till Ei i enlighet med uppförandekoden och de oberoende observatörerna har inte rapporterat några avvikelser från uppförandekoden. Ei har även hållit en workshop med de oberoende observatörerna i syfte att skapa samsyn kring uppförandekoden och kring hur rollen som oberoende observatör kan utvecklas.

Konsultstudie av prisbildning och prisutveckling på den svenska fjärrvärmemarknaden

Under året har Ei tagit initiativ till en studie av prisutvecklingen på den svenska fjärrvärmemarknaden i syfte att öka kunskapen kring utvecklingen.

Resultat: Professor Jörgen Hellström har genomfört en studie åt Ei om prisutvecklingen på den svenska fjärrvärmemarknaden mellan åren 2009 och 2019, vilken presenteras i konsultrapporten *Prisbildning på Svenska Fjärrvärmemarknaden*. I studien utreds vilka faktorer som ligger bakom prisbildningen på fjärrvärmemarknaden samt hur prisutvecklingen för konkurrerande uppvärmningsalternativ påverkar fjärrvärmepreiserna. I utredningen analyseras också vilka förändringar i priser som införandet av branschinitiativet Prisdialogen medfört.

Tillsyn i form av prövning av metoder och villkor enligt EU:s regelverk

Under de senaste sex åren har EU:s medlemsstater utarbetat och beslutat en mängd regler för el- och gasmarknaderna. EU-förordningarna är ett steg mot att skapa en gemensam inre marknad på likvärdiga villkor för el och gas inom EU. Det ska öka försörjningstryggheten, bidra till hållbar energiförsörjning och stärka konkurrensen på el- och gasmarknaderna till nytta för Europas energikunder. För Ei innebär det att myndigheten ska bedriva tillsyn i form av prövning av metoder och villkor och fatta beslut i enlighet med förordningarna. Prövningen av metoder och villkor sker genom att förslag skickas in, från ett transmissionsnätsföretag eller en nominerad elmarknadsoperatör, dels till Ei om hur förordningarna ska tillämpas nationellt eller regionalt, dels till ACER för det fall att metoderna och villkoren ska avse berörda aktörer inom hela EU. Ei ska i det första fallet granska och godkänna förslagen (i vissa fall efter samråd på regional nivå). I vissa fall ska Ei även ta fram föreskrifter. I andra fall ska beslut fattas av ACER och då deltar Ei i beredningen av ärendet hos ACER liksom tar ställning till ACER:s förslag i ACER:s tillsynsnämnd. I de fall Ei av något skäl inte skulle komma överens med övriga berörda tillsynsmyndigheter i de regioner som Ei ingår i, ska ACER fatta beslut i dessa ärenden istället. Arbetet är styrt av bindande tidsfrister som definieras i EU-förordningarna.

EU-förordningar inom marknadsområdet

Ei har under 2021 berett samt tagit flera beslut om tillämpning enligt EU-förordningar inom marknadsområdet, några beslut har även beretts och fattats av ACER. De förordningar med marknadsregler som Ei arbetat med under året är:

- förordning om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (CACM)
- förordning om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (FCA)
- förordning om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (EB eller balansförordningen).
- EU:s nya elmarknadsförordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 om den inre marknaden för el.

Resultat CACM: Beslut som berör den svenska systemansvariga för överföringssystem respektive nominerade elmarknadsoperatörer med tillstånd att bedriva verksamhet i svenska elområden har tagits av Ei respektive ACER under året. Besluten har föregåtts av samarbete och samråd mellan berörda tillsynsmyndigheter och ACER. Som exempel kan nämnas att Ei har omprövat besluten om samordnad kapacitetsberäkningsmetod, metoden för samordnad omdirigering och motköp respektive metod för att dela kostnader för samordnad omdirigering och motköp för Hansaregionen. Vidare har Ei beslutat om att kostnader som de i Sverige godkända nominerade elmarknadsoperatörerna har för att inrätta, ändra och driva den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen, och som har godkänts av Ei, ska ersättas genom nättariffen för det svenska transmissionsnätet. Ei har även beslutat att utse Nasdaq Spot AB som nominerad elmarknadsoperatör i svenska elområden. Under våren beslutade Ei också om ersättning för kostnader för att inrätta och ändra den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen för kalenderår 2017 för både de nominerade elmarknadsoperatörerna EMCO och Epex Spot. ACER har beslutat om metoder och villkor inom områden som exempelvis flaskhalsintäkter och kapacitetsberäkningsregioner.

Resultat FCA: Under året har Ei arbetat vidare med den utvärdering som ska göras av risksäkringsmöjligheterna i svenska elområden vart femte år och som påbörjades under 2020 och som konsulterades under februari 2021. Dialog har skett med berörda energitillsynsmyndigheter i de länder som Ei har överföringsförbindelser till och med ACER. Vidare påbörjades en utredning i syfte att ta fram konkreta och kostnadseffektiva åtgärder som kan vara aktuella för att öka risksäkringsmöjligheterna. ACER har under året beslutat om metoder och villkor för harmoniserade allokeringsregler för överföringsrättigheter och metod för att dela kostnader för att säkerställa garanterad kapacitet och ersättning för långsiktiga överföringsrättigheter.

Resultat EB: Under året har Ei och ACER fattat ett flertal beslut och handlagt ett flertal komplicerade ärenden som syftar till att inrätta en gemensam marknad för balansenergi och balanskapacitet inom EU. I ärendena samråder Ei med energitillsynsmyndigheterna inom EU och med ACER. Exempelvis har Ei prövat ansökningar och beslutat om undantag från kravet på 15 minuters avräkning av obalanser på balansmarknaden, undantag från publicering av enskilda bud, ytterligare avräkningsmekanism respektive en marknadsbaserad tilldelningsprocess för kapacitetsberäkningsregionen Hansa. ACER har bland annat fattat beslut om en marknadsbaserad allokeringsprocess för gränsöverskridande kapacitet för utbyte av balanskapacitet för kapacitetsregionen Core respektive Baltikum.

Resultat elmarknadsförordningen: Ei har i samråd med övriga nordiska energitillsynsmyndigheter beslutat om etableringen av ett nordiskt samordningscentrum enligt artikel 35.1. Vidare har Ei prövat en ansökan från Svenska kraftnät om undantag från vissa villkor på balansmarknaden avseende upphandling av balanskapacitet enligt artikel 6. Under året har Ei även handlagt men ännu inte beslutat om en ansökan från Svenska kraftnät om undantag från kravet att tillhandahålla marknaden 70 procent överföringskapacitet på överföringsförbindelser. Undantagsansökan avser vissa sammanlänkningar mellan Sverige och Danmark respektive Sverige och Finland.

Tekniska EU-förordningar

Under året har Ei arbetat med genomförande av de tekniska EU-förordningarna avseende anslutning till samt drift av elnätet.

De tekniska förordningar som Ei arbetat mest med under året är:

- förordning om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer (RfG)
- förordning om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet (ER)
- förordning om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (SO)

Resultat RfG: Ei publicerar kontinuerligt och transparent de beslut Ei fattar efter anmälan om modernisering av kraftproduktionsmoduler enligt artikel 4.1 a i RfG. Befintliga kraftproduktionsmoduler av typ C och D kan omfattas av reglerna om de ändras i sådan omfattning att deras anslutningsavtal måste ses över grundligt. Det är Ei som, efter att nätföretaget först gjort en egen bedömning och meddelat Ei, beslutar om omfattningen av ändringen är sådan att ett nytt anslutningsavtal krävs och vilka bestämmelser i RfG som i så fall ska tillämpas efter ändringen. Kriterierna för en omfattande ändring har även diskuterats på europeisk nivå och Ei:s bedömning överensstämmer väl med övriga europeiska länders.

Ei svarar kontinuerligt på frågor kring den tekniska lagstiftningen och har bland annat fattat ett dussintal beslut om hur RfG ska tillämpas vid ändringar av befintliga kraftproduktionsmoduler. Ei har även uppmärksammat att andra nordiska länder har en annan kravbild vad gäller flera av de nationella tekniska kraven. Ei kommer att kvantifiera problemen samt se över möjligheterna att åtgärda dem under 2022.

Resultat ER: Ei har behandlat och begärt kompletteringar av Svenska kraftnäts förslag till provningsplan enligt ER. Syftet med provningsplanen är att identifiera den utrustning och de resurser som är relevanta för systemskyddsplanen och återuppbyggnadsplanen och som måste provas. Arbetet fortsätter under 2022.

Resultat SO: Ei har jobbat med de nya förslagen från Svenska kraftnät om rampbegränsningar, minsta tröghet och minsta aktiveringstid tillsammans med de andra tillsynsmyndigheterna i våra grannländer. Arbetet fortsätter under 2022.

Tillsyn på internationell nivå

Genom den europeiska energitillsynsmyndigheten ACER har Ei en roll även i tillsynen av den inre marknaden för el och gas på internationell nivå. ACER gör regelbundna uppföljningar av att regelverket för EU:s el- och gasmarknad följs av de aktörer som omfattas av reglerna. Ei bidrar med uppgifter till ACER om svenska förhållanden. ACER utformar rekommendationer och yttranden med anledning av sin tillsyn. Yttrandena innehåller information om hur regelverket följs, rekommendationer samt förslag till förändringar och förbättringar för att säkerställa efterlevnaden av regelverken.

Ei:s generaldirektör är ledamot av ACER:s tillsynsnämnd. Tillsynsnämndens uppgift är att ge råd till ACER:s chef i den löpande verksamheten. Innan ACER offentliggör yttranden, rekommendationer och förslag till vissa beslut ska tillsynsnämnden också godkänna dessa. I dessa fall måste ACER ha stöd av en kvalificerad majoritet av tillsynsnämndens ledamöter. Varje land har en röst i ACER:s tillsynsnämnd.

En medarbetare på Ei är vice ordförande i ACER:s arbetsgrupp för el, ACER EWG.

Ei deltar även i CEER som är en frivilligorganisation där cirka 30 europeiska länders tillsynsmyndigheter deltar. Även CEER genomför viss uppföljning av hur EU:s regelverk följs av marknadens aktörer. Ei:s generaldirektör är ledamot i CEER:s generalförsamling och har under året varit medlem i CEER Strategy Steering Group som bland annat arbetat med att ta fram CEER:s nya strategi för åren 2022–2025.

En medarbetare på Ei innehar posten som co-chair i CEER RMR WS som tagit fram en färdplan mot väl fungerande slutkundsmarknader för el och gas i alla medlemsländer år 2025. En annan medarbetare är vice ordförande i CEER:s arbetsgrupp för el, CEER EWG.

Resultat: El- och gasmarknaderna är internationella. Regelverken är i allt väsentligt desamma för hela EU och marknaderna är sammankopplade i allt högre grad. Genom att delta aktivt i Ei:s samarbetsorganisationers verksamhetsprogram bidrar Ei till uppföljning av EU:s el- och gasmarknad. Arbetet leder också till gemensamma tolkningar av det regelverk som är beslutat på EU-nivå och som nu ska genomföras i EU-länderna. Arbetet innebär också att tillsyn och övervakning i EU:s länder kan samordnas. Ei deltar i ACER:s arbete dels genom att lämna synpunkter och underlag då olika ärenden bereds i arbetsgrupper och i

tillsynsnämnden, dels genom att delta i beslutsprocessen i tillsynsnämnden och då antingen godta eller förkasta alternativt lämna förslag till ändringar i ACER:s beslut. ACER har under 2021 fattat beslut i ett femtontal ärenden. Vidare har ACER fattat beslut om rekommendationer, exempelvis avseende hur CACM-förordningen bör ändras samt ett femtontal yttranden. Inom ramen för sin tillsyn av artikel 15.i elmarknadsförordningen har ACER bland annat begärt in data från de nordiska transmissionsnätsföretagen om kapacitetstilldelning. Exempel på annan uppföljning av efterlevnaden respektive av utvecklingen av regleringen har beskrivits i rapporter som ACER tagit fram under året såsom *ACER Note on high Energy prices*, *ACER Position Paper on Incentivising Smart Investments to Improve the Efficient Use of Electricity Transmission Assets* samt *ACER-CEER Position on Improving the Regulation on Guidelines for Trans-European Energy Networks*.

Ei har fastställt värdet av förlorad last

Ei har i enlighet med elmarknadsförordningen beräknat värdet av förlorad last (value of lost load, VoLL) för Sverige. VoLL är en uppskattning av det högsta elpris som kunder är villiga att betala för att undvika elavbrott.

Resultat: För att fastställa värdet ska olika kundkategoriers kostnader för elavbrott värderas. Värderingen görs enligt en metod som ACER fattade beslut om i oktober 2020. Ei har fastställt värdet av VoLL till 7 869 EUR/MWh. I samband med beslutet har Ei även publicerat en promemoria som beskriver beräkningarna av VoLL och den metod som använts: *Beräkning av värdet av förlorad last (VoLL) - Ei PM2021:01*

Ei föreslår en tillförlitlighetsnorm för Sverige

I regleringsbrevet för 2020 fick Ei i uppdrag att föreslå en tillförlitlighetsnorm i enlighet med artikel 25.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 om den inre marknaden för el (elmarknadsförordningen).

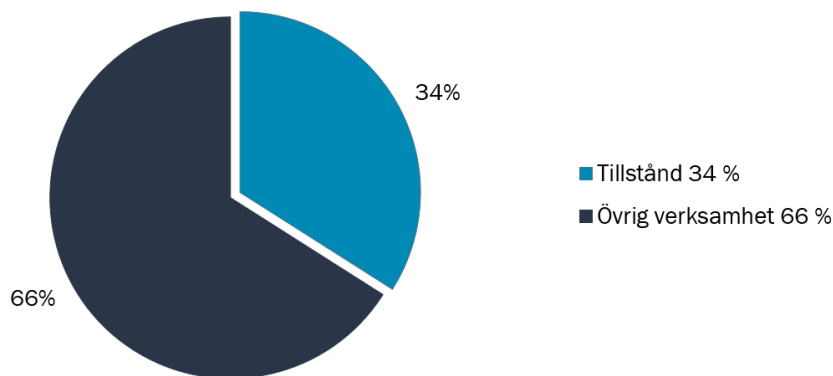
Tillförlitlighetsnormen ska på ett transparent sätt ange den nödvändiga nivån för ett lands försörjningstrygghet och beräknas utifrån en metod som beslutats av ACER. Syftet med tillförlitlighetsnormen och övriga EU-regler om resurstillräcklighet är att EU-länderna ska bedöma resurstillräcklighet utifrån samma principer och metod. Tanken är också att förhindra att enskilda medlemsländer inför kapacitetsmekanismer som stör utvecklingen av en väl fungerande elmarknad.

Resultat: I rapporten som lämnades till regeringen i maj redovisar Ei sina beräkningar och föreslår att tillförlitlighetsnormen för Sverige ska uppgå till 0,99 timmar per år. Det motsvarar ett mål på tillförlitlighet där produktionen och importen av elen ska kunna täcka hela det förväntade förbrukningsbehovet 99,989 procent av tiden. Tillförlitlighetsnormen bygger på en metod som ACER tagit fram. Tillförlitlighetsnormen ska beräknas med hjälp av värdet av förlorad last (VoLL) och kostnaden för ny resurs (CONE). VoLL är en uppskattning av det

högsta elpris som kunder är villiga att betala för att undvika elavbrott. Ei föreslår att tillförlitlighetsnormen ska gälla för perioden 2021–2026. Förslaget finns beskrivet i rapporten *Ei:s förslag till tillförlitlighetsnorm för Sverige - artikel 25 i EU:s elmarknadsförordning (Ei R2021:05)*.

Tillstånd

Av Ei:s totala kostnad på 158 mnkr står verksamhetsgrenen för cirka 53 mnkr

En stor del av Ei:s verksamhet handlar om att ta ställning till ansökningar om tillstånd (koncession) för el- och gasledningar. Ei:s prövning sker enligt ellagen (1997:857), naturgaslagen (2005:403), lagen (1978:160) om vissa rörledningar samt miljöbalken (1998:808).

I samhället finns ett behov av att både förnya gamla ledningar och förstärka nätkapaciteten. Vid varje ansökan om tillstånd gör Ei en prövning av syftet med en ledning, men också av om bästa möjliga plats och bästa möjliga teknik är vald. Den slutliga bedömningen bygger på en helhetsbild där samhällets intresse av en ledning vägs mot de intrång som den kan orsaka. Behovet av ny kapacitet har ökat de senaste åren till följd av bostadsbyggande, nya industrier, ökad elektrifiering och ökad elanvändning. Omställningen av industrin och fossilfria transporter väntas också innebära en kraftig ökning av elbehovet. Därtill kommer den för energiomställningen så viktiga anslutningen av ny förnybar elproduktion. Den kräver dels nya ledningar för att ansluta vindkraftsparker, dels förstärkningar i befintligt nät för att hantera mer väderberoende elproduktion.

Mål för 2021 inom tillståndsområdet

I denna årsredovisning har Ei valt att bedöma resultatmålen utifrån hur väl aktiviteterna är genomförda. Aktiviteterna ligger till grund för att vi på sikt ska nå våra effektmål.

Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – tillstånd

Ei har formulerat effektmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. Nedan beskrivs hur Ei har arbetat under 2021 med aktiviteter och resultatmål för att åstadkomma en förflyttning i riktning mot effektmålen inom området.

Resultatmål – Vi har en effektiv handläggning och handläggningstiderna minskar kontinuerligt

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Handlägga fler ansökningar om ny koncession 2021 jämfört med 2020.</p>	<p>1. Ei har arbetat med löpande handläggning utifrån processen för koncessionsansökningar och har under 2021 fattat beslut i ungefär 40 % fler ärenden jämfört med 2020.</p> <p>Bedömning: Genom handläggningen skapar Ei förutsättningar för att elnätet byggs ut.</p> <p>Effektmål: Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses</p>
<p>2. Handlägga väsentligt fler förlämningsärenden jämfört med 2020.</p> <p>- Begära komplettering och skicka ärenden på remiss under första halvåret 2021.</p> <p>- Fatta beslut i ärenden som är klara under andra halvåret 2021.</p>	<p>2. Den nybildade förlämningsgruppen har arbetat fokuserat och metodiskt med att starta upp gamla ärenden och ta dem vidare i processen. Det har resulterat i att Ei utfört handläggningsåtgärder i nästan samtliga äldre ärenden under året, vilket är en avsevärd ökning jämfört med föregående år.</p> <p>Bedömning: Genom handläggning av förlämningsärenden skapar Ei förutsättningar för att befintligt elnät ska kunna fortsätta drivas.</p> <p>Effektmål: Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses</p>

Resultatmål – Vi förtydligar kraven i vår prövning och förenklar koncessionshanteringen för våra intressenter

Aktivitet 2021	Bedömning
1. Lansera och tillämpa en webbaserad plattform för ansökningar av koncessioner.	1. Ei lanserade webbplattformen i början av året. Bedömning: Plattformen skapar förutsättningar för en effektivare prövningsprocess, vilket möjliggör effektiv tillståndsgivning. Effektmål: Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses
2. Skapa förutsägbarhet och effektivitet genom att kommunicera tydliga krav i prövningen.	2. Information på ei.se har uppdaterats om vilka krav som ställs i prövningen och Ei har kommunicerat tydligt med sökandena i möten och under handläggning av enskilda ärenden. Bedömning: Tydlig kommunikation och förutsägbarhet underlättar för sökanden att komma in med rätt underlag i ansökningarna vilket bidrar till en mer effektiv prövningsprocess. Effektmål: Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses
3. Öka den externa samverkan för att skapa förståelse och samsyn kring tillståndsprocessen.	3. Ei har kontinuerligt fört dialog, med övriga aktörer som är aktiva i tillståndsprocessen, för att skapa en gemensam bild av roller, ansvar och förväntningar. Därtill arbetar Ei med förbättringar av arbetssätt för att korta ledtider i tillståndsprövningen och även det görs i samverkan med andra aktörer. Bedömning: Genom att Ei tillsammans med andra aktörer förtydligar roller och ansvar och arbetar för att korta ledtiderna i prövningsprocessen möjliggörs en effektiv utbyggnad av elnät. Effektmål: Samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät och en hållbar utveckling tillgodoses

Prestationer och jämförelser

Här presenteras de viktigaste uppdragen inom verksamhetsgrenen tillstånd samt de prestationer som myndigheten har lagt mest tid på under året.

I tabellen har Ei valt att jämföra de prestationer som är desamma som föregående år för att få en jämförbarhet.

Tabell 2 Jämförelse prestationer tillstånd 2019–2021*

Prestationer tillstånd	Volym 2021	Kostnad 2021 tkr	Volym 2020	Kostnad 2020 tkr	Volym 2019	Kostnad 2019 tkr
Koncessionsärenden	329	53 419	431	35 741	300	31 154

*Volymuppgifterna i tabellen avser avslutade ärenden i E:s ärendehanteringssystem. Att antalet avslutade ärenden skiljer sig från antalet beslutade ärenden i löptexten i detta kapitel beror på att koncessionsärendena stängs först efter att överklagandetiden har löpt ut. I antalet beslutade koncessionsärenden ingår även beslut om icke koncessionspliktiga nät samt övriga förekommande ärendetyper inom området.

Förklaring av volym och kostnad i tabellen ovan

Ei har under året hanterat en stor mängd ärenden, varav många varit stora och komplexa, som tagit mycket resurser i anspråk i form av utredningsarbete och dialog med berörda parter. Under 2021 har Ei märkt av en ökning av antalet frågor om ledningar som inte behöver tillstånd, så kallade icke koncessionspliktiga nät. Det gäller till exempel anslutningar av solpaneler till bostadsrättsföreningar med mera. Ei har även lagt ner stort arbete på att starta upp äldre ärenden om förlängning av koncession. Det arbetet återspeglas inte i tabellen ovan då de ännu inte avslutats.

Exempel på årets prestationer

Prövning av nya nätkoncessioner

Under 2021 har det kommit in 87 ansökningar om ny koncession i jämförelse med 46 nyansökningar 2020.

Ei har under flera års tid aktivt arbetat för att effektivisera sitt arbetssätt och sin organisation vad gäller koncessionsansökningar. Sedan några år finns en tydlig process på plats.

De allmänna kraven på koncessionsansökningar och omfattningen av den prövning Ei gör har gradvis ökat. Det märks inte minst i yttranden från tunga remissinstanser och domstolspraxis. Ei har under de senaste åren därför utvecklat och förbättrat prövningen. Tyvärr har företagets ansökningar på senare år inte följt med i den utvecklingen. Det är regel snarare än undantag att Ei tvingas kräva komplettering av koncessionsansökningar då det ofta finns brister och/eller saknas avgörande information, trots att Ei har arbetat med att förtydliga vilka krav som ställs i prövningen. Kompletteringar tar mycket tid i anspråk och medför avsevärt längre handläggningstid jämfört med om ärendena var kompletta från början. En orsak till bristerna är sannolikt den generella tidspressen i branschen då Sverige är inne i en kraftig utbyggnadsfas av elnätet. Ei återkopplar dessa brister vid separata möten med de aktörer som är vanligast förekommande som sökande, och har så gjort under flera år. Vanligt förekommande brister är att vissa tekniska och ekonomiska uppgifter saknas. Det kan bland annat röra sig om ledningens

utformning och förläggning, bristande artskyddsutredningar, otydliga skyddsåtgärder och bristande alternativredovisning.

Under året har Ei även arbetat med en rad andra typer av koncessionsrelaterade ärenden, såsom tillsyn, justering av gränser för befintliga koncessioner, återkallelser med mera. Totalt har Ei beslutat i 158 sådana ärenden.

Regeringens budgetsatsning på Ei för 2021 möjliggjorde en utökning av tillståndsverksamheten med ett femtontal medarbetare under året. Hösten 2021 aviserade regeringen ytterligare budgetförstärkningar till myndigheten vilket möjliggör en förstärkning med ytterligare ett tiotal medarbetare till tillståndsverksamheten till 2022.

Resultat: Under 2021 kom det in 87 ansökningar om nätkoncession för linje och under samma tid fattade Ei beslut om 64 nyansökningar, varav 62 beslut om nätkoncession för linje samt två beslut om områdeskoncession. Vid utgången av 2021 hade Ei totalt 122 inneliggande ansökningar om ny nätkoncession, varav en avser områdeskoncession. Ei:s handläggningstider för ansökningar om nätkoncession för linje var under 2021 i snitt 18 månader, vilket är identiskt med föregående år. Introduktionen av nya medarbetare har tagit betydande resurser i anspråk då den fått ske i huvudsak på distans och har till viss del försvårats med anledning av den pågående pandemin och det hemarbete det medfört. Därutöver har Ei tvingats begära många kompletteringar av ofullständiga koncessionsansökningar, något som ofta tar lång tid och som i dagsläget räknas in i Ei:s handläggningstid. Trots detta har handläggningstiden inte ökat under året.

Handläggningstiden i enskilda ärenden varierar dock betydligt beroende på ärendets omfattning. Omfattande stamnätsärenden som kräver mycket utredning och kommunikation kan ta flera år att handlägga medan mindre ärenden kan ta så lite som sex månader i anspråk. De långa handläggningstiderna i komplicerade ärenden beror också på att det kan krävas flera remissomgångar och kompletteringar innan ett beslut kan fattas.

Prövning av förlängningsärenden

Ei har en stor mängd äldre ärenden där tillståndet för en befintlig ledning inte längre gäller. Ei fick till 2021 utökade resurser för att rekrytera handläggare och administratörer som skulle arbeta med dessa så kallade förlängningsärenden. Under första halvåret 2021 lade Ei mycket tid på handledning och upplärning av det stora antalet nya medarbetare som rekryterats.

Många av förlängningsärendena är äldre så en utredning av det tidigare tillståndet behöver göras och komplettering av material krävs ofta. I flertalet ärenden där Ei

har begärt komplettering under 2021 har nätföretagen begärt anstånd, vilket har lett till att Ei ännu inte har kunnat komma vidare i ärendet.

Ei har fokuserat på att återuppta handläggningen i förlängningsärendena för att under 2022 kunna fatta fler beslut.

Resultat: Ei har under 2021 fattat beslut om sammanlagt 35 förlängningsansökningar. Under året har Ei utfört en handläggningsåtgärd i 225 förlängningsärenden, vilket är en markant ökning jämfört med tidigare år. Ei har skickat ut 60 förlängningsärenden på remiss. Under 2021 har det kommit in 14 förlängningsärenden. Vid utgången av 2021 hade Ei totalt 230 inneliggande ansökningar om förlängning av nätkoncession för linje.

Ärenden om icke koncessionspliktigt nät

Ei beslutar om ledningsnät som inte ska omfattas om kravet på nätkoncession utan istället klassas som icke koncessionspliktigt nät (IKN).

Resultat: Antalet frågor och ansökningar om bindande besked om undantag från kravet på koncession, det vill säga ärenden relaterade till IKN, ökar stadigt. Under 2021 mottog Ei 52 ansökningar om sådant bindande besked jämfört med 45 under 2020. Ei fattade beslut i 29 sådana ärenden under 2021. Därutöver hanterar Ei en mängd frågor kopplade till den här ärendetypen. Det beror framför allt på det ökade intresset för olika typer av småskalig elproduktion såsom solceller.

Under 2021 har Ei fattat beslut om ett ledningsnät i en solcellspark, vilket är det första då tidigare beslut och praxis avsett vindkraftsparker. Ei har under 2021 även fattat beslut om IKN för ett ledningsnät med två ändamål, fordons elbehov (laddboxar för elbilar) och belysning.

Tillstånd för naturgasledningar och anläggningar för naturgas

Ei bereder ärenden om tillstånd för naturgasledningar och anläggningar för naturgas, men det är regeringen som fattar beslut. Under 2020 fick Ei in två koncessionsansökningar, dels för en kompressorstation, dels för en naturgasledning. Inga ansökningar om koncession kom in till Ei under 2021.

Resultat: Efter att ha berett och yttrat sig i ärendena överlämnades dessa under första kvartalet 2021 till regeringen. Regeringen fattade beslut i ärendena under andra kvartalet 2021.

Beslut angående projekt av gemensamt intresse

Svenska kraftnät och den finska stamnätsoperatören Fingrid planerar att bygga en ny växelströmsledning mellan Messaure i Sverige och Keminmaa i Finland. Projektet kallas Aurora Line och ingår i sin helhet i EU-kommissionens lista över

projekt av gemensamt intresse, Project of Common Interest (PCI). I Sverige är det regeringen som fattar beslut i PCI-ärenden efter att Ei berett ärendet och överlämnat ett beslutsförslag.

Resultat: Svenska kraftnäts ansökan inkom till Ei den 30 september 2021. Ei har därefter granskat ansökan och skickade i december en begäran om komplettering till Svenska kraftnät. Handläggningen av ärendet fortsätter under 2022.

Ny e-tjänst för ansökan om nätkoncession för linje

Ei har under året lanserat en e-tjänst, Dinkel, som riktar sig till företag som ska ansöka och har ansökt om nätkoncession. I e-tjänsten kan elnätsföretag ansöka bland annat om nätkoncession för linje och också få tillgång till en företagsportal där de kan följa sina ärenden. Båda funktionerna är ett led i Ei:s arbete med att försöka underlätta för företagen att lämna in kompletta ansökningar men också i att skapa ökad insyn i handläggningsprocessen.

Resultat: Dinkel och företagsportalen lanserades i mars 2021. Under året har en uppdaterad version av Dinkel lanserats som gör det enklare att spara utkast av ansökningar. Ei har under året också arbetat med att informera nätföretag om tjänsten och uppmana dem att använda Dinkel. Det är för tidigt att se vilket resultat tjänsten kan komma att få på handläggningstiderna då endast ett fåtal företag börjat använda tjänsten.

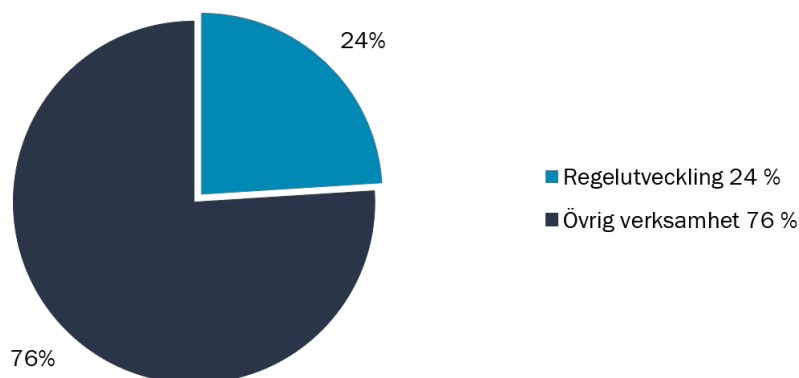
Projekt korta ledtiderna

I september fick Ei i uppdrag av regeringen att, tillsammans med Lantmäteriet och relevanta länsstyrelser, utveckla och testa nya arbetssätt för en koordinerad process för hantering av de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet. Ei har fått i uppdrag att leda arbetet som ska redovisas till Infrastrukturdepartementet senast den 1 maj 2023.

Resultat: Ei har inlett arbetet med att kartlägga processen från att en ledning planeras till att ledningen är på plats för att kunna identifiera var processer kan koordineras och utvecklas. Under hösten 2021 har även ett arbete påbörjats med att välja ut projekt som ska hanteras inom ramen för regeringsuppdraget för att testa nya arbetssätt för att försöka korta ledtiderna. Såväl regionnätsföretag som Svenska kraftnät har nominerat ett antal nätutvecklingsprojekt och fem kommer att väljas ut. Urvalet kommer bli klart i början av 2022.

Regelutveckling

Av Ei:s totala kostnad på 158 mnkr står verksamhetsgrenen för cirka 38 mnkr

Ei ska enligt instruktionen följa och analysera utvecklingen på el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna och lämna förslag till ändringar i regelverk eller till andra åtgärder för att främja marknadernas funktion. Ei ska också främja efterfrågefleksibilitet på elmarknaden och verka för energieffektivitet och effektiv konkurrens på elmarknaden och naturgasmarknaden.

För Sveriges räkning ska Ei bidra till utvecklingen av regelverk inom Norden och EU för att skapa likvärdiga förutsättningar på el- och naturgasmarknaderna och undanröja hinder för en gränsöverskridande handel med el och naturgas. Ei ska också samarbeta med europeiska energitillsynsmyndigheter. Detta sker inom ramen för organisationerna ACER, CEER och NordREG. Ei ska vid behov utbyta erfarenhet och kunskap inom myndighetens ansvarsområde med energitillsynsmyndigheter inom och utanför EU. Detta sker bland annat inom ramen för Ei:s deltagande i OECD i gruppen Network of Economic Regulators.

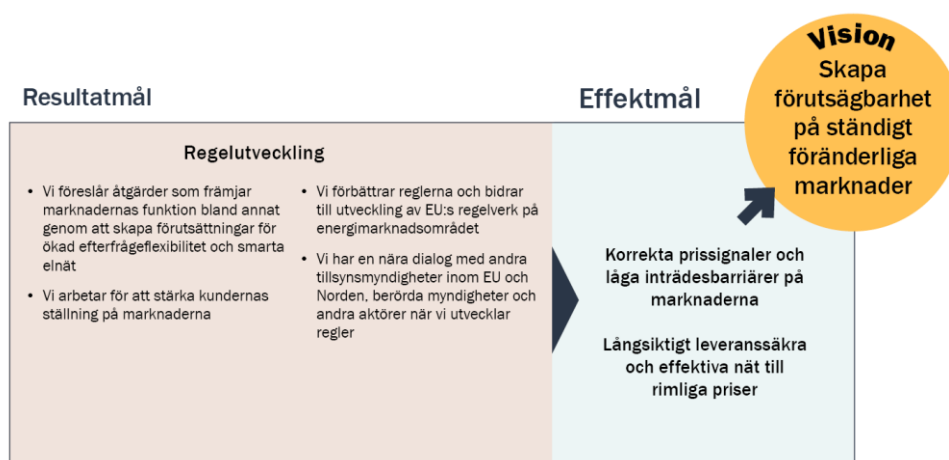
Ei:s regelutveckling vilar på två ben, regeringsuppdrag (regleringsbrev, särskilda beslut och uppdrag i myndighetsinstruktionen) och egeninitierade utredningar eller aktiviteter inom Ei:s ansvarsområde, som exempelvis ändringar av egna föreskrifter.

Regelutvecklingens andel av Ei:s totala verksamhet är i hög grad styrd av omfattningen av uppdrag från regeringen och av utvecklingen av EU-lagstiftning. Uppdragen från regeringen syftar vanligen till att undersöka eller kartlägga

sakförhållanden och lämna förslag till ändringar i regelverk eller marknadernas funktionssätt. Den egeninitierade regelutvecklingen kan genomföras i olika former, såsom utredningar som exempelvis resulterar i rapporter, lagförslag eller ändrade föreskrifter och allmänna råd, eller deltagande i internationellt samarbete med övriga tillsynsmyndigheter.

Mål för 2021 inom regelutveckling

I denna årsredovisning har Ei valt att bedöma resultatmålen utifrån hur väl aktiviteterna är genomförda. Aktiviteterna ligger till grund för att vi på sikt ska nå våra effektmål.

Effekt och resultatmål samt aktiviteter 2021 – regelutveckling

Ei har formulerat effektmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. Nedan beskrivs hur Ei har arbetat under 2021 med aktiviteter och resultatmål för att åstadkomma en förflyttning i riktning mot effektmålen inom området.

Resultatmål – Vi föreslår åtgärder som främjar marknadernas funktion bland annat genom att skapa förutsättningar för ökad efterfrågeflexibilitet och smarta elnät

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Regeringsuppdrag om strategiskt och operativt arbete med smarta elnät med utvärdering av samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät jämfört med andra alternativ och vid olika scenarier av sammansättningen av elproduktionen i det nordiska elkraftsystemet samt av ökad elektrifiering i samhället.</p>	<p>1. Uppdraget har slutförts och Ei lämnade sin rapport till regeringen i maj.</p> <p>Bedömning: I sin rapport visar Ei hur efterfrågeflexibilitet påverkar kostnaderna för elsystemet. En slutsats av Ei:s analys är att smarta elnät kan bidra med olika nyttor under olika tidsperioder, inte minst genom att upprätthålla ett säkert elsystem till lägre kostnader.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>2. Regeringsuppdrag om strategiskt och operativt arbete kopplat till marknadsdesign och efterfrågeflexibilitet i nationell och internationell kontext. I detta ingår exempelvis arbete med EFFEKT-dialogen, Power System Flexibility Campaign och ISGAN:s grupp Creating Flexibility Markets.</p>	<p>2. Ei har under 2021 fortsatt arbetet med EFFEKT-dialogen och hållit tre seminarier, rundabordssamtal och bilaterala möten med olika aktörer. Tre informationsblad har publicerats på EFFEKT-dialogens externa webbsida. Ei har levererat tre informationsblad till ISGAN Annex 9 där Ei också har lett arbetet som fokuserar på hur kunden kan bidra till efterfrågeflexibilitet.</p> <p>Bedömning: Genom EFFEKT-dialogen och sitt internationella engagemang i ISGAN arbetar Ei både i nationell och internationell kontext med marknadsdesign och efterfrågeflexibilitet, vilket bidrar till långsiktigt effektiva nät.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>3. Regeringsuppdrag gällande översyn av regelverket för nätavgifter för mindre produktionsanläggningar.</p>	<p>3. Uppdraget färdigställdes i mars då Ei överlämnade en rapport med förslag till regeringen.</p> <p>Bedömning: Bedömningen är att förslagen som Ei lämnat kommer leda till en förbättring av marknadernas funktion då mindre produktionsanläggningar inte subventioneras av övriga elnätskunder och producenter. Förslagen syftar även till att minska incitamenten för att nedgradera produktionsanläggningars produktionskapacitet, vilket innebär att mer förnybar elproduktion kan komma marknaden till del vilket bidrar till långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>4. Regeringsuppdrag om att se över reglerna om intäkter på naturgasområdet</p>	<p>4. Uppdraget färdigställdes i december då Ei överlämnade en skrivelse till regeringen.</p> <p>Bedömning: Enligt uppdraget bör reglerna för reglering av intäkter för naturgas i större omfattning harmonisera med motsvarande för elnätsverksamhet för att öka incitamenten till gasnätsföretagen att lösa sin uppgift på ett effektivare sätt. Ei anser att det i nuläget inte är lämpligt att föreslå ändrade regler avseende intäktsramsregleringen för gas med anledning av det rådande rättsläget efter EU-domstolens dom i mål C-718/18 angående en talan om fördragsbrott som väckts av Europeiska kommissionen gentemot Förbundsrepubliken Tyskland.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>5. Regeringsuppdrag om översyn om undantagen av kravet på nätkoncession enligt ellagen</p>	<p>5. Ei har tolkat uppdraget som att det i huvudsak är implementeringen av artikel 38 i elmarknadsdirektivet som ska behandlas och dess relation till energigemenskaper. Även övriga bestämmelser i EU-rätten ska också gås igenom för att se om IKN-undantagen är förenliga med dessa. Under året har analyser av regelverken gjorts för att se vilka bestämmelser som kan behöva ändras. Under 2022 kommer Ei att förankra analyserna och ta fram förslag till en reglering som uppfyller kraven i EU:s regelverk. Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2023.</p> <p>Bedömning: Arbetet kommer mynna ut i ett förslag till en reglering som uppfyller kraven i EU:s regelverk och som bidrar till långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>6. Analys av behov och förslag till ändringar i regelverket för att säkerställa att aggregatorer kan verka helt oberoende från kundens elhandlare</p>	<p>6. Uppdraget färdigställdes i februari då Ei överlämnade en rapport med förslag till regeringen.</p> <p>Bedömning: Rapporten innehåller förslag på ändringar i det svenska regelverket som möjliggör att aggregatorer kan agera oberoende, samtidigt som de tar ekonomiskt ansvar för de obalanser som aggregeringen kan orsaka i elsystemet. Förslagen som är i linje med den inriktning som NordREG förordar, innebär även att förutsättningar skapas för ett harmoniserat tillvägagångssätt i Norden för oberoende aggregering så att aggregatorerna kan agera på lika villkor och att det inte skapas nya inträdeshinder mellan länderna på elmarknaden.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna</p>
<p>7. Möjliggöra mer korrekta prissignaler och ett mer effektivt nätutnyttjande genom att ta fram föreskrifter om hur överföringstariffer bör vara utformade.</p>	<p>7. Ei har publicerat en promemoria om nättariffer och arbetet med att ta fram föreskrifter är i slutfasen. Förslaget remitterades i slutet av 2021 och arbetet planeras vara slutfört under första halvan av 2022.</p> <p>Bedömning: Syftet med föreskrifterna är att de ska leda till mer korrekta prissignaler som gör att kunderna blir medvetna om sin förbrukning och kan agera utifrån det, vilket ger ett mer effektivt nätutnyttjande.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna och långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>8. Förstudie inför framtagning av föreskrifter om elnätsföretagens kommunikation om effektiva nättariffer</p>	<p>8. Förstudien har påbörjats och kommer slutföras under 2022.</p> <p>Bedömning: Föreskriften om elnätsföretagens kommunikation om effektiva nättariffer kommer öka kundernas kännedom och kunskap om nättariffer vilket kan bidra till ett mer effektivt nyttjande av elnätet.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>9. Studie av de lokala pilotflexmarknaderna i Sverige</p>	<p>9. En studie har beställts i syfte att få mer information om de lokala pilotflexmarknaderna som finns i Skåne och Stockholmsområdet. Studien slutredovisas i januari 2022.</p> <p>Bedömning: Studien avser att öka Ei:s kännedom om pilotprojekten ur ett marknadsperspektiv.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna</p>

Resultatmål – Vi arbetar för att stärka kundernas ställning på marknaderna

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Analysera problem på elhandelsmarknaden till följd av oschyssta affärsmetoder och föreslå åtgärder som stärker kunderna och förbättrar marknadens funktion.</p>	<p>1. Ei har under året slutfört sitt projekt som analyserat vilka oschyssta affärsmetoder som förekommer på elhandelsmarknaden och hur olika åtgärder kan bidra till att problemen minskas. En promemoria med åtgärdsförslag kommer publiceras i början av 2022.</p> <p>Bedömning: Genom åtgärdsförslagen kan Ei bidra till att förbättra marknadens funktion, förbättra kundernas ställning och motverka att elhandlare använder de affärsmetoder som bedöms vara mest problematiska för kunden.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna</p>
<p>2. Föreskrifter kopplat till information på fakturan och brytavgifter.</p>	<p>2. Aktiviteten är uppskjuten i väntan på att det nya elmarknadsdirektivet ska implementeras i svensk rätt.</p> <p>Bedömning: -</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>3. Föreskrifter om mätning av fjärrvärme och fjärrkyla (genomförande av det reviderade energieffektiviseringsdirektivet).</p>	<p>3. Ei har inte fått något bemyndigande under året och har därför endast arbetat med förberedelser kring föreskriften. Ei har även bistått i regeringens arbete med ändring i lag och förordning, vilket är en förutsättning för föreskriften.</p> <p>Bedömning:-</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Resultatmål – Vi förbättrar reglerna och bidrar till utveckling av EU:s regelverk på energimarknadsområdet

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Fortsätta att arbeta för att stärka och skapa likvärdiga villkor på den nordiska och europeiska el- och gasmarknaden genom att säkerställa gemensam tolkning av beslutade regelverk samt utveckla gemensamma regelverk.</p>	<p>1. Ei har deltagit i ACER-, CEER- och NordREG-grupper som sammantaget arbetar för att utveckla regelverken och skapa likvärdiga villkor på el- och gasmarknaderna.</p> <p>Bedömning: Ei:s arbete leder till gemensamma tolkningar av regelverk och hur dessa kan behöva ändras inom EU och i de nordiska länderna för att förbättra marknadens funktionssätt. Arbetet innebär också att deltagarna kan dra nytta av varandras erfarenheter vid tillämpning och utveckling av regelverk med mera på nationell nivå.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna och Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p>
<p>2. Följa utvecklingen av och analysera nya och reviderade nätföreskrifter och kommissionsriktlinjer – ny nätföreskrift om cybersäkerhet.</p>	<p>2. Ei har under året bevakat arbetet med ny nätföreskrift om cybersäkerhet tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter och CEER. Ei har även bildat en grupp som har löpande kontakter med övriga berörda svenska myndigheter och branschen och kommer arbeta med frågan framöver.</p> <p>Bedömning:: Ei:s arbete leder till att säkerställa att arbetet med nya regler rörande cybersäkerhet som berör elmarknaden bevakas och gruppen ger möjlighet att dela information med de svenska myndigheter som är berörda samt med branschen.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser.</p>
<p>3. Följa utvecklingen av och analysera nya och reviderade nätföreskrifter och kommissionsriktlinjer – revidering av CACM och andra nätföreskrifter.</p>	<p>3. Revidering av CACM och flera andra nätföreskrifter har pågått under året. Ei deltar i arbetsgrupper för detta i ACER och NordREG. Ei följer även arbetet med ny kommissionsförordning/föreskrift för förbrukarflexibilitet.</p> <p>Bedömning:: Ei:s arbete leder till att svenska förhållanden kan synliggöras i arbetet med de nya reglerna på EU-nivå samt att Ei kan påverka utvecklingen av regelverken. Samverkan med andra inom ACER och NordREG innebär också att Ei kan dra nytta av andras erfarenheter.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>4. Bidra till genomlysning och förslag på förändrade regler för gasmarknaden inom EU.</p>	<p>4. Ei har deltagit i dialogen med övriga energitillsynsmyndigheter och ACER om hur reglerna för gasmarknaden inom EU kan utvecklas.</p> <p>Bedömning: Regelverken behöver ständigt förändras för att anpassas till en gasmarknad som genomgår stora förändringar. ACER och CEER har presenterat förslag till hur regelverket bör ändras, <i>ACER and CEER Position Paper on the Key Regulatory Requirements to Achieve Gas Decarbonisation</i> i syfte att åstadkomma en koldioxidfri gasmarknad.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Resultatmål – Vi har en nära dialog med andra tillsynsmyndigheter inom EU och Norden, berörda myndigheter och andra aktörer när vi utvecklar regler

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Bidra till genomförandet av Ren energipaketet på den svenska elmarknaden genom att ta fram föreskrifter om datainsamling kopplat till indikatorer för smarta elnät.</p>	<p>1. Ei har inte fått något bemyndigande under året men har arbetat med förberedelser kring föreskriften, bland annat har en förstudie gjorts.</p> <p>Bedömning: -</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>2. Bidra till genomförandet av Ren energipaketet på den svenska elmarknaden genom att ta fram föreskrifter kopplat till nätutvecklingsplaner.</p>	<p>2. Aktiviteten är uppskjuten i väntan på propositionen om implementeringen av Ren energipaketet.</p> <p>Bedömning: -</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>
<p>3. Bidra till genomförandet av Ren energipaketet på den svenska elmarknaden genom att ta fram föreskrifter kopplat till aggregatorer</p>	<p>3. Aktiviteten har genomförts tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter inom NordREG.</p> <p>Bedömning: NordREG tog under 2020 fram en gemensam rekommendation om hur reglerna om aggregatorer ska genomföras i Norden. Under året har NordREG fortsatt att byta information om hur genomförandet av reglerna om aggregatorrollen fortskrider i de nordiska länderna.</p> <p>Effektmål: Korrekta prissignaler och låga inträdesbarriärer på marknaderna.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>4. Fortsätta utveckla regleringen av elnätsföretagens intäktsramar på kort och lång sikt, inklusive incitamenten för smarta elnät och kvalitet.</p>	<p>4. Arbetet med att fortsätta utveckla regleringen av elnätsföretagens intäktsramar följer plan. Under 2021 har konsultföretaget Sweco gjort en utredning på uppdrag av Ei om den del som handlar om incitament för upphandling av flexibilitetstjänster.</p> <p>Bedömning: Regelverken behöver ständigt förändras för att anpassas till en elmarknad som genomgår stora förändringar. Regelutvecklingen syftar till att öka incitamenten till nätföretagen att använda andra lösningar än traditionella nätinvesteringar. Förslagen bedöms leda till ett förbättrat regelverk som i sin tur leder till att elnätsföretagen i Sverige löser sin uppgift på ett effektivare sätt.</p> <p>Effektmål: Långsiktigt leveranssäkra och effektiva nät till rimliga priser</p>

Exempel på årets prestationer

Nationella uppdrag

Uppföljning av mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter

Tillsammans med ett tjugotal andra myndigheter har Ei under ett antal år haft i uppdrag att följa upp regeringens mål om ökad service, minskade handläggnings-tider och ökad förståelse för företagens villkor. Uppföljningen sker vanligtvis i form av en rapportering till Tillväxtverket via en enkät.

Resultat: Ei har under året besvarat en slutlig enkät där förenklingsarbetet för 2020 samt för hela perioden 2014–2020 har summerats. Tillväxtverket har lämnat en gemensam slutrapport för alla berörda myndigheter till regeringen.

Regeringsuppdrag om smarta elnät

Under 2020 fick Ei ett regeringsuppdrag som handlade om smarta elnät, och det var en uppföljning av det arbete som bedrivits inom Forum för smarta elnät under perioden 2016–2019.

För Ei:s del består uppdraget av två delar. Den ena delen är att vidareutveckla såväl det strategiska som det operativa arbetet med smarta elnät inom ramen för Ei:s ordinarie verksamhet. Särskilt fokus ska ligga på utveckling av marknadsdesign och efterfrågefleksibilitet i nationell och internationell kontext. Till och med 2022 ska en sammanfattning av arbetet redovisas i myndighetens årsredovisning.

Den andra delen av uppdraget består i att göra en utvärdering av samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät jämfört med andra alternativ. Utvärderingen ska omfatta olika scenarier av sammansättning av elproduktion i det nordiska elkraftsystemet samt av ökad elektrifiering i samhället. Detta uppdrag har under året slutförts och analysen har lämnats till regeringen.

Resultat: Ei har under 2021 fortsatt arbetet med EFFEKT-dialogen. Under våren hölls två seminarier, *Kundens bidrag till efterfrågeflexibilitet* och *I väntan på åtgärder för ökad kapacitet – vad kan vi göra så länge?*. Under Almedalsveckan hölls seminariet *Kunden som nyckelspelare på framtidens energimarknad*. Även rundabordsamtal och bilaterala möten har hållits med olika aktörer som vill delta i dialogen. Tre informationsblad om flexibilitetsprodukter, oberoende aggregatorer och metoder för kunddialog har publicerats på EFFEKT-dialogens externa webbsida under hösten. Ei har i slutet av 2021 utvärderat projektet genom en enkät som skickats ut till aktörer som anmält sig till EFFEKT-dialogens tidigare workshops och seminarier (undantaget Almedalsseminariet som var öppet utan anmälan). Utvärderingen visar att de svarande överlag anser att dialogforumet är värdefullt för dem samt att de ser ett värde i att det fortsätter. Inom det initiativ under Clean Energy Ministerial (CEM) som kallas International Smart Grid Action Network (ISGAN) är Ei medlemmare till undergruppen Annex 9 som arbetar med Flexibility Markets. Ei har lett arbetet som fokuserar på hur kunden kan bidra till efterfrågeflexibilitet och har levererat tre informationsblad om dynamisk prissättning, mätning och oberoende aggregatorer under 2021. Ei har också varit medlemmare (co-lead) för en CEM-kampanj som heter Power System Flexibility (PSF). Denna kampanj avslutades under 2021 i samband med det tolfte energiministermötet (CEM12) som genomfördes digitalt från Chile och där Ei deltog med en förinspelad video.

Ei lämnade den 31 maj rapporten *Utvärdering av kostnader och nyttor av smarta elnät (Ei R2021:06)* till regeringen, och avslutade därmed uppdraget att utvärdera samhällsekonomiska kostnader och nyttor av smarta elnät vid olika scenarier av sammansättningen av elproduktionen i det nordiska elkraftsystemet och av ökad elektrifiering i samhället. I rapporten presenteras metod och tillvägagångssätt för analysen, resultaten av analysen och förslag till fortsatt arbete. Ei valde att kvalitativt beskriva kostnader och nyttor som skulle kunna uppstå av de funktionaliteter, eller förmågor, som smarta elnät kan bidra med. Utöver detta gjorde projektet modelleringar av både elnät och elmarknad utifrån en rad antaganden som syftade till att se hur efterfrågeflexibilitet påverkar kostnaderna för elsystemet. En slutsats av Ei:s analys är att smarta elnät kan bidra med olika nyttor under olika tidsperioder, inte minst med att upprätthålla ett säkert elsystem till lägre kostnader.

Förstudie om ett nytt flexibilitetsincitament

Ei arbetar med att utveckla regelverken kring incitament i intäktsramsregleringen inför 2024–2027 där en del handlar om att utveckla nya incitament för flexibilitetstjänster. Som en del i arbetet har Ei gett konsultföretaget Sweco i uppdrag att utreda den del som handlar om incitament för upphandling av flexibilitetstjänster.

Resultat: Sweco har i en konsultrapport samlat information bland annat genom att studera hur andra länder gör och genom workshops med svenska aktörer. Rapporten ger förslag om metoder för att ge incitament till upphandling av flexibilitetstjänster. Syftet med rapporten från Ei:s sida är att få ett brett underlag som kan bidra till diskussionerna i det fortsatta arbetet.

Indikatorer för smarta elnät

Genom att följa utvecklingen av smarta elnätsindikatorer över tid kan man se hur det smarta elnätet utvecklas. Enligt elmarknadsdirektivet ska Ei följa utvecklingen vad gäller smarta elnät utifrån en begränsad uppsättning indikatorer och offentliggöra en nationell rapport med rekommendationer vartannat år.

Resultat: Ei har genomfört en förstudie om vilka indikatorer som kan användas i utvecklingen av smarta elnät. Resultatet av den analys som har gjorts finns publicerad i rapporten *Indikatorer för utvecklingen av smarta elnät (Ei R2021:07)*. Ei har sammanställt indikatorer från tidigare studier och därefter använt ett antal analysperspektiv för att välja ut en begränsad uppsättning indikatorer. Vissa av indikatorerna är grupper av indikatorer, exempelvis leveranssäkerhetsindikatorer, spänningsskvalitetsindikatorer samt indikatorer för användning av flexibilitet. I rapporten definieras varje indikator. Listan av indikatorer består både av helt nya indikatorer som Ei inte har samlat in tidigare och av indikatorer som Ei redan idag samlar in.

Översyn av regelverk för mindre elproducenter

Regeringen gav under 2020 Ei i uppdrag att se över det nuvarande regelverket för mindre elproduktionsanläggningar och vid behov lämna förslag på ändringar i 4 kap. 10 § ellagen. Paragrafen innebär att produktionsanläggningar under 1 500 kW får reducerad nätavgift.

I uppdraget ingick också att analysera de ekonomiska förutsättningarna för ägare av vissa produktionsanläggningar med tidiga investeringar inom elcertifikatsystemet och vid behov lämna förslag till ytterligare ekonomiska stödåtgärder under en lämplig tidsperiod.

Resultat: Ei har under året lämnat över rapporten *Översyn av regelverket för nätavgifter för mindre produktionsanläggningar (Ei R2021:04)* till regeringen. I

rapporten presenteras flera olika analyser inom ramen för uppdraget och de visar bland annat att undantagsregeln omfattar ett stort antal produktionsanläggningar och att antalet anläggningar som omfattas av regeln förväntas öka i framtiden. Vidare beskrivs att de elproducenter som omfattas av undantaget subventioneras av övriga elnätskunder och producenter och att omfattningen av subventionen bedöms öka i framtiden när framförallt nya solkraftsanläggningar ansluter sig till nätet. Regelverket innebär också en suboptimering av produktionen. Detta innebär att det finns installerad effekt i produktionsenheter som inte utnyttjas, vilket gör att förnybar elproduktion inte kommer marknaden till del. Utifrån detta föreslår Ei att undantaget ska tas bort för nya mindre anläggningar men att det behålls för dem som idag omfattas av undantaget. På så sätt försämrars inte förutsättningarna för de nuvarande produktionsanläggningarna samtidigt som regelverket förbättras framåt.

I den andra delen av uppdraget, som handlade om att göra en analys av de ekonomiska förutsättningarna för ägare med tidiga investeringar inom elcertifikatsystemet, har projektet framförallt fokuserat på vindkraft. Den snabba utbyggnadstakten av vindkraften och de låga priserna på elcertifikat, har enligt analysen inneburit lönsamhetsutmaningar för många investeringar som gjorts inom elcertifikatsystemet. Ei:s bedömning är dock att inget extra stöd bör ges för tidiga investeringar som gjorts inom ramen för elcertifikatsystemet. Anledningen är att ett sådant stöd inte går att motivera utifrån samhällsekonomisk nytta. Det skulle också vara mycket svårt att utforma i praktiken.

Översyn av undantagen från kravet på nätkoncession enligt ellagen

Regeringen har gett Ei ett uppdrag att analysera det svenska regelverket när det gäller undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857) och lämna fullständiga författningsförslag i fråga om de ändringar som är motiverade och en beskrivning av förslagets konsekvenser. Vid genomförandet av uppdraget ska särskild hänsyn tas till artikel 38 i EU:s elmarknadsdirektiv (EU) 2019/944. Ei ska också särskilt se till att förslagen är förenliga med EU:s regelverk när det gäller medborgarenergigemenskaper och gemenskaper för förnybar energi samt med de delar som är relevanta för slutna distributionssystem och icke koncessionspliktiga nät. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 31 januari 2023.

Resultat: Ei har tolkat uppdraget som att det i huvudsak är implementeringen av artikel 38 i elmarknadsdirektivet som ska behandlas och dess relation till energigemenskaper. Även övriga bestämmelser i EU-rätten ska gås igenom för att se om IKN-undantagen är förenliga med dessa. Under året har analyser av regelverken gjorts och för att se vilka bestämmelser som kan behöva ändras. Under 2022 kommer Ei att förankra analyserna och ta fram förslag till en reglering som uppfyller kraven i EU:s regelverk.

Utredning av tillståndskrav för vissa ledningar som byggs med nätkoncession för område

Regeringen föreslår i propositionen Moderna tillståndsproucesser för elnät (prop. 2020/21:188) vissa ändringar som innebär att det kan bli möjligt att bygga fler ledningar på högre spänningsnivåer än hittills med stöd av nätkoncession för område. För starkströmsledningar som byggs med stöd av nätkoncession för linje finns bestämmelser om bedömning av projektets miljökonsekvenser i ellagen. När det gäller luftledningar som byggs med stöd av nätkoncession för område, saknas sådana bestämmelser. Ei fick under året i uppdrag att lämna författningsförslag till regeringen om Ei bedömer att det krävs för att säkerställa att det svenska regelverket överensstämmer med MKB-direktivet när det gäller bedömningen av ett projekts miljökonsekvenser eller tillståndskrav.

Resultat: Ei har arbetat med att analysera regelverket och ta fram författningsförslag. Resultatet av arbetet ska redovisas till Regeringskansliet den 1 februari 2022.

Internationell regelutveckling

Samverkan på europeisk nivå

CEER, som är en organisation för självständiga nationella tillsynsmyndigheter inom EU och EES (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet), lämnar kontinuerligt förslag om hur el- och gasmarknaden bör utvecklas. CEER är också en plattform för informationsutbyte för energitillsynsmyndigheterna i Europa. Ei har en aktiv roll i CEER:s arbete för hur grossistmarknaden och slutkundsmarknaden för el och gas inom Europa ska utvecklas. Ei:s generaldirektör är ledamot i CEER:s generalförsamling och har under året även varit medlem i CEER Strategy Steering Group som bland annat arbetat med att ta fram CEER:s nya strategi för åren 2022–2025. Ei är också vice ordförande i CEER:s arbetsgrupp för elmarknadsfrågor. Ei leder även Retail Market Roadmap Work Stream (RMR WS) som tagit fram en färdplan mot väl fungerande slutkundsmarknader för el och gas i alla medlemsländer år 2025. Arbetet utgår från en handbok som CEER publicerade 2017, som beskriver hur varje tillsynsmyndighet genom 25 mätbara kriterier själv kan avgöra hur väl den egna slutkundsmarknaden fungerar.

Resultat: Ei har under året deltagit aktivt i ett flertal av CEER:s arbetsgrupper.

Under året har CEER enats om gemensamma ståndpunkter för hur CEER vill att de europeiska el- och gasmarknaderna ska utvecklas under de kommande åren. Inom gasmarknadsområdet har bland annat följande rapport publicerats: *Position paper on the key regulatory requirements to achieve gas decarbonization*. Rapporten presenterar rekommendationer för omställningen till en mer fossilfri gasmarknad,

framväxt av ett regelverk för vätgas samt säkerställande av konsumenträttigheter. CEER har också tagit fram ett material om vätgas: *When and How to Regulate Hydrogen Networks* samt *Regulatory Treatment of Power-to-Gas*.

Vidare har Ei också deltagit i arbetet med flera rapporter på temat elmarknad, exempelvis *CEER Views on Electricity Distribution Network Development Plans* och rapporten *Report on Redispatching Arrangements in Europe against the Background of the Clean Energy Package Requirements*. Den sistnämnda rapporten beskriver olika metoder för så kallad omdirigering på elmarknaden som används inom EU och jämför dessa. CEER har också varit aktivt i arbetet med regelverket för nätinfrastrukturen inom EU, exempelvis genom att publicera *Position on Improving the Regulation on Guidelines for Trans-European Energy Networks*.

Nordisk samverkan inom flera områden

För att utveckla elmarknaden genomför de nordiska tillsynsmyndigheterna årligen en rad aktiviteter inom samarbetsorganisationen NordREG. Organisationen har också de nordiska energiministrarnas uppdrag att verka för att utveckla den nordiska elmarknaden. Inom NordREG finns samarbete för konsumentfrågor, nätregleringsfrågor, grossistmarknadsfrågor, förbrukarflexibilitet samt strategiskt arbete. Ei leder gruppen om konsumentfrågor (Retail Market Working Group), vars arbete syftar till att stärka kundernas ställning på de nordiska slutkundsmarknaderna för el. Ei leder även gruppen om förbrukarflexibilitet (Flexibility WG) och är medordförande i gruppen om nätverksreglering (Network Regulation WG).

Resultat: Under 2021 har Retail Market WG fortsatt följa implementeringen av datahubbar för information mellan elmarknadens olika aktörer i de nordiska länderna. Den årliga rapporten *Implementation of data hubs in the Nordic countries - Status Report 2021* som publicerades i november, beskriver hur långt arbetet kommit samt de funktionaliteter respektive datahubb kommer att ha. Gruppen har även ägnat stort fokus åt att kartlägga oschyssta affärsmetoder, vid försäljning av el med mera, ett växande problem i alla nordiska marknader.

Arbetsgruppen Network regulation (NRWG) har under året arbetat med implementeringen av Ren energipaketet. Arbetet har innefattat nätverksutveckling och flexibilitet i distributionsnätet. Gruppen har även utvecklat en gemensam nordisk uppfattning kring kostnadsreflektiva elnätstariffer. I Flexibility WG har olika frågor om förbrukarflexibilitet diskuterats. Gruppen har bland annat följt upp implementeringen och harmoniseringen av regler kring oberoende aggregatorer i Norden. Inom gruppen för grossistmarknadsfrågor (Wholesale & Transmission WG) har det fortsatta genomförandet av EU-regler samt den fortsatta utvecklingen av en välfungerande och effektiv nordisk grossistmarknad varit i fokus. Samverkan kring ett flertal ärenden, främst avseende CACM och EB, har ägt rum

under 2021. NordREGs arbete för 2021 sammanfattas i rapporten *NordREG Annual Report 2021*, vilken också kommer att redovisas för de nordiska energiministerna i början av 2022.

Egeninitierade uppdrag

Tariffutformning för ett effektivt utnyttjande av elnätet

Ei har under året fortsatt arbetet med projektet Tariffutformning för ett effektivt utnyttjande av elnätet för att ta fram föreskrifter för hur nättariffer ska vara utformade, ett arbete som inleddes 2019. En av de effekter som Ei vill uppnå med sitt arbete är korrekta prissignaler som gör att kunderna blir medvetna om sin förbrukning och kan agera utifrån det.

Resultat: En ny promemoria har publicerats under 2021, *Elnätstariffer – Statusrapport från teori mot verklighet (Ei PM2021:03)*. I promemorian har Ei analyserat metoder för att ta teorins prissignaler och kostnadsfördelning till en praktisk verklighet. Genom multikriterieanalys har olika egenskaper utretts som en nättariff och dess tariffkomponenter kan ha för att främja ett effektivt nätutnyttjande. Till den slutliga analysen när det gäller ekonomisk effektivitet, icke-diskriminering, transparens, enkelhet, förutsägbarhet och rimlighet har Ei tagit in synpunkter från aktörer i branschen på vilka konsekvenser den föreslagna metoden får i verkligheten.

Efter publiceringen av promemorian har Ei fortsatt arbetet för att ta fram föreskrifter för hur nättariffer ska vara utformade. Ett förslag på föreskrifter remitterades i december och arbetet planeras vara slutfört under första halvan av 2022.

Översyn av befintliga incitament i intäktsramsreglering

Ei arbetar med att utveckla regelverken kring incitament i intäktsramsregleringen inför 2024–2027 och en del handlar om att utveckla de befintliga incitamenten för kvalitet och/eller effektivt nätutnyttjande. När Ei utredde ändringar av incitamenten inför 2020–2023 undersökte Ei även två alternativa indikatorer till medellastfaktorn för att värdera hur jämn belastningen var. Ei kom fram till att fortsätta använda medellastfaktorn under 2020–2023 men att utreda vilken indikator för belastning som gav bäst måluppfyllnad på sikt.

Resultat: Översynen startades i början av 2021. Utredningsarbetet pågår och fortlöper under 2022. Ei hade inledningsvis en bred ingång i arbetet med översynen av befintliga incitament. Utredningsarbetet har kommit att fokusera framförallt på incitamentet för jämn belastning.

Ei lämnar förslag om digitaliserade årsrapporter

Varje år rapporterar Sveriges elnäts-, naturgas- och fjärrvärmeföretag in uppgifter om företagets verksamhet till Ei. Rapporteringen, av framför allt årsrapporter, är omfattande och av stor vikt eftersom uppgifterna används för uppföljning, tillsyn och som underlag till Ei:s beslut om intäktsramar. Det pågår ett arbete på Ei med att utveckla nya moderna IT-system och i samband med det har Ei uppmärksammat att det finns formkrav som utgör hinder för en digital hantering av årsrapporter och ansökan om olika koncessioner.

Resultat: Under 2021 har Ei i rapporten *Digital inlämning av uppgifter (Ei R2021:09)* lämnat förslag till regeringen om förändringar i regelverk där formkraven utgör ett hinder mot att lämna in handlingar i digital form. Ei föreslår att samtliga förordningsändringar träder i kraft den 1 januari 2022, eftersom det är angeläget att få de rättsliga förutsättningarna på plats för att fortsätta myndighetens digitaliseringsarbete och för att möta företagets efterfrågan om en effektivare handläggning. Rapporten avslutas med en konsekvensanalys där Ei belyser eventuella konsekvenser som förslagen kan leda till. Ei:s bedömning är att samtliga föreslagna förändringar innebär förenklingar som kommer leda till tids- och kostnadsbesparingar för både företagen och Ei.

Översyn av avgift för REMIT

Ei får ta ut två typer av avgifter för verksamheten enligt REMIT. Marknadsaktörer på grossistenergimarknaden i Sverige betalar avgifter till Ei som ska finansiera myndighetens arbete med registerhållning, marknadsövervakning och tillsyn av marknaden. Översyn av remitavgiften är ett projekt som syftar till att utvärdera nuvarande avgiftsmodells utformning, effektivitet och lämplighet med hänsyn till vad som driver kostnaderna för aktiviteterna som ligger till grund för avgiften. Samtliga av avgiftens tre delar inkluderas i projektet under benämningen remitavgiften. Ett förarbete till projektet inleddes 2018. Avgiften finns beskriven i förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden.

Resultat: Utredningsarbetet har pågått under våren 2021. Projektet har identifierat flera möjligheter att utveckla Ei:s process för fakturering utan att ändring i förordningen behövs, och arbetet under resten av 2021 har därför varit inriktat på det interna utvecklingsarbetet. Förslag på ändringar eller tillägg till förordningen ska fortsätta att utvärderas under 2022.

Ei föreslår regelverk för oberoende aggregatorer

EU:s elmarknadsdirektiv ställer krav på medlemsstaterna att införa regler som möjliggör för oberoende aggregatorer att agera på marknaden. Ett regelverk för oberoende aggregatorer ökar möjligheten för nya aktörer att komma in på marknaden och bidra till ett mer effektivt utnyttjande av elsystemet. Ei har under

våren lämnat sin rapport till regeringen kring de ändringar som behövs i svensk lag för att genomföra de nya europeiska reglerna. NordREG:s rapport, *A New Regulatory Framework for independent aggregation*, har varit en viktig utgångspunkt i Ei:s analysarbete. Regelbundna avstämningar har också skett med övriga nordiska energitillsynsmyndigheter.

Resultat: Ei har genomfört en fördjupad utredning av hur EU-regelverket om oberoende aggregering bör genomföras i ellagen, och presenterar den i rapporten *Oberoende aggregatorer: Förslag till nya regler för att genomföra elmarknadsdirektivet (Ei R2021:03)*. Rapporten innehåller förslag som möjliggör att aggregatorer kan agera oberoende, samtidigt som de tar ekonomiskt ansvar för de obalanser som aggregeringen kan orsaka. Förslagen innebär att förutsättningar skapas för ett harmoniserat regelverk för oberoende aggregering, i enlighet med NordREG:s förslag.

Oschyssta affärsmetoder

Ei har de senaste åren sett en ökning av antalet klagomål om oschyssta affärsmetoder och upplever att problematiken och utvecklingen är mycket allvarlig. Ei har därför under året drivit ett projekt för att utreda och föreslå åtgärder mot oschyssta affärsmetoder som används av elhandlare på den svenska elhandelsmarknaden. Målet med projektet är att ta fram åtgärdsförslag för att förbättra marknadens funktion, förbättra kundernas ställning och förhindra att elhandlare använder de affärsmetoder som bedöms vara mest problematiska för kunden.

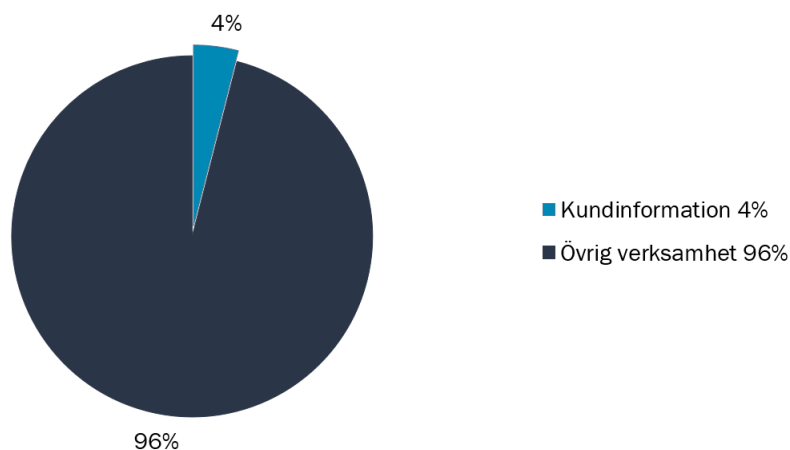
Resultat: Exempel på förbättringsåtgärder som projektet har tittat närmare på är behov av kompletterande lagstiftning, översyn av elmarknadens processer och branschinitiativ. Möten har hållits med bransch- och kundorganisationer samt berörda myndigheter för att utbyta kunskaper och ideer kring vilka förslag Ei ska arbeta vidare med. Åtgärdsförslagen kommer sammanfattas i en rapport i början av 2022.

Föreskrifter

Ei har under 2021 inte meddelat några nya föreskrifter och allmänna råd eller meddelat några ändringar av befintliga föreskrifter och allmänna råd som Ei förfogar över.

Kundinformation

Av Ei:s totala kostnad på 158 mnkr står verksamhetsgrenen för cirka 6 mnkr

Elhandelsmarknaden utvecklas hela tiden. Det tillkommer nya aktörer, nya typer av avtal och företag som erbjuder energitjänster av olika slag. Även nya regelverk nationellt och internationellt bidrar till förändringar av marknaden. Det nya europeiska regelverket Ren energi för alla kommer bland annat innebära förändringar gällande avtalsenliga rättigheter, avgifter i samband med byte av elhandlare, jämförelsesajter för elhandelsavtal samt information som ska finnas på alla fakturor.

För att marknaderna ska fungera är det viktigt att energikonsumenterna känner till regelverket och därmed har möjlighet att göra aktiva val. Enskilda konsumenter är därför en prioriterad målgrupp för Ei.

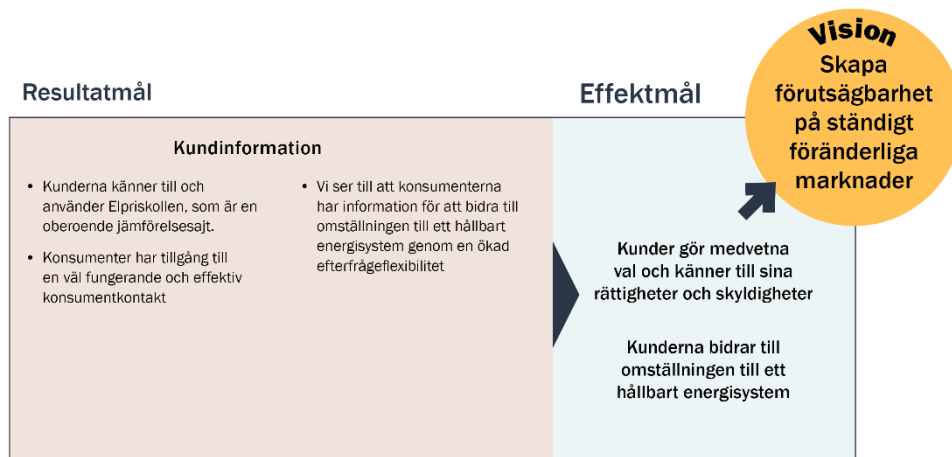
Ei:s uppdrag är bland annat att förklara hur marknaden och regelverket fungerar för att underlätta för konsumenter att jämföra elhandelsavtal och välja det som passar dem bäst. Detta görs bland annat genom den oberoende jämförelsesajten Elpriskollen för elhandelsavtal som drivs av Ei.

Ei ska, enligt instruktionen, även främja efterfrågefleksibilitet. Efterfrågefleksibilitet är idag en underutnyttjad resurs i elsystemet men en resurs som kan bidra till att lösa en del av utmaningarna i ett system med en stor andel variabel elproduktion. Efterfrågefleksibilitet kan till exempel bidra till att hantera de omfattande nätkapacitetsutmaningar som finns i exempelvis storstadsregionerna. I första hand handlar efterfrågefleksibilitet för hushållskunder om att välja tjänster och produkter

som automatiserar efterfrågejusteringar utifrån priser på elhandel och nätanvändning snarare än att kunderna manuellt ska justera sin förbrukning utifrån prisnivåerna. För att detta ska vara möjligt behöver marknaden för energitjänster utvecklas de kommande åren. Kundernas okunskap om efterfrågeflexibilitet gör det svårt för energitjänsteföretagen att komma in på marknaden. Om företagen måste informera om nyttan med att vara flexibel så är det i många fall inte lönsamt att träda in på marknaden. För att få genomslag av efterfrågeflexibilitet på kundsidan behöver elkunder ha tillräcklig information för att bidra till omställningen till ett förnybart energisystem.

Mål för 2021 inom kundinformation

I denna årsredovisning har Ei valt att bedöma resultatmålen utifrån hur väl aktiviteterna är genomförda. Aktiviteterna ligger till grund för att vi på sikt ska nå våra effektmål.

Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – kundinformation

Ei har formulerat effektmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. Nedan beskrivs hur Ei har arbetat under 2021 med aktiviteter och resultatmål för att åstadkomma en förflyttning i riktning mot effektmålen inom området.

Resultatmål – Kunderna känner till och använder Elpriskollen, som är en oberoende jämförelsesajt

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Genomföra informationsinsatser för att öka kännedomen om Elpriskollen hos företag med en förväntad årsförbrukning under 100 000 kWh.</p>	<p>1. Ei har genomfört riktade informationsinsatser mot Elpriskollens nya målgrupp. Antalet unika besökare har ökat kraftigt under 2021.</p> <p>Bedömning: Informationsinsatserna om Elpriskollen har haft en positiv effekt för att öka kännedomen om tjänsten och få fler konsumenter att göra aktiva och medvetna val.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>
<p>2. Arbeta för att framtidssäkra Elpriskollen i syfte att få jämförelseverktyget mer flexibelt i relation till marknads utveckling och kundernas behov av enkel och tillförlitlig information.</p>	<p>2. Ei har tagit fram ett förslag till hur Elpriskollen ska utvecklas under 2022 för att bättre hjälpa varje besökare att hitta ett elavtal som hen är långsiktigt nöjd med.</p> <p>Bedömning: I och med förändringen kommer Elpriskollen i högre grad än tidigare att uppfylla myndighetens mål om medvetna kunder som känner till sina rättigheter och skyldigheter.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>

Resultatmål – Konsumenter har tillgång till en väl fungerande och effektiv konsumentkontakt

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Löpande frågehantering om energimarknaderna från allmänheten via telefon, e-mail och webb (Kundo).</p>	<p>1. Konsumentkontakt besvarar 75 procent av kontakterna inom en arbetsdag och 97 procent av kontakterna inom fem arbetsdagar. Konsumentkontakt identifierar också frågor och tar emot anmälningar som kan ligga till grund för tillsyn. Vid frågor som inte ingår i Ei:s ansvarsområde ges vägledning till rätt organisation.</p> <p>Bedömning: Konsumentkontakt är en effektiv kanal in i organisationen för att besvara konsumentfrågor och syftar till att göra det lättare för konsumenterna att få svar på sina frågor och bidrar till att konsumenterna ska förstå sina rättigheter och kunna göra aktiva val.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Förstudie som kartlägger helhetsbilden av informationskanaler som kopplar till Konsumentkontakt (Kundo, kundinformations-sidor på Ei:s webb m.m.) och åtgärder till följd av genomlysningen så att dessa på ett planerat sätt speglar aktuella kundfrågor och problemställningar.</p>	<p>2. För att konsumenterna ska få bättre tillgång till en fungerande och effektiv konsumentkontakt har informationskanalerna setts över.</p> <p>Bedömning: Översynen syftar till att göra det lättare för konsumenterna att få svar på sina frågor och bidrar till att konsumenterna ska förstå sina rättigheter och kunna göra aktiva val.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>
<p>3. Årlig uppdatering av Energikonsumenternas checklista.</p>	<p>3. Checklistan har setts över under året och bland annat har länkar uppdaterats och komplettering skett med hänvisning till konsumentforumet Kundo.</p> <p>Bedömning: Checklistan där konsumenter kan få svar på frågor bidrar till att stärka konsumenternas ställning på energimarknaderna.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>

Resultatmål – Vi ser till att konsumenterna har information för att bidra till omställningen till ett hållbart energisystem genom en ökad efterfrågefleksibilitet

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Inom ramen för EFFEKT-dialogen genomföra en förstudie som studerar metoder som identifierar kunders uppfattning och drivkrafter kopplat till frågor som rör energimarknadernas utveckling</p>	<p>1. Förstudien är genomförd och resultatet har presenterats i konsultrapporten <i>Metoder för kunddialog</i>.</p> <p>Bedömning: Förstudiens resultat ger förutsättningar för att tillämpa metoder för kunddialog i praktiken och därigenom stärka kundernas ställning och bidra till ökad efterfrågefleksibilitet.</p> <p>Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
2. ISGAN Annex 9 "Flexibility Markets", Consumer Focused Flexibility. Ei:s leveranser innefattar: a) att ta fram faktablad (3 st) inom områdena mätning, tariffer och aggregatorer b) att genomföra en internationell workshop.	2. Ei har levererat tre informationsblad till ISGAN Annex 9 där Ei också har lett arbetet som fokuserar på hur kunden kan bidra till efterfrågefleksibilitet. Den internationella workshopen som var planerad att hållas under 2021 kommer hållas i början av 2022. Bedömning: Genom att Ei inom ramen för ISGAN har lett arbetet som fokuserar på hur kunden kan bidra till efterfrågefleksibilitet främjas kundernas möjligheter att kunna göra medvetna val. Effektmål: Kunder gör medvetna val och känner till sina rättigheter och skyldigheter

Prestationer och jämförelser

Här beskrivs de uppdrag och prestationer inom verksamhetsgrenen kundinformation som myndigheten har lagt mest tid på under året. I tabellen har Ei valt att jämföra de prestationer som är desamma som föregående år för att få jämförbarhet.

Tabell 3 Jämförelse av prestationer kundinformation 2019–2021*

Prestationer Kundinformation	Volym 2021	Kostnad 2021 tkr	Volym 2020	Kostnad 2020 tkr	Volym 2019	Kostnad 2019 tkr
Konsumentkontakt	1 550	2 468	1 504	2 502	1 454	2 521
Elpriskollen		2 836		1 520		2 943

*Volymuppgifterna i tabellen avser avslutade ärenden i Ei:s ärendehanteringssystem.

Förklaring volym och kostnad i tabellen ovan

Antalet frågor och klagomål från allmänheten via telefon och e-post till Ei:s Konsumentkontakt är ungefär detsamma som föregående år. Många konsumenter söker även svar på sina frågor via Kundo, som är ett webbaserat forum. Under 2021 hade Kundo 28 501 sidvisningar i jämförelse med 21 594 sidvisningar 2020.

Under året har ett stort arbete gjorts med att göra Elpriskollen mer användarvänlig för besökaren. Med ett ökat antal avtalstyper på Elpriskollen har besökarens behov av vägledning genom sajten ökat. Ei har arbetat fram ett förslag till ny utformning av sajten som bättre ska möta detta behov. Ei har under året även genomfört informationsinsatser i syfte att öka kännedomen om jämförelsesajten och i strävan att få fler konsumenter att göra medvetna val och få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter. Det har inneburit att antalet unika besökare ökat från cirka 188 000 under 2018 till 305 000 under 2021. Den ökade kostnaden mellan 2021 jämfört med 2020 i tabellen är främst hänförlig till detta arbete.

Exempel på årets prestationer

Konsumentkontakt fångar upp frågor om el-, gas- och fjärrvärmemarknaderna

Konsumentkontakt är en funktion som bland annat arbetar med att svara på frågor och ta emot klagomål från i första hand konsumenter (privatpersoner) om hur el-, gas- och fjärrvärmemarknaderna fungerar och vilka regler som gäller. Målet med verksamheten är att konsumenterna ska förstå sina rättigheter och kunna göra aktiva val. Syftet är också att vara en effektiv kanal in i organisationen för att besvara konsumentfrågor. Det är viktigt för Ei:s arbete att fånga upp tips och frågor från energikunder för att få en bild av de problem som de upplever. Frågor och klagomål ligger ofta till grund för Ei:s tillsynsinsatser och kan ge input till regelutveckling. Konsumentkontakt besvarar också årligen ett mindre antal frågor och klagomål från företag och organisationer.

En stor del av Konsumentkontakts arbete sker via telefon och e-post.

Konsumentkontakt använder också webbverktyget Kundo. Det innebär att konsumenter kan ställa frågor eller leta svar på tidigare ställda frågor direkt via webben.

Ei samverkar med Konsumentverket och flera andra myndigheter i upplysningstjänsten Hallå konsument. Upplysningstjänsten är opartisk och ska underlätta för konsumenter att få svar på olika frågor.

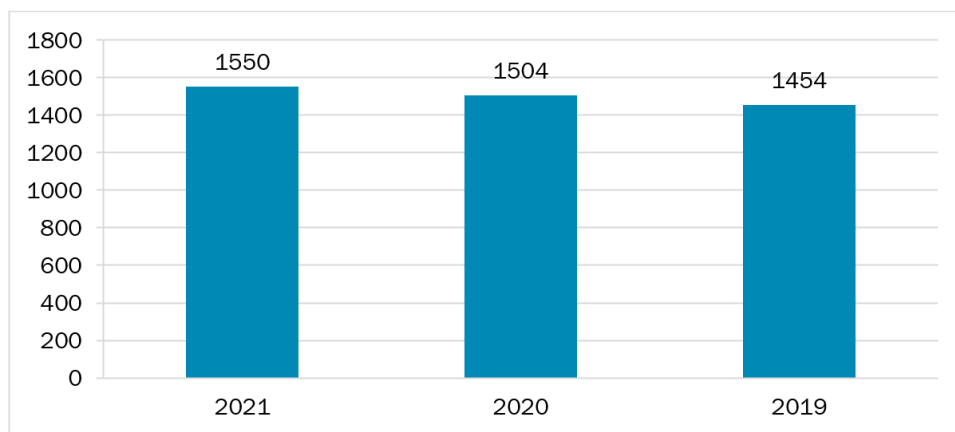
Resultat: Under 2021 tog Konsumentkontakt emot 1 550 frågor och klagomål. Av dem togs 551 emot via telefon, 614 via e-post, 374 via Kundo och 11 frågor och klagomål kom via brev och andra kanaler.

Under 2021 har nära hälften (754) av alla klagomål och frågor från konsumenter handlat om elnätet medan en tredjedel (521) av frågorna har handlat om elhandel. 137 ärenden har handlat om frågor/klagomål som rör Elpriskollen. Det är ovanligt att konsumenter vänder sig till Ei med frågor om gasnät, gashandel och fjärrvärme.

När det gäller klagomål som rör elnätet så är det särskilt elnätsavgifterna, nyanslutningsavgifterna och att vissa elnätsföretag har lång anslutningstid som konsumenterna har klagat på. Framför allt är det generella klagomål om nivån på elnätsavgifterna som har dominerat, men även klagomål på elnätsavgifternas uppbyggnad är vanliga och klagomål mot Ei:s reglering. Utöver detta har Ei fått många frågor om icke koncessionspliktiga nät, det vill säga vilka anläggningar som är undantagna från kravet på nätkoncession, ofta i samband med en anslutning av egenproduktion, och hur det är tillåtet att dela och överföra energin mellan olika fastigheter.

När det handlar om elhandel är det särskilt klagomål om oschyssta affärsmetoder och avtalsvillkor som har fortsatt att dominera. De vanligaste exemplen på konkreta klagomål inom dessa kategorier är missnöje vid telefonförsäljning och negativa säljmetoder. Missnöje vid telefonförsäljning handlar oftast om att försäljaren har varit påstridig och forcerat fram ett avtalstecknande. Negativa säljmetoder kan exempelvis handla om att kunden inte anser sig ha ingått ett avtal på giltiga grunder, till exempel inte tackat ja till ett erbjudande eller varit medveten om att ett nytt elhandelsavtal har tecknats. Företag som definierar sig som förmedlare av elavtal har under året skapat problem på marknaden främst genom negativa och i vissa fall till och med bedrägliga säljmetoder. Det har fått allvarliga konsekvenser för kunderna i form av bland annat höga brytavgifter och hot om fränkoppling, som ibland verkställs trots att fordran är tvistig. Det har även kommit in klagomål att vissa utpekade elhandlare inte har meddelat kunderna att deras avtal är på väg att löpa ut, vilket har medfört att kunderna har hamnat på dyra tillsvidareavtal innan detta har upptäckts. Utöver detta så har det under hösten kommit in ett antal klagomål på det höga elpriset. Konsumenterna tycker det är orättvist att de i elområde 4 ofta får betala mer för elen än i övriga elområden och de vill att Ei som myndighet ska reglera elpriserna. De vill även förstå vad som påverkar elpriserna och varför Sverige exporterar el när de uppfattar att det är elbrist i landet.

Figur 1 Antal frågor och klagomål

Konsumentkontakt startade under våren ett projekt som syftar till att inventera och genomlysna de olika informationskanalerna som Konsumentkontakt använder sig av i sin kommunikation. Målet med projektet är att ta fram en nulägesbeskrivning med en kartläggning av kanaler och användningsområden. Projektet ska även utvärdera vilka kanaler som ska användas och hur. För de kanaler som Konsumentkontakt väljer att jobba vidare med ska en kanalplan upprättas med specifikation av syfte, mål, målgrupp, användningsområde och kommunikationsmål. Den första fasen i arbetet (kartläggning) har slutförts under 2021.

Elpriskollen

För att stärka konsumenternas ställning på elmarknaden erbjuder Ei Sveriges enda oberoende jämförelsesajt, Elpriskollen, där konsumenterna kan jämföra priser och villkor på de vanligaste avtalen från samtliga elhandelsföretag. Cirka 10 procent av Sveriges 5,5 miljoner elkunder bytte elhandelsföretag 2020 och en jämförelsesajt gör det lättare att överblicka utbudet och välja ett bra elavtal.

Ökad kännedom om Elpriskollen

Ei har under de senaste åren arbetat aktivt för att fler konsumenter ska hitta till Elpriskollen. Ei anser att Elpriskollen har en viktig funktion, något som förstärks ytterligare i det nya omarbetade elmarknadsdirektivet (artikel 14 om jämförelseverktyg). Den nya lagstiftningen innebär dels högre krav på kvaliteten på sajten, dels att Elpriskollen utvidgas till att även visa elavtal för näringsidkare med en förbrukning upp till 100 000 kWh per år.

Resultat: Informationsinsatsen om Elpriskollen har haft en positiv effekt och antalet unika besökare har ökat från drygt 60 000 under 2015 till runt 305 000 under 2021. Arbetet för att öka kännedomen om Elpriskollen kommer att fortsätta även under 2022.

Utveckling av Elpriskollen

I maj 2020 infördes timavtal på Elpriskollen och i mars 2021 infördes avtal för småföretag samt ytterligare tre fastprisavtal med korta bindningstider för privatpersoner. Förändringarna genomfördes för att leva upp till ny EU-lagstiftning.

Samtidigt har sajten under 2020 och inledningen av 2021 haft en hel del tekniska problem. Under våren 2021 startades därför projektet Framtidssäkra Elpriskollen med syftet att effektivisera arbetet, se över innehållet på sajten, utvärdera den tekniska plattformen och ta fram en långsiktig plan för utveckling under åren 2022 till 2024.

Inom ramen för projektet har Ei sett över innehållet på sajten och föreslagit förändringar som ska göra sajten mer användarvänlig och relevant för besökaren. Ei har även tagit fram en vision med vägledande principer som ska gälla under de närmaste åren.

Resultat: I slutet av 2021 har Ei tagit fram ett förslag på hur Elpriskollen ska utvecklas under 2022. Genom utvecklingen av Elpriskollen uppfyller jämförelseverktyget i ännu högre grad rollen av att vara en viktig kanal för att nå kunderna och lämna oberoende information i syfte att bidra till att kundernas medvetenhet om sina rättigheter och valmöjligheter ökar.

Konsultstudie – Metoder för kunddialog

Inom ramen för EFFEKT-dialogen har Ei under året med hjälp av konsultföretaget DNV undersökt hur kunderna kan involveras i diskussionerna om energimarknadernas utveckling.

Resultat: Resultatet av studien har presenterats i konsultrapporten *Metoder för kunddialog*. Rapporten innehåller bland annat en kartläggning av hur myndigheter i andra länder, både inom och utanför Europa, går till väga för att ta reda på vad kunderna tycker i olika frågor. Flera länder arbetar systematiskt med kunddialog på energimarknaderna och i rapporten ges exempel på ett antal metoder som används. Det påpekas att det kan vara svårt för en myndighet att välja en enda metod för kunddialog. Istället kan olika metoder behöva användas vid olika frågeställningar, beroende på syfte och mål. Ei kommer under 2022 att titta närmre på de beskrivna metoderna och hur de skulle kunna användas.

Intern verksamhetsstyrning

Enligt myndighetsförordningen (2007:515) ska varje myndighetsledning se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Ei arbetar kontinuerligt med att förbättra och utveckla processer och rutiner för att leva upp till kraven.

De senaste åren har Ei fått allt fler arbetsuppgifter, framför allt relaterade till utvecklingen på energimarknaderna och inom det europeiska samarbetet. Ei har även en viktig roll i framtidens energiförsörjning.

För att möta utmaningarna krävs att Ei kan knyta till sig medarbetare med rätt kompetens och att rörligheten ligger på en sund nivå. Under 2021 har personalomsättningen ökat något och ligger nu på 9,1 procent vilket kan jämföras med staten som helhet där rörligheten är 10,4 procent.

För att klara den framtida kompetensförsörjningen har Ei inom området intern verksamhetsstyrning satt upp ett antal mål som handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Mål för 2021 inom intern verksamhetsstyrning

I denna årsredovisning har Ei valt att bedöma resultatmålen utifrån hur väl aktiviteterna är genomförda. Aktiviteterna ligger till grund för att vi på sikt ska nå våra effektmål.

Effekt- och resultatmål samt aktiviteter 2021 – intern verksamhetsstyrning

Ei har formulerat effektmålen på ett sätt som gör att de ska kunna användas och vara aktuella under ett antal år framåt. Nedan beskrivs hur Ei har arbetat under 2021 med aktiviteter och resultatmål för att åstadkomma en förflyttning i riktning mot effektmålen inom området.

Resultatmål – Vi stimulerar/uppmuntrar ett aktivitetsbaserat arbetssätt som ger möjligheter att arbeta effektivt

Aktivitet 2021	Bedömning
1. Förädla myndighetens arbetssätt post corona.	<p>1. Riktlinje för distansarbete har beslutats. Riktlinjen sammanfattar bland annat arbetssättet post corona.</p> <p>Bedömning: Att medarbetare ges möjlighet att lösa sin uppgift på olika platser inom eller utanför kontorets lokaler underlättar för medarbetare, ger en bra arbetssituation och bidrar till effektivitet utifrån både verksamhetens och medarbetarens behov.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Fortsatta utbildningsinsatser kring våra digitala verktyg.</p>	<p>2. Under året har utbildningar genomförts, bland annat om diariesystemet iipax one som har fått nya funktionaliteter. Myndighetens superanvändargrupper som finns för Teams och Sharepoint har löpande jobbat med att föra ut kunskap i organisationen.</p> <p>Bedömning: Genom kompetenshöjande insatser i Ei:s digitala verktyg ges medarbetarna möjlighet att arbeta effektivt.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Resultatmål – Våra medarbetare är engagerande, utvecklas och utmanas

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>1. Fortsätta att utveckla den interna projektprocessen i syfte att vi ska utforska fler agila metoder i våra arbetssätt och att vi ska använda oss av ett tillitsbaserat ledarskap och medskapande medarbetarskap i praktiken.</p>	<p>1. Under året har Ei:s projektprocess vidareutvecklats. Exempel på aktiviteter under 2021 har varit att ta fram agila arbetsmetoder, projektstöd kopplat till klarspråk och tillgänglighet, workshops för medarbetare i projekt samt uppdatering av projekthandboken för att spegla det tillitsbaserade ledarskapet, medskapande medarbetarskapet och det agila arbetssättet.</p> <p>Bedömning: Genom utvecklingen av projektprocessen införlivas ett mer tillitsbaserat arbetssätt och ett värdegrundsbaserat ledarskap inom hela myndigheten och medarbetare ges möjligheter att växa och ta ansvar vilket bidrar till målet om att utveckla och behålla myndighetens medarbetare.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
2. Projekt attraktiv arbetsgivare	<p>2. Inom ramen för projektet har fem utvecklingsspår identifierats och varje spår har bearbetats för att utveckla Ei:s arbetssätt inom olika områden. De principer som lagts fast har arbetats in i Ei:s kompetensförsörjningsstrategi. Projektet har synliggjort utvecklingsmöjligheter med tydlighet kring yrkesroller och funktionsuppgifter samt möjligheter till praktik och inlån. Vidare har metodstöd för utvecklingssamtal utarbetats liksom ett tillvägagångssätt för öppenhet och transparens kring bemanning av uppdrag och arbetsuppgifter som är utvecklande att arbeta med, den så kallade resursportalen. Under slutet av 2021 gick Ei med i Partsrådets program Kollektiv förmåga och en inledande workshop hölls. Ei har utsett projektledare och projektmedlemmar har tillsatts. Programmet kommer pågå till oktober 2022.</p> <p>Bedömning: Fokus i projektet har fortsatt varit att trygga myndighetens kompetensförsörjning genom att vara en attraktiv arbetsgivare för befintliga och tillkommande medarbetare.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Resultatmål – Vi attraherar nya kompetenta medarbetare

Aktivitet 2021	Bedömning
1. Fortsätta att utveckla arbetsgivarerbjudandet och i det sammanhanget även den interna och externa kommunikationen. Särskilt beakta området i externwebbsprojektet och lansera en ny webb. Fortsätta att utveckla området när den nya webben är på plats.	<p>1. En ny externwebb har lanserats och området har lyfts fram på de nya omarbetade Jobba på Ei-sidorna. Efter lansering har information som förklarar mer om vad Ei erbjuder utvecklats. Ei har också jobbat kontinuerligt med att i olika kanaler marknadsföra specifika tjänster. Internt har Ei bland annat jobbat med medarbetarintervjuer och kommunikation i det interna attraktiv arbetsgivare-projektet</p> <p>Bedömning: Aktiviteterna ska bidra till att Ei kan attrahera och rekrytera kompetenta medarbetare, och till att Ei stärker sitt arbetsgivarvarumärke.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
2. Samarbete med högskolor och universitet för att knyta kontakter med studenter som potentiellt kan bli framtida medarbetare.	<p>2. Ei har genomfört de aktiviteter som var planerade inom ramen för studentsatsningen 2021. Bland annat har Ei deltagit på studentmässor, hållit en gästföreläsning och genomfört en uppsatstävling.</p> <p>Bedömning: Aktiviteterna har förhoppningsvis bidragit till att kunna attrahera och rekrytera kompetenta medarbetare, och att Ei stärkt sitt arbetsgivarvarumärke.</p> <p>Effektmål: Vi arbetar ständigt för att behålla och utveckla våra kompetenta och engagerade medarbetare.</p>

Resultatmål – Vi ger ett operativt och strategiskt stöd med god service

Aktivitet 2021	Bedömning
1. Utveckla stödet kring verksamhetsplanering, mål och verksamhetsuppföljning, både på övergripande nivå och på avdelningsnivå.	<p>1. Under 2021 har ett arbete med att utveckla stödet kring verksamhetsplanering, verksamhetsuppföljning och mål pågått. Perioduppföljningarna har utvecklats och processen för årsredovisning har kalibrerats. Utvecklingen har dock till största del fokuserat på en överyn av Ei:s målstruktur och avdelningarnas arbete med målsättning och måluppföljning, bland annat genom informationsinsatser och workshops på avdelningarna, ett arbete som fortsätter under 2022.</p> <p>Bedömning: Ett samordnat stöd i processerna för verksamhetsplanering, uppföljning och mål ger förutsättningar för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivt.</p> <p>Effektmål: Verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, och vårt arbete bidrar till att Ei fullgör sina uppdrag och når sina mål.</p>

Aktivitet 2021	Bedömning
<p>2. Ta fram förenklade verktyg som ger stöd i chefernas arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet.</p>	<p>2. Ei har under 2021 jobbat med att ta fram förenklade verktyg för det systematiska arbetsmiljöarbetet. I början av 2022 beräknas arbetet vara färdigt för att kunna starta implementeringen.</p> <p>Bedömning: De nya verktygen syftar till att underlätta arbetet med arbetsmiljöfrågor så att det kan bedrivas mer effektivt och samtidigt säkra att det följer gällande rätt.</p> <p>Effektmål: Verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, och vårt arbete bidrar till att Ei fullgör sina uppdrag och når sina mål.</p>
<p>3. Införa ny funktion för att kunna publicera handlingar i e-diariet</p>	<p>3. En ny funktion för att publicera handlingar i e-diariet har införts under 2021.</p> <p>Bedömning: Syftet med den nya funktionen är att ge en bättre service utåt gällande utlämnande av vissa handlingar samt att få en mer effektiv hantering internt.</p> <p>Effektmål: Verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, och vårt arbete bidrar till att Ei fullgör sina uppdrag och når sina mål.</p>
<p>4. Lansera en ny externwebb och fortsätta arbetet med förbättring och innehållsutveckling efter lansering.</p>	<p>4. En ny externwebb har lanserats och utveckling har fortsatt sedan dess. En webbstrategi har tagits fram och i slutet av året gjordes en webbenkät som ska ligga till grund för utveckling 2022.</p> <p>Bedömning: Den nya webben bidrar i hög grad till effektmålet. Tydlig vägledande information som är lätt att hitta bidrar bland annat till effektivitet i verksamheten.</p> <p>Effektmål: Verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, och vårt arbete bidrar till att Ei fullgör sina uppdrag och når sina mål.</p>

Organisation

Ledning

Generaldirektör för Ei är Anne Vadasz Nilsson. Ställföreträdande generaldirektör är Tony Rosten som även är avdelningschef. Ledningsgruppen består av generaldirektören och avdelningscheferna. Ledningsgruppen möts en gång i veckan.

För att dela information inom myndigheten arrangeras ett gemensamt informationsmöte för hela myndigheten en gång i månaden (fikaforum). Där berättas bland annat om nya projekt, beslut och andra frågor som berör eller är intressanta för alla på myndigheten. Fikaforum är ett komplement till andra

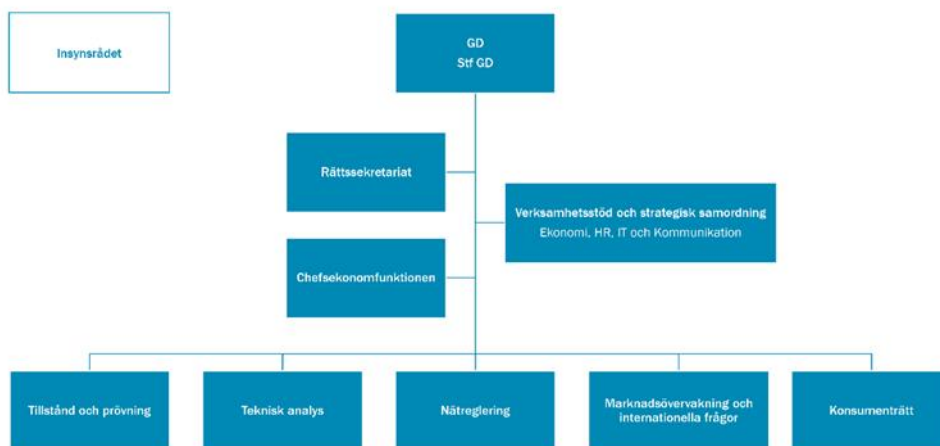
interna kommunikationskanaler som exempelvis avdelningsmöten och kommunikation via intranätet. Till följd av coronapandemin har fikaforumen genomförts helt digitalt under 2021. Ei har även under 2021 fortsatt med det digitala mötesforum där generaldirektören varannan vecka informerat kring coronapandemin, och vilka åtgärder Ei tagit med hänsyn till rådande läge, men även om olika aktuella verksamhetsfrågor.

Insynsrådet

Enligt Ei:s instruktion ska det finnas ett insynsråd. Insynsrådet finns för att ha insyn i verksamheten och ge myndighetschefen råd, men har inga beslutsfunktioner. Ordförande för insynsrådet är Ei:s generaldirektör. Rådet sammanträdde vid tre tillfällen under 2021.

Medlemmar i Ei:s insynsråd 2021 är Gunnar Westling, ekonomie doktor, Anna Wolf, doktor i energisystem, Björn Sandén, professor, Sara Emanuelsson, senior politisk rådgivare och ansvarig EU-frågor, Monica Haider, riksdagsledamot, Emma Wiesner, Europaparlamentariker, och Larry Söder, riksdagsledamot.

Figur 2 Organisationsschema Ei 2021

Medarbetare

Den första januari 2021 arbetade 155 medarbetare varav 92 kvinnor och 63 män på Ei och vid årets slut var antalet anställda 163 varav 100 kvinnor och 63 män. Medelåldern är 42 år för både kvinnor och män.

I december beslutades om nya riktlinjer för distansarbete som kommer att gälla från årsskiftet 2021/2022. För att kunna möta ett alltmer komplext uppdrag arbetar Ei tillitsbaserat och utgår från att alla vill och kan prestera. Ei arbetar aktivitetsbaserat vilket innebär att medarbetarna väljer var de arbetar utifrån de aktiviteter och uppgifter de har under en dag. Att medarbetare ges möjlighet att lösa sin uppgift på olika platser inom eller utanför kontorets lokaler underlättar för

medarbetare, ger en bra arbetssituation och bidrar till effektivitet utifrån både verksamhetens och medarbetarens behov.

Enligt två regeringsuppdrag från 2020 ska myndigheten ställa praktikplatser till förfogande åt Arbetsförmedlingen under åren 2021–2023. Under 2021 har Ei på grund av coronapandemin inte kunnat ta emot några praktikanter då alla medarbetare arbetat hemifrån större delen av året.

Tabell 4 Antal anställda inkluderat tjänstlediga

Kön	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Kvinnor	100	89	78
Män	63	63	56
Summa	163	152	134

Friskvård och hälsa

Alla medarbetare på Ei har tidigare erbjudits en friskvårdstimme per vecka. Medarbetarna erbjuds också friskvårdsersättning. Under hela 2021 har friskvårdstimmarna varit utökade till två timmar per vecka för att förebygga ohälsa under perioden då medarbetarna arbetat hemifrån till följd av coronapandemin.

Under 2021 tog medarbetarna ut 81 procent av de möjliga friskvårdstimmarna. Friskvårdsersättning nyttjades av 119 medarbetare som i genomsnitt tog ut 2 670 kronor/person.

Eftersom alla medarbetare har arbetat hemma under pandemin har frågan om fysisk arbetsmiljö liksom förra året varit aktuell. Ei bjöd därför in medarbetare till seminariet *Jobba hemma och säkra din fysiska arbetsmiljö* där en ergonom från företagshälsovården Previa gav råd om hur medarbetaren själv kan skapa en fungerande och hälsofrämjande fysisk arbetsmiljö hemma. 52 medarbetare deltog på utbildningen.

Ei har under året genomfört tre pulsmätningar i syfte att säkra att arbetsmiljön under coronapandemin, sett ur olika aspekter, är fungerande. Ledorden för pulsmätningen är flexibilitet, enkelhet och öppenhet. Metoden och arbetet med resultatet ska hållas på en lätthanterlig nivå. Tanken är att få snabb återkoppling om hur Ei har det i olika frågor, skapa sammanhållning och fortsätta dialogen kring viktiga frågor och svar som kommer upp. De teman som har mätts är sociala kontakter, tillgänglighet, arbetssituation.

Att vara utsatt för våld i en nära relation medför stora konsekvenser för en persons hälsa och arbetsliv. Ämnet har fått ökat fokus under pandemin och kunskap lyfts fram som en förutsättning för att se, våga fråga och agera. För att bidra till ökad

kunskap om detta erbjöd Ei alla medarbetare en utbildning som bestod av sex korta lektioner och en utvärdering som skickades ut via e-post till alla medarbetare. Cirka 60 procent av medarbetarna valde att genomgå kursen.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron på myndigheten ligger på 2,0 procent av den totala arbetstiden, vilket är en minskning från 2020 års siffra som var 2,5 procent.

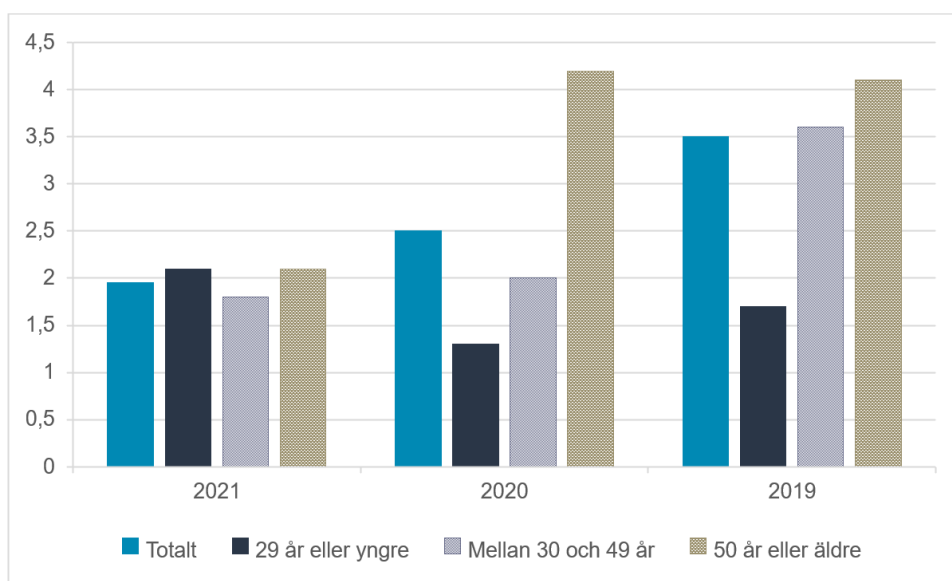
Tabell 5 Sjukfrånvaro med minst 60 dagar av total sjukfrånvaro, redovisad i procent

Sjukfrånvaro	2021	2020	2019
Totalt	22,5	51,7	42,0

Tabell 6 Sjukfrånvaro av total arbetstid per kön redovisad i procent

Sjukfrånvaro	2021	2020	2019
Kvinnor	2,6	3,9	4,9
Män	0,9	0,7	1,6
Totalt	2,0	2,5	3,5

Figur 3 Sjukfrånvaro i procent av total arbetstid per åldersgrupp

Jämställdhet

Ei strävar efter en jämn könsfördelning på alla nivåer i organisationen och inom alla yrkesgrupper. Andelen kvinnor på myndigheten är 61,3 procent och andelen män är 38,7 procent vid utgången av 2021. Skillnaden har fortsatt öka då fler kvinnor söker och får arbete på Ei.

Fördelningen i ledningsgruppen är 56 procent kvinnor och 44 procent män, bland myndighetens avdelningschefer är fördelningen 50 procent kvinnor och 50 procent män och bland myndighetens enhetschefer är fördelningen 80 procent kvinnor och 20 procent män. Det finns också ett arbetssätt på avdelningarna där fördelningen av exempelvis projektledarroller fördelas jämnt mellan könen. I början av året gjordes en lönekartläggning. Den partssammansatta arbetsgruppen fann inte några osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män i sina analyser.

Ei har en riktlinje för att förebygga diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. I riktlinjen beskrivs hur myndigheten arbetar för att motverka alla former av diskriminering på arbetsplatsen och det finns även en handlingsplan med aktiviteter som ska genomföras. Ämnet tas upp med alla nyanställda i samband med introduktionsutbildningen.

Under året har chefer inom Ei getts möjlighet att delta i en digital introduktionskurs i jämställdhetsintegrering. Kursen hölls av Jämställdhetsmyndigheten och syftet var att ge grundläggande kunskap om Sveriges jämställdhetspolitik, jämställdhetsintegrering som strategi och om chefens roll i relation till jämställdhetspolitiken och jämställdhetsarbete.

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt jämställdhetsproblem och att det ska upphöra är ett av Sveriges sex jämställdhetspolitiska delmål. Som beskrivs i avsnittet Friskvård och hälsa har Ei:s medarbetare getts möjlighet till utbildning inom ämnet för att öka kunskapen.

En översyn av rekryteringsprocessen där Ei kartlägger mål och åtgärder som kan synliggöra och förbättra myndighetens jämställdhetsarbete är genomförd. Inledningsvis inriktar Ei sig främst på två kvinnodominerade grupper, administratörer och enhetschefer.

Ei har många kvinnor i ledande positioner. Så ser det inte ut i energibranschen i stort. Genom att medverka som talare i olika sammanhang och delta i externa nätverk tar Ei position i energifrågorna och hoppas därmed kunna vara en förebild och inspirera fler kvinnor att söka sig till energibranschen.

Utvecklingsmöjligheter

Myndighetens möjligheter till god kompetensförsörjning är avgörande för att uppfylla målen. Kompetensutveckling är en viktig fråga för Ei och i medarbetarsamtalen fångas varje medarbetares behov av kompetensutveckling upp. Med utgångspunkt i dessa samtal har utbildningar genomförts både med extern och intern utbildningsanordnare.

Utbildningskatalogen har utökats med nya kurser för året: att möta media, presentationsteknik och retorik samt att facilitera möten och workshops. Sedan tidigare erbjuds kurser inom ämnen som effektivisera din arbetstid, projektarbete, förvaltningsjuridik samt utbildningar anordnade av CEER eller av RiS (Rörlighet i staten). Obligatoriska utbildningar för nyanställda är introduktionsutbildning och kurs i klarspråk. Utbildningar i Ei:s egen regi eller i Ei:s konsulterers regi har under 2021 fortsatt genomföras digitalt till följd av coronapandemin.

För myndigheten är nätverk en viktig källa för kunskapsutbyte. Ei är bland annat aktiv i samarbetet RiS där medarbetare på Ei har deltagit i olika yrkesnätverk och deltagit i utbildningarna introduktion till statstjänstemannarollen, leda utan att vara chef samt olika mentorskap. Under 2021 har RiS infört ett nytt mentorskapsprogram, där Ei har varit drivande, med ett omvänt mentorskap där en junior medarbetare vägleder en mer erfaren senior medarbetare. I det internationella arbetet medverkar Ei i flera olika arbetsgrupper inom bland annat organisationerna CEER, ACER och NordREG, vilket ger möjlighet till erfarenhets- och kunskapsutbyte med kollegor i andra europeiska länder.

Samarbete med universitet och högskolor

Sedan flera år tillbaka har Ei arbetat med att synliggöra myndigheten som en framtida arbetsgivare för blivande ingenjörer, ekonomer och jurister och knyta kontakt med forskare på universitet och högskolor. Ei deltar även som arbetslivsföreträdare i lärosätessgranskningar som syftar till att tillse att utbildningar är användbara och utvecklar studenter och doktoranders beredskap att möta arbetslivet.

Under 2021 har medarbetare från Ei medverkat på arbetsmarknadsmässor på olika universitet och högskolor. För fjärde året i rad utlyste Ei också en uppsatstävling som riktar sig till studenter som skrivit om ämnen som berör Ei:s verksamhet. Tävlingen hade tretton deltagare och den totala prissumman på 30 000 kronor fördelades på ett förstapris, ett andrapris och ett tredjepris.

Tillitsbaserad styrning

Tillitsbaserad styrning syftar till att minska onödig kontroll och istället lägga mer fokus på det verkliga uppdraget och bättre ta tillvara medarbetarnas kompetens. Sedan 2018 arbetar Ei med tillitsbaserad styrning utifrån regeringens Tillitsdelegation och under året har en färdplan tagits fram. Färdplanen innehåller ett antal aktiviteter som syftar till att hålla Ei:s arbete med tillitsbaserad styrning och ledarskap levande. Exempel på aktiviteter som genomförts 2021 är diskussioner i ledningsgruppen, på chefsforum och på avdelningsmöten. Andra aktiviteter i färdplanen är att introduktionsutbildningen för nyanställda har kompletterats med ett pass om tillitsbaserad ledning och styrning och att information om arbetssättet lagts in i rekryteringsprocessen. En förändring i

arbetsätt som har skett under året är att fler beslut tas på avdelningarna efter att delegationsordningen har uppdaterats. Tillitsfrågorna tas även upp i parallella projekt som bedrivs på Ei såsom Projektprocessen och Attraktiv arbetsgivare.

Attraktiv arbetsgivare

Under året har arbetet inom ramen för Attraktiv arbetsgivare bedrivits i syfte att behålla och ytterligare utveckla befintliga och tillkommande medarbetare. Syftet har också varit att vara konkurrenskraftiga i att locka nya medarbetare till Ei. Under 2021 har fokus fortsatt varit att trygga myndighetens framtida kompetensförsörjning.

Med utgångspunkt i förstudien har delprojektgrupper arbetat vidare med att utveckla Ei:s arbetsätt inom olika områden. För att nå målet om en lärande organisation i praktiken har metodiken i projektet varit att utveckla genom att göra och träna beteenden. De principer som lagts fast har arbetats in i kompetensförsörjningsstrategin.

Under 2021 har projektet synliggjort utvecklingsmöjligheter med tydlighet kring yrkesroller och funktionsuppgifter samt möjligheter till praktik och inlån. Vidare har metodstöd för utvecklingssamtal utarbetas liksom ett tillvägagångssätt för öppenhet och transparens kring bemanning av uppdrag och arbetsuppgifter som är utvecklande att arbeta med, den så kallade resursportalen.

I april 2021 lanserade Ei sin nya externa webbplats. På den har området Jobba på Ei lyfts fram. På de nya och utvecklade Jobba på Ei-sidorna har Ei samlat medarbetarberättelser och filmer, information om vad Ei som arbetsgivare erbjuder och lediga jobb. På sidorna finns också en tydlig information om vad Ei gör och har för uppdrag.

Digital utveckling

Ei har under 2021 gjort det möjligt att genom ett e-diarium ta del av vissa handlingar direkt via webbplatsen ei.se. Detta ger en bättre service till Ei:s intressenter och underlättar internt vid utlämnande av handlingar. Ei har även lanserat sin nya e-tjänst för digitala koncessionsansökningar. Under året har ett nytt stort utvecklingsprojekt startats med målet att ge avdelningen för nätreglering ett modernt verktyg för datainsamling som ska förenkla både för nätföretagen och i Ei:s egen hantering.

Ei har under året tagit fram ett ramverk för kravinsamling för att underlätta den digitala utvecklingen på myndigheten. Med alltmer digitala arbetsätt som effektiviserar myndighetens arbete så uppstår även en sårbarhet i fall en cyberattack eller annan IT-incident skulle riktas mot Ei. För att höja medvetenheten kring detta och försöka förebygga denna risk har Ei under hösten 2021 genomfört

obligatoriska onlinekurser om informationssäkerhet som mejlats ut till medarbetarna. Utbildningsserien kommer avslutas under 2022.

Projektprocessen

Under året har Ei:s projektprocess vidareutvecklats. Målet är att tillämpa ett tillitsbaserat ledarskap och medskapande medarbetarskap även inom projekt samt att skapa ett mer agilt arbetssätt och på så sätt bli mer effektiva i projektarbeten. Exempel på aktiviteter under 2021 har varit att ta fram agila arbetsmetoder, projektstöd kopplat till klarspråk och tillgänglighet samt att genomföra workshops för medarbetare i projekt. Det pågår även ett arbete med att uppdatera och utveckla projekthandboken för att spegla det tillitsbaserade ledarskapet, medskapande medarbetarskapet och det agila arbetssättet.

Så arbetar Ei med god förvaltningskultur

Ei:s värdegrundsarbete har en direkt koppling till god förvaltningskultur och en effektiv och rättssäker statsförvaltning. Genom en tillitsbaserad styrning ges förutsättningar för medarbetare att växa och ta ansvar. Ei:s värdeord är integritet, öppenhet och kvalitet.

Många av Ei:s uppgifter innebär myndighetsutövning och det är därför viktigt att samtliga medarbetare har goda kunskaper om och förståelse för det ansvar som följer med att vara statsanställd. I dessa frågor utgår Ei från den gemensamma värdegrunden för statsanställda. Till sin hjälp har Ei också en etisk kod som handlar om den statliga värdegrunden, om objektivitet och opartiskhet, hur medarbetare ska förhålla sig i olika situationer och hur de förväntas uppträda i kontakter med intressenter, aktörer på energimarknaderna, med varandra och med Ei:s omvärld i övrigt.

Ei deltar i den gemensamma introduktionsutbildningen inom Rörlighet i staten (RiS) och tydliggör också rollen som statsanställd genom att informera om regelverk, värdegrund och interna riktlinjer som en del i introduktionen för nyanställda. På Ei finns en förvaltningsrättsgrupp med medlemmar från sakavdelningarna som träffas regelbundet för att fånga upp frågeställningar och sprida vidare kunskap i organisationen.

Frågor om demokrati, rättssäkerhet och effektivitet tas upp i de årliga samtal som hålls mellan chefer och medarbetare. I dessa samtal tas också frågan upp om medarbetarna upplever att de har befunnit sig i någon situation där deras oberoende har kunnat ifrågasättas (muta, jäv och bisyssla).

Tillgänglighet

För en tydligare kommunikation med allmänhet och intressenter genomgår nya medarbetare på Ei en utbildning i klarspråk. Ei arbetar även kontinuerligt med

språkgranskning av rapporter och andra externa publikationer för att de ska följa språklagens krav på begriplighet.

Alla Ei:s Wordmallar för till exempel beslut och pm är sedan hösten 2020 utformade för att de ska leva upp till de tekniska kraven vad gäller tillgänglighet. Det handlar till exempel om att man ska kunna ta del av dem med hjälp av ett uppläsningshjälpmedel, att diagram har tillräckliga färgkontraster och att rubriker, brödtext med mera blir korrekt taggade. Samtliga medarbetare har under året fått möjlighet att delta i digitala repetitionsutbildningar i hur mallarna ska användas och på intranätet finns även lathundar och instruktionsfilmer.

Ei arbetar kontinuerligt för att IT-system och webbplatser ska uppfylla standarden för tillgänglighet. På webbplatsen ei.se finns tillgänglighetsredogörelser publicerade, vilket är ett lagkrav.

Ny webbplats

I april lanserades Ei:s nya webb, ei.se, efter att ett omfattande arbete genomförts under drygt ett år. Det huvudsakliga skälet till att bygga en ny webbplats var att den tidigare webbens system inte längre stöddes av leverantören och därför riskerade att bli instabilt, men även för att uppnå bättre tillgänglighet, förbättrad navigering och sökfunktion, tydligare listning av dokument, ett modernare uttryck och bättre anpassning till mobilen. Vid ombyggnationen var bland annat det europeiska tillgänglighetsdirektivet 2016/2102, som gäller för offentliga organisationers webbplatser, vägledande.

Ei och omvärlden

Ei har ett viktigt uppdrag i genomförandet av energiomställningen. Myndigheten har ett ansvar att tolka och genomföra befintliga regler, men ska också föreslå regeländringar både i nationella och internationella regelverk för att uppnå en väl fungerande elmarknad. Ei försöker på olika sätt identifiera och fånga upp viktiga frågor på energimarknaderna för att säkerställa att Ei kan utföra sitt uppdrag på bästa sätt och ligga i framkant inom myndighetens olika verksamhetsområden. Koncessionshantering, kapacitetsbrist, elpriser, efterfrågefleksibilitet och elnätsreglering har varit frågor som fått stor uppmärksamhet under året och där Ei har uttalat sig i olika sammanhang. I Ei:s ledningsgrupp pågår även ett strategiskt arbete där man identifierat trender/teman för framtidsspaning. Under hösten har Ei startat projektet Framtidsspaning som ska utforska trender på elmarknaden som påverkar Ei och beskriva vilka förberedande analyser som behöver göras för att säkerställa att Ei kan utföra sitt uppdrag de kommande åren.

I början av året genomfördes en intressentundersökning med hjälp av en extern part där syftet var att få en bild av hur viktiga målgrupper uppfattar Ei och hur Ei utför sitt uppdrag samt av hur de ser på Ei:s utmaningar och möjligheter.

Huvuddelen av undersökningen bestod i djupintervjuer med personer i målgrupperna. Elnäts- och elhandelsföretag fick även svara på en webbenkät. Resultatet visar att intressenternas uppfattning om Ei skiljer sig mellan olika typer av organisationer inom energibranschen, men i vissa fall även inom en och samma organisation. I enkäten landar Ei på värden nära medel både gällande uppfattning om Ei i stort och gällande förtroende för Ei. De intervjuade aktörerna har god kännedom om Ei, och de anser att Ei har en viktig roll på energimarknaden med ett tydligt uppdrag som myndigheten lever upp till. I enkätundersökningen fick Ei betyg från 2,7 till 3,6 (skala 1-5) på hur väl arbetet utförs inom de olika verksamhetsområdena. Aktörerna är överens om att Ei:s största utmaning är att ligga i framkant av den snabba utvecklingen mot en hållbar energimarknad. Flera aktörer belyser vikten av samverkan och dialog mellan Ei och branschen för att hitta långsiktigt hållbara lösningar.

Samverkan och dialog

I Ei:s instruktion under rubriken Särskild samverkan står att Energimarknadsinspektionen särskilt ska samverka med

- 1 Konsumentverket och Konkurrensverket i frågor som rör kundfrågor och marknadsövervakning av de konkurrensutsatta energimarknaderna
- 2 Elsäkerhetsverket i frågor som rör leveranssäkerhet och överföringskvalitet i elnätet
- 3 Affärsverket svenska kraftnät i frågor som rör utvecklingen av den gemensamma marknaden för el inom Norden och EU.

I instruktionen står det också att Ei ska samarbeta med europeiska energitillsynsmyndigheter och med byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter för att åstadkomma en effektiv övervakning av grossistmarknaderna för el och naturgas inom Norden och EU, och vid behov utbyta erfarenhet och kunskap inom myndighetens ansvarsområde med energitillsynsmyndigheter inom och utanför EU.

Ei strävar också efter att i övrigt ha en god samverkan med myndigheter, intressenter och andra aktörer.

Samverkan enligt instruktionen

Samverkan med Konsumentverket och Konkurrensverket

Ei har samverkat med Konsumentverket inom ramen för upplysningstjänsten Hallå konsument som är ett samarbete mellan flera myndigheter. Den är opartisk och ska underlätta för konsumenter att få svar på olika frågor. Ei är en så kallad informationsansvarig myndighet och ska bidra till upplysningstjänsten utifrån Ei:s ansvarsområden.

Utöver samverkan i Hallå Konsument träffar Ei även Konsumentverket tillsammans med Konsumenternas energimarknadsbyrå några gånger per år för att diskutera konsumentfrågor på energimarknaderna utifrån de olika befogenheter och ansvar som organisationerna har. I år har särskilt fokus legat på oschyssta affärsmetoder.

Samverkan med Elsäkerhetsverket

När det är relevant samverkar Ei med Elsäkerhetsverket i frågor om leveranssäkerhet. Ei ingår även i Myndighetsgrupp för elsamverkan som förutom Ei består av Elsäkerhetsverket, Energimyndigheten, Svenska kraftnät och Strålsäkerhetsmyndigheten som samverkar och utbyter erfarenheter i frågor kopplade till beredskap och leveranssäkerhet.

Samverkan med Svenska kraftnät

Ei och Svenska kraftnät samverkar i en mängd olika frågor. Under 2021 har samverkan skett i bland annat Myndighetsgrupp för elsamverkan (se ovan). Ei finns även representerad i Svenska kraftnäts elberedskapsråd och planeringsråd.

Ei har haft samverkan med Svenska kraftnät bland annat i regeringsuppdragen Utvärdering av kostnader och nyttor av smarta elnät och Förslag till tillförlitlighetsnorm. Samverkansmöten även har hållits om RfG och det förs en löpande dialog kopplat till ärenden.

Ei har även deltagit på möten (t.ex. branschråd) anordnade av Svenska kraftnät.

Europeisk samverkan

Ei är aktiv i organisationerna NordREG, ACER och CEER som alla är samarbetsorganisationer för nordiska respektive europeiska tillsynsmyndigheter för energi. Arbetet inom ACER består bland annat av samverkan i beslutfattande enligt EU-regelverk men också i att samverka för att identifiera rätt åtgärder och komma med förslag som förbättrar, förenklar och förtydligar EU:s regelverk. Arbetet inom CEER och NordREG innebär också samverkan mellan Europas tillsynsmyndigheter för att utveckla energimarknaderna.

Samverkan med Konsumenternas energimarknadsbyrå

I instruktionen står att Ei ska se till att det finns en gemensam kontaktpunkt där konsumenterna av el och naturgas kan få tillgång till all nödvändig information om sina rättigheter, lagstiftningen och möjligheter till tvistlösning. Det är Konsumenternas energimarknadsbyrå som är denna kontaktpunkt och Ei och energimarknadsbyrån har en kontinuerlig samverkan. Ei är representerad i energimarknadsbyråns styrelse. Utöver det träffas Ei, Konsumenternas energimarknadsbyrå och Konsumentverket ett antal gånger per år för att diskutera konsumentfrågor på energimarknaderna utifrån de olika befogenheter och ansvar som organisationerna har.

Samråd, remisser och referensgrupper

Här presenterats ett urval av de samråd, remisser och referensgrupper som Ei har haft under 2021.

En expertgrupp med representanter för elnätsföretag, vindkraftsföretag och flera större intresseorganisationer har varit kopplad till projektet Tariffutformning för ett effektivt utnyttjande av elnätet. Aktörer från branschen har fått lämna synpunkter på den statusrapport som publicerats under 2021 och i slutet av året genomfördes en remissrunda gällande Ei:s förslag på föreskrift.

I arbetet med rapporten *Indikatorer för utvecklingen av smarta elnät (Ei R2021:07)*, har en extern referensgrupp deltagit. Referensgruppen har bestått av representanter från bransch- och forskningsorganisationer, elnätsföretag, tillverkningsindustri samt energikonsulter.

En referensgrupp har kopplats till Ei:s arbete med översynen av nätavgifter för mindre produktionsanläggningar.

I Ei:s arbete med att utveckla regelverken kring incitament i intäktsramsregleringen inför 2024–2027 har det funnits en referensgrupp med representanter från elnätsföretag, kund- och konsumentorganisationer samt energitjänsteföretag.

En referensgrupp bestående av nio organisationer har funnits inom studien om metoder för kunddialog och deltagit i de delar av studien som rör resultat, analys och metodval för att hitta en eller flera metoder som kan tillämpas för svenska förhållanden.

Ei deltar regelbundet i de så kallade Fyrpartsmötena anordnade av Affärsverket svenska kraftnät och Energiföretagen Sverige, där elnätsägare och elproducenter deltar och olika frågor tas upp. Ei deltar även regelbundet i möten anordnade av Svensk Solenergi, deltagare är elnätsföretag samt installatörer och tillverkare av solpaneler.

Ei har haft samråd om utvärderingen av den gemensamma balanseringszonen för svensk-danska gasmarknaden.

Samverkan i nätverk

Ei samverkar med andra myndigheter och intressenter i olika frågor.

Rörlighet i staten (RiS): Rörlighet i staten är ett samarbetsprojekt mellan ett antal myndigheter. Projektets vision är att med gränslös utveckling göra staten till Sveriges bästa arbetsplats. Genom samarbetet har myndigheten bland annat genomfört ett pilotprojekt för att stimulera till praktik på annan RiS-myndighet, organiserat och genomfört skraddarsydda utvecklingsprogram samt deltagit i flera yrkesnätverk.

Gasmarknadsråd: Ei är en av deltagarna i Swedegas samarbetsorgan Gasmarknadsrådet. Rådet är ett informations- och samrådsorgan som behandlar frågor om tariffer, villkor för balansansvar och överföring, utveckling på gasmarknaden, mättnings- och avräkningsfrågor samt systemövervakning. I rådet ingår medlemmar som har anknytning till berörda frågor.

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD): Ei deltar i nätverket Network of Economic Regulators som haft två möten i anslutning till möten i OECD Regulatory Policy Committee. Nätverket består av ekonomiska reglerare från flera olika sektorer.

Initiativet Power System Flexibility (PSF): Ei deltar och medverkar i en presentationsfilm för deleventet "Three years of power system flexibility" på det 12:e energiministtermötet inom ramen för CEM (Clean Energy Ministerial). Vidare har Ei varit medledare för initiativ inom ISGAN (International Smart Grid Action Network) som fokuserar på att kunden bidrar till efterfrågefleksibilitet inom ramen för en undergrupp som heter "Creating Flexibility Markets".

Dialogmöten, seminarier och utbildningar

Under året har Ei bland annat anordnat nedanstående aktiviteter för att dela kunskap och föra dialog.

Ei har i samband med regeringsuppdraget att se över och analysera regelverket och de ekonomiska förutsättningarna för vissa mindre elproduktionsanläggningar hållt ett seminarium för att berätta om projektet och diskutera en rad frågor kopplade till uppdraget.

Ei höll i början av året webinarier för rapportörer till Elpriskollen för att presentera den nya föreskriften som styr inrapporteringen, och för att visa förändringar på Elpriskollen och i inrapporteringsverktyget ELIN.

Energimarknadsinspektionen har på uppdrag av Regeringskansliet hållit en digital workshop med temat *Samhällsekonomiskt effektiv elektrifiering*. Deltagarna var representanter från Arbetsgruppen för elektrifieringsstrategin, Konjunkturinstitutet, Boverket och Naturvårdsverket.

Ei har hållit ett digitalt seminarium om REMIT tillsammans med de danska, norska och finska tillsynsmyndigheterna för energi med syftet att diskutera samt utbyta erfarenheter och synpunkter angående aktuella REMIT-frågor från olika perspektiv.

Ei tillsammans med de danska, norska och finska tillsynsmyndigheterna som tillsammans utgör NordREG arrangerade ett digitalt seminarium om

gränsöverskridande elmarknadsfrågor. Syftet med seminariet var att informera och dela erfarenheter om aktuella frågor med stor betydelse för en väl fungerande elhandel i Norden.

Ei har under 2021 fortsatt arbetet med EFFEKT-dialogen. Under våren hölls två seminarier, *Kundens bidrag till efterfrågeflexibilitet* och *I väntan på åtgärder för ökad kapacitet – vad kan vi göra så länge?*. Under den digitala Almedalsveckan höll Ei inom ramen för EFFEKT-dialogen seminariet *Kunden som nyckelspelare på framtidens energimarknad*.

Under Almedalsveckan höll Ei även seminariet *Leder EU-regler om resurstillräcklighet och kapacitetsmekanismer till väl fungerande elmarknader?* och deltog som talare på andra aktörers evenemang.

Ei har tillsammans med IEA ordnat ett internationellt seminarium om vätgasen och syntetiska bränslets roll i ett flexibelt kraftsystem där bland annat Hybrit-projektet presenterade sina tankar och studier kring hur industriomställningen kan bli en möjliggörare för ett flexibelt kraftsystem.

I regeringsuppdraget om smarta elnät har Ei haft en workshop och ett seminarium. Huvuddelen av workshopen var avsedd för diskussion och för att hämta in åsikter från branschen. Seminariet riktade sig till aktörer med intresse för smarta elnät och flexibilitetsfrågor.

I Ei:s regelutvecklingsprojekt, som analyserar problem om oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden och föreslår åtgärder, har under arbetets gång dialogmöten genomförts med Konsumentverket, Konsumenternas energimarknadsbyrå, Energiföretagen Sverige, Oberoende elhandlare och Svensk Handel.

Regelbundna dialogmöten hålls med Energiföretagen Sverige.

Ei:s avdelning för tillstånd och prövning för regelbunden dialog med elnätsföretag som ansöker om tillstånd, med kundföreträdare och intresseorganisationer. Alla tillståndsärenden skickas även på remiss till berörda.

Företrädare för Ei deltar även på ett stort antal sammankomster och konferenser både i Sverige och utomlands för att informera, föra dialog om myndighetens verksamhet och för att dela och ta emot kunskap inom energiområdet.

Övrig samverkan

Samverkan med Energimyndigheten

Ei samverkar med Energimyndigheten i forskningsfrågor och särskilt i forsknings- och innovationsprogrammet SamspeL. Ei deltar i Energieffektiviseringsrådet samt i Användarrådet för officiell energistatistik. Energimyndigheten har ingått i Ei:s referensgrupp för regeringsuppdraget Smarta elnät. Samverkan sker också i frågor kring ursprungsgarantier och ursprungsmärkning. Under året har Ei deltagit på ett möte som syftade till erfarenhetsutbyte om elektrifiering av vägtransportsektorn.

Samverkan med Ekobrottsmyndigheten

Ei har samverkat med Ekobrottsmyndigheten gällande överträdelser av REMIT.

Den nationella elektrifieringsstrategin

Ei har under 2021 ingått i en arbetsgrupp inom Infrastrukturdepartementet som arbetat med att ta fram ett förslag till en nationell elektrifieringsstrategi. I arbetsgruppen ingick även handläggare från Infrastrukturdepartementet, Miljödepartementet, Näringsdepartementet, Finansdepartementet och experter från Energimyndigheten, Svenska kraftnät, Elsäkerhetsverket, Trafikverket och Trafikanalys. En bred dialog med berörda intressenter fördes under hösten och vintern 2020–2021 och avslutades under våren 2021. Slutsatser från förstudiens dialoger och arbete presenterades i mars 2021. Regeringen avser att fatta beslut om elektrifieringsstrategin i början av 2022.

Oschyssta affärsmetoder

Under 2021 har Ei, inom ramen för sitt tillsynsarbete, identifierat fler myndigheter som på olika sätt kan beröras av oschyssta affärsmetoder på elhandelsmarknaden och tagit initiativ till samverkan med bland annat Polisens nationella bedrägericentrum, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten för att uppmärksamma de olika myndigheterna på problemen på elhandelsmarknaden.

Klimaträttsutredningen

Regeringen beslutade i december 2019 att en särskild utredare ska se över all relevant svensk lagstiftning så att det klimatpolitiska ramverket får genomslag. Ett delbetänkande lämnades under våren 2021. Under den andra fasen kommer utredningen bland annat att fokusera på en översyn av lagstiftningen för att underlätta utbyggnad av elnät. En av Ei:s medarbetare deltar som expert i utredningen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 maj 2022.

Fakta och sammanställningar

Ei:s verksamhet finansieras till största delen av förvaltningsanslag. Den del av verksamheten som berör marknadsövervakning finansieras med avgifter enligt förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden.

Verksamheten är indelad i fyra verksamhetsgrenar: tillsyn och prövning, tillstånd, regelutveckling samt kundinformation.

Tabell 7 Ekonomiskt resultat fördelat per verksamhetsgren för åren 2019–2021

Alla belopp i tkr	Tillsyn och prövning			Tillstånd			Regelutveckling			Kundinformation		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	57 200	56 851	58 348	51 224	34 009	28 990	36 991	43 159	32 522	5 815	4 448	5 958
Övriga intäkter	2 450	2 892	4 378	2 194	1 730	2 175	1 585	2 196	2 440	249	226	447
Verksamhetens kostnader	59 650	59 743	62 720	53 419	35 740	31 162	38 575	45 355	34 960	6 064	4 675	6 405

Tabell 8 Ekonomiskt resultat för åren 2017–2021

Alla belopp i tkr	Resultaträkning				
År	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	151 230	138 467	125 818	119 498	114 841
Övriga intäkter	6 478	7 045	9 440	7 154	8 225
Verksamhetens kostnader	157 709	145 513	135 247	126 069	122 284

Den största verksamhetsgrenen är tillsyn och prövning som står för 38 procent av de totala kostnaderna 2021. Detta är en minskning jämfört med tidigare år. Tillstånd har ökat jämfört med föregående år och står nu för 34 procent av de totala kostnaderna jämfört med 25 procent 2020. Regelutveckling har minskat jämfört med föregående år och står nu för 24 procent av de totala kostnaderna. Inom verksamhetsgrenen kundinformation har kostnaderna ökat från föregående år och står för 4 procent av de totala kostnaderna 2021.

Tabell 9 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet		Ack +/- t.o.m. 2019	2020 +/-	Intäkter 2021	Kostnader 2021	2021 +/-	Ack +/- t.o.m. 2021
Offentligrättslig verksamhet							
Avgifter enligt förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln	Budget enl. RB	0	0	7 700	7 700	0	0
	Utfall	0	0	6 094	6 094	0	0

Tabell 10 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (tkr)

Verksamhet		Ack +/- t.o.m. 2019	2020 +/-	Intäkter 2021	Kostnader 2021	2021 +/-	Ack +/- t.o.m. 2021
Offentligrättslig verksamhet							
Förseningsavgifter enligt ellagen (1997:857) resp. fjärrvärmelagen (2008:263) Inkomsttitel 2714	Budget enl. RB	1 140	200	150	0	150	1 490
	Utfall	1 140	110	220	0	220	1 470
Avgifter enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet Inkomsttitel 2552	Budget enl. RB	-86	1 000	3 500	4 250	-750	164
	Utfall	-86	2 214	4 269	2 340	1 929	4 057
Summa	Budget enl. RB	1 054	1 200	3 650	4 250	-600	1 654
	Utfall	1 054	2 324	4 489	2 340	2 149	5 527

Avgifter enligt förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden

Ei:s uppgifter enligt lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter är avgiftsfinansierade. Avgiften ska beräknas enligt förordningen (2014:1059) om vissa avgifter för registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden. Den består av två delar, en registerhållningsavgift och en avgift för tillsyn och marknadsövervakning. Registerhållningsavgiften är en fast summa per aktör och år, 4 tkr. Avgiften för tillsyn och marknadsövervakning ska uppgå till det belopp som motsvarar Ei:s årliga kostnader för övervakningen, dock max 7 000 tkr per år. Beloppet fördelas på varje marknadsaktör utifrån respektive aktörs andel av den totala handeln.

Ei:s kostnader 2021 uppgick till 6 094 tkr vilket är lägre än de budgeterade kostnaderna och dessutom en minskning från föregående år. Minskningen beror på lägre kostnader för de IT-verktyg som används vid övervakningen. En sammanfattning av 2021 års arbete finns under avsnitt "Tillsyn enligt Remit" s 54. Kostnaden för övervakning uppgick till 5 262 tkr och kostnaden för registerhållning uppgick till 832 tkr för 2021.

Avgifter enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet

Avgiften ska finansiera den del av Ei:s verksamhet som sker enligt naturgaslagen (2005:403) och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen. Endast arbete under tillsyn och prövning samt föreskriftsarbete rörande naturgas är sådana prestationer som ska avgiftsfinansieras.

Avgift enligt förordningen ska betalas av den som innehar en naturgasledning och som överför naturgas i en uttagspunkt. Avgiften beräknas på den samlade energimängden i den naturgas som den som innehar en naturgasledning överför i uttagspunkter på naturgasledningen.

Ei:s kostnader 2021 uppgick till 2 340 tkr vilket är lägre än de budgeterade kostnaderna men däremot en ökning från föregående år. Kostnadsökningen beror på att Ei:s medarbetare lagt ner mer tid inom gasområdet 2021 än föregående år.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

Anslaget för 2021 uppgick till 152 757 tkr. Ei fick föra över 2 878 tkr från 2020 till 2021. Det disponibla beloppet för 2021 uppgick därmed till 155 635 tkr.

Resultaträkning

Verksamhetens intäkter uppgick till 157 709 tkr och består till största delen av anslag, till en mindre del av avgiftsintäkter och till en liten del av bidragsintäkter och finansiella intäkter.

Verksamhetens kostnader uppgick till 157 709 tkr, vilket är en ökning med 12 196 tkr (+8 %) jämfört med 2020. Skillnaden består till största del av ökade kostnader för personal med 10 166 tkr från 2020 till 2021. Antalet årsarbetskrafter ökade med 14 stycken (+10 %) från 2020 till 2021. Övriga driftkostnader ökade med 1 579 där köp av övriga tjänster stod för den största ökningen med 1 162 tkr. Kostnaden för avskrivningar och nedskrivningar ökade med 394 tkr där den största posten är avskrivning av Dinkel (IT-stöd för koncessionshantering).

Årets kapitalförändring uppgår till 0 tkr.

Balansräkning

Balansomslutningen har ökat med 11 716 tkr jämfört med 2020. De största förändringarna är att en post om 5 722 tkr för oförbrukade bidrag tillkommit samt att leverantörsskulderna ökat med 5 709 tkr. På tillgångssidan har behållningen på räntekontot ökat med 12 616 tkr.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	151 230	138 467
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	6 163	6 745
Intäkter av bidrag	3	314	295
Finansiella intäkter	4	1	5
Summa		157 709	145 513
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-124 410	-114 244
Kostnader för lokaler		-4 937	-4 867
Övriga driftkostnader	6	-26 250	-24 671
Finansiella kostnader	7	-2	-17
Avskrivningar och nedskrivningar		-2 109	-1 715
Summa		-157 709	-145 513
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	8	4 269	3 944
Skatteintäkter m.m.		220	110
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-4 489	-4 054
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	6 091	5 364
Summa		6 091	5 364
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	457	596
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	1 137	1 639
Summa		1 595	2 235
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		28	300
Fordringar hos andra myndigheter	13	2 546	1 803
Övriga kortfristiga fordringar	14	2	74
Summa		2 576	2 177
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	2 925	2 569
Övriga upplupna intäkter	16	7 278	7 506
Summa		10 203	10 076
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	17	-5 283	-3 771
Summa		-5 283	-3 771
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	18	23 459	10 843
Summa		23 459	10 843
SUMMA TILLGÅNGAR		38 640	26 924

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	20	1 875	1 720
Summa		1 875	1 720
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	7 764	7 516
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	3 690	3 488
Leverantörsskulder		8 723	3 014
Övriga kortfristiga skulder	23	1 965	1 868
Summa		22 141	15 887
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	8 902	9 317
Oförbrukade bidrag	25	5 722	0
Summa		14 624	9 317
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		38 640	26 924

Anslagsredovisning

Tabell 11 Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utg. Överföringsbelopp
Uo 21 1:6 Energimarknadsinspektionen Ramanslag ap.1 Energimarknadsinspektionen: Förvaltningskostnader	26	2 878	152 757		155 635	-151 273	4 362
Summa		2 878	152 757		155 635	-151 273	4 362

Tabell 12 Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Not	Beräknat belopp	Inkomster
2714 Sanktionsavgifter m.m.			
221 Förseningsavgifter enligt ellagen (1997:857) respektive fjärrvärmelagen (2008:263)	27	150	220
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter			
512 Naturgasavgift	28	3 500	4 269
Summa		3 650	4 489

**Tabell 13 Finansiella villkor enligt regleringsbrev
Villkor utgiftsområde 21 Energi**

1:6.1 (tkr) Energimarknadsinspektionen: Förvaltningskostnader	Krav	Belopp	Utfall
Av anslaget ska Ei använda minst motsvarande det totala beloppet för nätövervakningsavgiften, för att hantera kostnader för verksamhet som avser uppgifter enligt 5 kap. ellagen (1997:857) och tillsyn enligt 12 kap. 1 § samma lag över att nätkoncessionshavare följer sina skyldigheter	Ska lägst uppgå till	32 215	34 731

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverkets (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som tjänats in före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2020, 323 tkr, har år 2021 minskat med 42 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

För förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 50 tkr.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än tre år och kostnadsförs direkt.

Tillämpade avskrivningstider

3 år Datorer och kringutrustning

5 år Inredningsinventarier

Maskiner och tekniska anläggningar

Övriga kontorsmaskiner

Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Kontokrediter Riksgäldskontoret

Myndigheten har beviljats 11 000 tkr i kredit. Under året har krediten inte utnyttjats.

Tabell 14 Ersättningar och andra förmåner

Rådsledamöter/andra styrelseuppdrag*	Förmåner (tkr)	Ersättning (tkr)
Björn Sandén		
Styrelseledamot Klimatpolitiska rådet		
Styrelseledamot Västra Götalands forskarråd		
Gunnar Westling		
Styrelseledamot i Framship AB		
Styrelseledamot i Promandat Fastighets AB		
Styrelseledamot i Promandat Förvaltning AB		
Styrelseledamot i Odeon AB		
Sara Emanuelsson		
Ledamot Nationalkommittén för World Energy Council		
Anna Wolf		
Emma Wiesner		
Europaparlamentariker		
Styrelseledamot Kraftkvinnorna		
Vice ordförande EUFORES		
Larry Söder		
Riksdagsledamot		
Ledamot i Boverkets insynsråd		
Ordförande i Konsumförenings styrelse		
Monica Haider		
Riksdagsledamot (i Näringsutskottet)		
Ledamot i Länsstyrelsen i Kronobergs insynsråd		
Ersättare i Riksbankens jubileumsfond		

**Ersättning till styrelseledamöter betalas ut under 2022, därav inget utfall*

Tabell 15

Ledande befattningshavare/ styrelseuppdrag	Förmåner (tkr)	Ersättning (tkr)
Anne Vadasz Nilsson, generaldirektör		1 176
Styrelseledamot i Arbetsgivarverket		
Revisor i Trygghetsstiftelsen		
Vice ordförande i Kåpan Pensioners överstyrelse		
Styrelseledamot IVL Svenska Miljöinstitutet		

Tabell 16

Anställdas sjukfrånvaro
Uppgifter om sjukfrånvaro, se sidan 103 i resultatredovisningen.

Noter

Tabell 17 Not 1 till 9, resultaträkning

		2021 (tkr)	2020 (tkr)
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	151 230	138 467
	Summa	151 230	138 467
	Utgifter i anslagsredovisningen	151 273	138 493
	Saldo	42	25
	Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	69	116
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter	6 094	6 386
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	0	243
	Summa	6 163	6 745
	Verksamhet med krav på full kostnadstäckning		
	Offentligrättsliga avgifter inom registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden (REMIT)		
	Intäkter	6 094	6 387
	Kostnader	6 094	6 387
	Årets resultat	0	0
	Ack resultat	0	0
	Specifikation av avgiftsbelagd verksamhet enligt regleringsbrev finns i resultatredovisningen.		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Bidrag från statliga myndigheter	314	275
	Bidrag från EU:s institutioner	0	21
	Summa	314	295
	Bidrag från Regeringskansliet via Kammarkollegiet. Syftet är att utveckla arbetssätt och parallella processer för kortare ledtider för elnätsutbyggnad. Projektet bedrivs i samarbete med Vinnova, Lantmäteriet och länsstyrelser. En mindre del avser lönebidrag och och anställningsstöd.		
Not 4	Finansiella intäkter		
	Övriga finansiella intäkter	1	5
	Summa	1	5
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.		

		2021 (tkr)	2020 (tkr)
Not	5 Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	78 943	73 482
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	360	692
	Sociala avgifter	43 111	38 847
	Övriga kostnader för personal	2 356	1 913
	Summa	124 410	114 244
	Antalet årsarbetskrafter har ökat med 10 % under 2021 samtidigt som premiepensionsavgiften har ökat jämfört med tidigare år.		
Not	6 Övriga driftkostnader		
	Resor, representation, information, reaförlust	1 529	1 122
	Köp av varor	894	534
	Köp av konsulttjänster	8 441	8 169
	Köp av IT-tjänster	13 317	15 709
	Aktivering av utvecklingsarbete av anläggningstillgång i egen regi	-2 196	-3 966
	Köp av övriga tjänster	4 264	3 102
	Övriga driftkostnader	0	0
	Summa	26 250	24 671
	Främsta anledningen till minskade kostnader gällande köp av IT-tjänster är att licenskostnader för REMIT har upphört då myndigheten nu har en annan lösning. Ökningen gällande köp av övriga tjänster består främst av helårseffekt av leasing av telefoner och datorer under 2021 samt att personalstyrkan har ökat med 10 %. Myndigheten har inte kunnat bedriva utvecklingsprojekt i samma takt som under jämförelseår p.g.a. det omfattande arbetet med att utveckla Neon. Detta har inneburit att starten av vissa andra projekt har flyttats fram.		
Not	7 Finansiella kostnader		
	Övriga finansiella kostnader	2	17
	Summa	2	17
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.		
Not	8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
	Offentligrättsliga avgifter inom naturgasområdet	4 268	3 890
	Periodisering av offentligrättsliga avgifter inom naturgasområdet	1	54
	Summa	4 269	3 944

		2021 (tkr)	2020 (tkr)
Verksamhet med ej krav på full kostnadstäckning			
Offentligrättsliga avgifter inom naturgasområdet			
	Intäkter	4 269	3 944
	<u>Kostnader</u>	<u>2 340</u>	<u>1 730</u>
	Årets resultat	1 929	2 214
	Ack resultat	4 057	2 128
Not	9 Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	0	0
	Summa	0	0
Remit-verksamheten har liksom föregående år inte genererat något resultat, det vill säga kostnaderna har varit lika stora som intäkterna, därav ingen kapitalförändring.			

Tabell 18 Not 10 till 19, balansräkning (tkr)

		2021-12-31	2020-12-31
Not	10 Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	20 181	16 833
	Årets anskaffningar	2 196	3 966
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-1 196	-618
	Summa anskaffningsvärde*	21 181	20 181
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-14 817	-14 436
	Årets avskrivningar	-1 469	-999
	Årets nedskrivningar	0	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 196	618
	Summa ackumulerade avskrivningar	-15 090	-14 817
	Utgående bokfört värde	6 091	5 364
*Jämförelsetal är justerat enligt Hermes.			
Not	11 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	820	820
	Summa anskaffningsvärde	820	820
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-224	-81
	Årets avskrivningar	-138	-143
	Summa ackumulerade avskrivningar	-363	-224
	Utgående bokfört värde	457	596

		2021-12-31	2020-12-31
Not	12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	4 412	4 851
	Årets anskaffningar	0	94
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-196	-533
	Summa anskaffningsvärde	4 216	4 412
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 773	-2 717
	Årets avskrivningar	-502	-573
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	196	517
	Summa ackumulerade avskrivningar	-3 079	-2 773
	Utgående bokfört värde	1 137	1 639
Not	13 Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	2 546	1 803
	Summa	2 546	1 803
Not	14 Övriga kortfristiga fordringar		
	Fordringar hos anställda	2	40
	Fordran på leverantör	0	34
	Summa	2	74
Not	15 Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader*	1 164	1 131
	Övriga förutbetalda kostnader	1 761	1 439
	Summa	2 925	2 569
Not	16 Övriga upplupna intäkter		
	Avgifter inom registrering och tillsyn över handeln på grossistenergimarknaden (REMIT)	6 101	6 298
	Tillsynsavgifter naturgas kvartal 4	1 177	1 176
	Övriga intäkter	0	32
	Summa	7 278	7 506
Not	17 Avräkning med statsverket		
	Uppbörd		
	Ingående balans	-1 216	-1 122
	Redovisat mot inkomsttitel	-4 489	-4 054
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	4 503	3 960
	Skulder avseende Uppbörd	-1 201	-1 216

	2021-12-31	2020-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-2 878	-1 099
Redovisat mot anslag	151 273	138 493
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-152 757	-140 272
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-4 362	-2 878
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	323	348
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-42	-25
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	281	323
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	4 769	4 534
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-266	-574
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	-4 503	-3 960
Övriga fordringar på statens centralkonto	0	0
Summa Avräkning med statsverket	-5 283	-3 771
Anslagssparande i jämförelse med tidigare år har ökat på grund av att myndigheten har haft vakanser under året.		
Not 18 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	23 459	10 843
Summa	23 459	10 843
Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto		
		0
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	11 000	11 000
Maximalt utnyttjad kredit	0	0
Not 19 Myndighetskapital		
Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not 20 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	1 720	1 502
Årets förändring	155	217
Utgående balans	1 875	1 720
Under året har myndigheten nyttjat 81 tkr i omställningsmedel och planerar att använda ca 85 tkr under 2022.		

		2021-12-31	2020-12-31
Not	21 Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	7 516	5 194
	Under året nyupptagna lån	2 357	4 051
	Årets amorteringar	-2 109	-1 730
	Utgående balans	7 764	7 516
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	11 000	9 000
Not	22 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Utgående mervärdesskatt	25	240
	Arbetsgivaravgifter	2 087	1 981
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 577	1 266
	Summa	3 690	3 488
Not	23 Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	1 965	1 868
	Summa	1 965	1 868
Not	24 Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	7 911	7 904
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	371	502
	Övriga upplupna kostnader	621	912
	Summa	8 902	9 317
	Posten består av skuld avseende sparade semesterdagar, kompledighetsskuld samt diverse årsredovisningsrelaterade skulder mot leverantörer.		
Not	25 Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	5 722	0
	Summa	5 722	0
	<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
	mer än tre månader till ett år	5 722	0
	Summa	5 722	0
	Bidraget ska nyttjas under 2022 för att utveckla arbetssätt och parallella processer för kortare ledtider för elnätsutbyggnad. Projektet bedrivs i samarbete med Vinnova, Lantmäteriet och länsstyrelser. En mindre del avser lönebidrag och anställningsstöd.		

Tabell 19 Not 26 till 28, anslagsredovisning

Not 26 Uo 21 1:6 Energimarknadsinspektionen Ramanslag

ap.1 Energimarknadsinspektionen:

Förvaltningskostnader

Enligt regleringsbrevet disponerar myndigheten en anslagskredit på 4 582 tkr. Under 2021 har myndigheten inte utnyttjat krediten.

Myndigheten får disponera hela ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 2 878 tkr eftersom beloppet understiger 3 % av föregående års tilldelning 140 272 tkr enligt regleringsbrevet.

Anagssparandet i jämförelse med tidigare år har ökat p.g.a. att myndigheten har haft vakanser under året.

Anslaget är räntebärande.

Not 27 Inkomsttitel 2714 Sanktionsavgifter m.m.

221 Straffavgifter – Förseningsavgifter enligt ellagen (1997:857) respektive fjärrvärmelagen (2008:263)

Energimarknadsinspektionen har fattat beslut om straffavgifter på grund av försent inkomna årsrapporter och revisorsintyg för 2020.

Not 28 Inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter

512 Naturgasavgifter – Avgifter enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet

Energimarknadsinspektionen tar ut avgifter enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet. Avgiften kommenteras i kapitel Fakta och sammanställningar sidan 118.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Tabell 20 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr) 2021 till 2017

(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	11 000	9 000	12 000	10 000	11 000
Utnyttjad	7 764	7 516	5 194	5 525	3 421
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	3 604	2 929
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	1	0	0
Räntekostnader	0	0	24	12	25
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	7 700	7 700	7 000	7 400	7 800
Avgiftsintäkter REMIT	6 094	6 387	7 629	5 162	6 825
Övriga avgiftsintäkter	69	358	1 067	1 302	1 219
Summa avgiftsintäkter	6 163	6 745	8 696	6 464	8 044
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras exkl. sanktionsavgifter*</i>					
Beräknat belopp enligt regeringsbrev (naturgasområdet)	3 500	4 250	4 250	4 250	4 250
Avgiftsintäkter inom naturgasområdet	4 269	3 944	4 321	4 445	4 250
Anslagskredit					
Beviljad	4 582	4 058	3 699	3 627	3 567
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	4 362	2 878	1 099	4 923	3 876
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	148	134	115	110	106
Medelantalet anställda (st)	164	149	133	129	119
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 051	1 073	1 130	1 134	1 139
Kapitalförändring					
Årets	0	0	12	583	782
Balanserad	0	0	0	-595	-1 377

*Sanktionsavgifter definieras inte som avgifter utan som skatteintäkter m.m. och redovisas under Uppbördsverksamheten. I myndighetens regleringsbrev finns skatteintäkten med i avsnittet om avgiftsbelagd verksamhet och redovisas på inkomstiteln 2714.

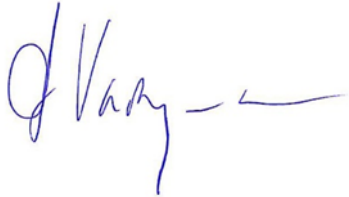
Ledningsgrupp

Anne Vadasz Nilsson, generaldirektör | **Tony Rosten**, stf generaldirektör, avdelningschef Nätreglering | **Göran Morén**, chefsjurist, avdelningschef Rättssekretariatet | **Therése Hindman Persson**, chefsekonom, avdelningschef Chefsekonomfunktionen | **Anna Cedemar**, avdelningschef Verksamhetsstöd och strategisk samordning | **Caroline Törnqvist**, avdelningschef Marknadsövervakning och internationella frågor | **Tommy Johansson**, avdelningschef Teknisk analys | **Daniel Norstedt**, avdelningschef Tillstånd och prövning | **Karin Alvehag**, avdelningschef Konsumentträtt.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Eskilstuna den 22 februari 2022

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A. Vadasz Nilsson', with a horizontal line extending to the right.

Anne Vadasz Nilsson
Generaldirektör

Energimarknadsinspektionen
Box 155, 631 03 Eskilstuna
Energimarknadsinspektionen Ei R2022:04
Projektledare: Madeleine Eklund
Copyright: Energimarknadsinspektionen
Rapporten är tillgänglig på www.ei.se
Omslagsbild: Mostphotos.com
Övriga bilder: sidan 5: Happify/Hans Zettervall, sidan 32: Mostphotos.com,
sidan 119: ©Scandinav/Johnér bildbyrå, sidan 136: Happify/Hans Zettervall, Robin Tunholm samt
Haus/Emelie Otterbäck

